

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 389

Setmana de 8 al 14 de
març del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Allunyar-se de Déu és
caure; dirigir-se a Ell
és aixecar-se; romandre
en Ell és estar ferm;
tornar a Ell és
renéixer; habitar en
Ell és viure".

Sant Agustí

AFINANT

La conversió de Maria i la nostra

JOAN E. JARQUE
I JUTGLAR

Cada quaresma ha de tenir la seva característica pròpia. La d'enguany l'hauríem de viure a la llum que projecta Maria, la mare de Jesús, en l'economia (el pla diví) de la Salvació puix que ens ha de preparar per a les celebracions pasquals que, el dia de Pentecosta, obriran l'any maria.

Maria, plena de gràcia, ens sembla, però, un model inadequat de penitència, de "canvi de ment" per a "nosaltres pecadors". Nogensmenys Maria és el model de l'Església, de tota l'Església i de totes les situacions de l'Església. Ella és, doncs, també el model de la penitència-conversió que Déu espera de nosaltres en aquest temps de gràcia.

Si tinguéssim una idea més positiva de la conversió quaresmal ho entendríem millor. Sens dubte que per nosaltres la conversió vol dir purificació, lluita i, pot ser, victòria contra el mal. Tanmateix, ni que hi reeixíssim no hauríem assolit allò que és essencial en la penitència cristiana: esdevenir algú "convers", veritablement existint, vers Déu; i no un déu qualsevol, abstracte o llunyà, sinó el Déu manifest plenament i fet tangible en Jesucrist. Maria, acollint el Verb en les seves entranyes i en la seva vida, ens mostra quin ha de ser el nostre capteniment quaresmal.

Monseñor Buxarrais, davant el temps quaresmal:

"US INVITO A PASSAR FAM"

El bisbe de Màlaga aporta tres bones raons per practicar el dejuni voluntari.

MÀLAGA.—El bisbe de Màlaga, Ramon Buxarrais Ventura, acaba de publicar una carta pastoral amb motiu del temps quaresmal i que titula "Deixem-nos evangelitzar per la quaresma".

Monsenyor Buxarrais parla també de les desigualtats no superades entre els vuit milions de pobres a Espanya i la creixent riquesa i, a vegades, del maiversament de pocs.

Finalment, el bisbe de Màlaga valora el dejuni quaresmal, invitant a passar voluntàriament fam els qui poden menjar suficientment cada dia. I dona les següents raons: En primer lloc el dejuni voluntari ens empobreix corporalment, potenciant així la pobresa interior sense la qual, l'oració pot no ser grata a Déu; en segon lloc diu que els que dejunen voluntàriament són capaços de comprendre la fam imposada per la injustícia social a tants milions de persones; finalment suggereix que allò estalviat pel dejuni es destini a organismes que treballen per superar la misèria i la fam en el món.

900 persones a l'ordenació de quatre diaques barcelonins

BARCELONA.—Recentment, el Cardenal Arquebisbe de Barcelona, ordenà de diaques, en la Capella del Seminari de Barcelona a Xavier Sotil, Joaquim Messeguer, Josep Folqué i Miquel Planas, seminaristes de Barcelona.

En l'ordenació assistiren unes 900 persones que ompliren la Capella, i entre elles cal destacar, a més dels familiars dels ordenands, una gran presència de joves que pertanyien a les comunitats parroquials de St. Josep Oriol, St. Ignasi i St. Pacià de Barcelona, i St. Genís de Vilassar, on els nou diaques fa anys col·laboren.

El dia 19 de març, a les sis de la tarda, el Sr. Bisbe Dr. Ramon Daumal ordenarà de diaca en Jordi d'Arquer, a la parròquia del Sagrat Cor de Barcelona.

Aquest curs està previst que s'ordenin sis diaques més i vuit preveres.

El Dr. Jubany imposa les mans sobre els nous diaques.

La població
religiosa en el
món

Pàg. 6

Milloren les
relacions
Església-Estat
a Cuba

Pàg. 22

La Capella
Sixtina recobra
la lluminositat

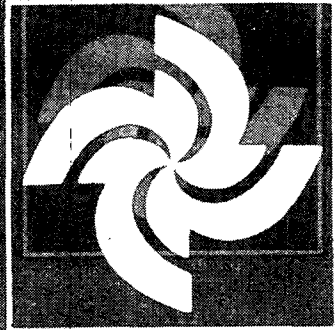
Centrals

ROCA

vers el futur.

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

SANITARI

Calefacció:

Calderes de ferro fos, calderes murals i calderes de xapa, de gas, gas-oil, llenya, carbó, electricitat, bombes de calor, captador d'energia solar, radiadors de ferro fos i de xapa d'acer, cremadors i complements per a instal·lacions.

Aire condicionat:

Aparells de finestra, consoles, aparells autònoms, bombes de calor i equips centralitzats.

Sanitari:

Banyeres de fosa i de xapa d'acer esmaltades, porcellana sanitària, aixetes, aigüeres d'acer inoxidable i gres, complements per a la cambra de bany.

COMPANYIA ROCA-RADIADORS, S.A.

Avd. Diagonal, 513 • 08029 BARCELONA Tel. 322 40 51 télex 52832 CRRCE E - 52032 CRRCE E

Editorial

De trobades, reunions, fòrums i diades

Si es veritat que "cada terra fa sa guerra" també ho és que cada temps, cada generació en l'Església, té la seva manera de fer aquelles coses, de realitzar aquells actes que li són necessaris o molt convenients pel seu viure. En altre temps s'organitzaven congressos i magnes assemblees per aplegar els fidels i proposar-los ideals i programes; avui ens sentim més inclinats a fer "trobades", aplecs més informals, i està bé. Tenim el dret de manifestar-nos tal com som i de traduir en el nostre viure les circumstàncies de la nostra època, i és palès que avui s'estila més una manera de fer dialogant, oberta a la recerca, respectuosa de les etapes —els "cheminements" dels francesos— que cada u necessita per a formar-se un criteri propi i per a prendre decisions, esdevenint així un membre no pas passiu sinó conscient de la comunitat. Encara, en altre temps la convocatòria era pràcticament una exclusiva de l'"autoritat"; els fidels formadors dels rengles de la feligresia no ens hauríem atrevit pas a fer convocatòries públiques. Avui, gràcies a Déu, els laics som cada dia més conscients que en l'Església hi tenim drets, i que els hem d'exercir; i un d'ells és el dret de reunió i, per tant, de convocar. I allò que encara és més notable és que avui les nostres "autoritats" veuen amb bons ulls el fet que floreixin aquestes iniciatives "privades"; no sols ho accepten sinó que ens encoratgen a fer-ho. En aquest aspecte, els temps han canviat i han millorat.

Això ens porta, és veritat, a una multiplicitat d'actes a celebrar i a assistir. Tot plegat afeixuga una mica les nostres agendes. Algú ha dit, amb una punta d'ironia "quan Jesucrist torni potser no ens trobarà units, però certament ens trobarà reunits". No ens fem pas nostre aquest estirabot. És bo que els cristians ens reunim per afinitats, per tasques, per sectors, barris o parròquies ja que cada un d'aquests aspectes justifiquen l'intercanvi d'idees i experiències, l'estudi de problemes característics, la presa de decisions per a circumstàncies concretes. És més, estem convençuts que aquestes reunions parcials són un bon camí d'unitat vivent, només que s'hi bandegi tota parcialitat, ja que vivifiquen el cos de l'Església que no està pas format de "partits" sinó de "membres" necessàriament distins. I el cos sols es pot beneficiar si els seus membres són plens de vida.

Per cert que fóra bo que l'opinió pública estigués més assabentada d'aquesta "riquesa de reunions" dels cristians; potser així s'adonarien que no és pas tan minsa la fe avui dia, com diuen. L'elenc de les reunions que fem, posem per cas, al cap d'un mes, i la quantitat de persones que apleguen sorprendria a molts, sobretot ara que és la vida "civil" la que dona mostres d'una certa atonia associativa.

Aquesta multiplicitat de trobades diverses i, repetim ben vingudes, demana també, com amb una mena de necessitat biològica, l'aplec "unitari" de tant en tant de tots els cristians. Un aplec que manifesti, afavoreixi i promogui la unitat fonamental, sacramental diríem, de tots els cristians convocats pel bisbe propi que és el qui "fa" l'Església. Aquestes reunions plenament eclesials ja es comencen a donar i, com hem dit, probablement uniran millor aquells cristians ja entrenats en l'exercici de les trobades fraternals.

Una Església a dues marxes?

En els debats preparatius del Sínode dels laics, es fan sentir moltes veus per denunciar —justament, crec jo— els ruïnosa dualismes que bloquegen l'avanç col·lectiu del Poble de Déu: dualisme entre els "espirituals" inclinats a la pregària i els "militants" llançats al compromís, entre els qui es dediquen a la transformació de la societat i els qui s'ocupen de "l'Església interior", entre els "clergues-que-han-d'evitar-tot-compromís polític" i "els-laics-que-no-han-d'ocupar-el-lloc-dels-clergues-en-la-pastoral".

Hi ha un altre dualisme que voldria recollir aquí. El dels cristians del diumenge i tots aquells, i totes aquelles que, sense anar forçosament a missa tots els diumenges, sacrificuen, almenys, una tarda al mes per compartir la seva vida, la seva fe, la seva pregària en el si d'un petit grup de cristians.

En aquests petits grups, hi ha consciència de fer Església: a fi de comptes no imaginem gaire com fer Església d'altra manera. No ens enganyem: aquests "militants" poden tenir una sensibilitat molt diferent, poden pertànyer a corrents molt diferents (acció catòlica especialitzada, renovació carismàtica, comunitats de base...).

En realitat, aquests cristians se senten més pròxims entre ells que els cristians del diumenge. Però no ho saben, ja que no es troben pas per dir-s'ho! O si es troben és durant les misses dominicals on no els queda espai per parlar-se! Dir això no és minimitzar les diferències ni menystenir els que hom anomena consumidors dominicals. En la nostra societat descristianitzada, si es va a missa cada diumenge vol dir que s'hi creu. I això demana un esforç de fidelitat. Ningú no pot pretendre que aquests cristians no preguen de cor, que no es comporten segons l'Evangeli. Sí... però això no se sap, perquè no hi ha cap lloc per dir-ho! Si no és que s'adhereixin en alguns d'aquests grupets on es pot parlar més alt. O que per les raons que sigui, no hi posin els peus!

I, a l'ensem, molts "militants", sense soroll, perden el costum d'anar a missa a la seva parròquia. En tenen prou, perquè a fi de comptes no poden compartir en la missa allò que viuen en els seus grupets: l'intercanvi de paraules de persona a persona, la referència a la seva existència concreta i als problemes del món, la inventiva i la llibertat d'expressió,

PHILIPPE WARNIER

en la pregària espontània, en una litúrgia lliure de tot formalisme.

En poques paraules, és l'Església a dues marxes! Aquesta situació massa estesa, malgrat notables excepcions que demostren que això pot canviar, és deguda a diversos factors conjugats. "Els militants" tenen la seva part de responsabilitat: sovint només han vist el desenvolupament de la seva "botiga", no tenen pels germans propers el mateix afecte que pels "llunyans" i potser no tenen massa interès que es qüestionin

L'Eucaristia il·lustra la triple missió de l'Església: compartiment de la fe, vida sacramental i testimoni col·lectiu de l'Evangeli.

les seves certes. Els cristians del diumenge, tenen horror que se sacsegi la seva quietud, que se'ls vulgui fer parlar, que se'ls forci a comprendre allò que no tenen desig d'escoltar. I són víctimes d'un dualisme profundament arrelat: sobretot no barregen la vida del món (especialment la "política") amb la religió. Que almenys s'estigui tranquil a l'Església! Referent als preveres i als laics compromesos en la pastoral, no gosen, molt sovint, fer prospeccions que provocarien la divisió.

Aleshores, què cal fer? Jo desitjaria que l'episcopat, els moviments, i els laics encarregats de l'animació pastoral, provoquessin una presa de consciència en el si del Poble de Déu. No hi ha Església missionera si no s'hi viu concretament, i no solament per bisbes interposats, la comunió. I no hi ha comunió si no s'hi poden expressar els ressons de la vida del

món i les inquietuds de la missió.

Em sembla que el que avui és més urgent és construir, al pla local, les comunitats prou àmplies per abastar un llarg ventall de diferents grups cristians, diferents sensibilitats eclesials, i per permetre al mateix temps el canvi i la confrontació entre aquests grups i el seu testimoni entre la massa dels practicants. En aquestes comunitats es podria posar en joc la triple missió de l'Església: compartir la fe dels creients, enfront la vida moderna; la vida sacramental (inclòs l'acolliment dels practicants ocasionals); i el testimoni col·lectiu de l'Evangeli en la ciutat, amb paraules i actes, especialment adreçats als més pobres.

Les parròquies, que hom ha enterrat massa de pressa, podrien, en cert nombre de casos, jugar aquest paper. Però sovint el seu marc serà massa restringit. La mostra més adaptada podria ser la que s'anomena, en moltes diòcesis, el sector pastoral: suficientment local per romandre a talla humana i permetre les relacions personals. I prou àmplia per cobrir un ventall significatiu de petits grups. Aquesta empresa suposa una sinergia entre els equips d'animació parroquials (cada vegada més nombrosos) i els responsables de grups, moviments diversos, i serveis.

També suposa trencar de tant en tant l'organització massa rígida de la vida litúrgica: en efecte, si la comunicació entre els grups es fa fora de l'aplegament litúrgic, només reagrupa els "militants". Per què no es consideren —com ja es fa però de manera massa aïllada i episòdica— uns aplecs regulars amb motiu de grans festes especialment a nivell de sectors? Aquests aplecs (la "maqueta" dels quals ja existeix), permetrien a la vegada, i en un sol i mateix "moviment" de celebració, el testimoni d'experiències humanes i cristianes diverses, l'evocació "d'alegries i sofriments dels homes d'avui", el canvi de paraules individuals amb els veïns, i la pregària col·lectiva, en una atmosfera de festa que s'estableix més fàcilment en una reunió "de massa".

A vegades, potser les nostres esglésies són massa petites o mal adaptades per aquesta mena d'aplecs. Seria potser l'ocasió de "sortir a la plaça" i fer visible l'Església de Jesucrist en algun lloc de trobada pública... ¿No serà això un somni?

("la Croix")

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
Francesc Malgosa i Riera
Edita: C/. València, 244, 2on.
Edicions Terra Nostra, S.A. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Gerent: 08007 Barcelona
Jaume Roigé i Torrentgenerós Impressora: Publiagraf, S.A.L.
Disseny: Consell de Cent, 224,
Josep Samper i Aledo Barcelona. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

RESPIR

AGAFA FAMA!

Deia Bernard Shaw: "El blanc americà relega el negre a enllustador i en treu la conclusió que no serveix sinó per a llustrar sabates". Gràcies a Déu! Podem respirar tranquils: ací, no hi ha negres! Hipòcrites! potser ens diria algú. No tot s'acaba amb els negres d'Amèrica. ¿No haurem relegat la dona, per exemple, a unes determinades funcions, i n'hem tret la conclusió que no serveix per a cap altra? ¿I els marginats de tantes menes? ¿I aquells que anomenem abusivament subnormals? Que n'és de fàcil, penjar etiquetes! Hi ha gent que d'aquesta manera haurem fitxat per vida. Tots sabem com ha costat al negre desempallegar-se d'aquesta fama posada. I els altres, què? Se'n podran sortir?

MIQUEL ESTRADÉ

Amb motiu del Sínode de bisbes sobre el paper dels laics a l'Església, darrerament s'ha parlat molt de nosaltres en els àmbits eclesials. Queda claríssim —penso— que nosaltres tenim la responsabilitat de portar el missatge evangèlic al món en el qual vivim. El nostre propi terreny d'actuació és el món en totes les seves innombrables concrecions (la política, l'economia, la ciència, la tècnica, el treball i les relacions laborals, la família i les relacions personals, l'ambient i les relacions culturals, etc.). També és funció dels laics ajudar en allò que puguem respecte al culte, a la pastoral parroquial, arxiprestal, diocesana i de l'Església universal.

Sobre aquesta funció última vull explicar una anècdota que em va passar fa uns dies. Em va venir a veure un jove, amb el qual he entrat en relació precisament a partir dels meus articles a Catalunya Cristiana. La primera vegada que em va venir a veure em va dir: "estic sorprès que un laic com vostè, pare de família, parli com parla de temes com ara la santedat, la divinitat de Jesucrist, l'amor a l'Església, etc.". L'última vegada que el vaig veure em va preguntar: "¿vostè no és un capellà frustrat?". Jo li vaig contestar immediatament que no. Que jo, de jove, li vaig oferir a Déu la meua vida per al que volgués disposar i que Déu no em va cridar pel camí del sacerdot. I que, en canvi, crec que Déu em crida —com crida a tots els homes— pel camí de la santedat. També li vaig dir que jo no tinc cap mena d'aspiració a substituir el sacerdot en allò que és específic del sagrament de l'orde, i que, a més, valoro moltíssim —com em sembla que no pot deixar de fer qualsevol catòlic— el sacerdot. L'Església catòlica no podria subsistir sense sacerdot, sense que hi hagi unes persones que, pel sagrament de l'orde, participin de l'únic sacerdot de Jesucrist en els seus graus més importants, l'episcopat i el presbiterat. També penso que és un tresor de l'Església, al qual l'Església no pot renunciar, el camí dels consells evangèlics —la pobresa, la castedat i l'obediència—, camí que al llarg de la història de l'Església ha estat seguit de tan diferents maneres.

Una funció que els laics no podem oblidar

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

De tot això dedueixo que, a part de la funció de fer arribar l'Evangeli al món, en tenim una altra que de cap manera no podem oblidar: nosaltres, els laics, som el camp on neixen, es desenvolupen i donen fruit les persones que Déu crida al sacerdot i a la vida religiosa o monacal o de seguiment dels consells evangèlics en qualsevol forma.

De nosaltres surten els bisbes i els preveres i els diques i els religiosos i les religioses i els monjos i els missioners. Si nosaltres, lliurats al treball en el món, ens oblidéssim que som el camp on neixen aquests fruits, no col·laborariem segons el nostre carisma a la missió de l'Església que no és altra que la santificació de l'home i la salvació del món.

I el fet de ser el camp on neixen aquests fruits comporta l'obligació de consciència de cultivar-lo per tal que la llavor de la vocació de Déu —és Déu qui crida a les diferents funcions i ministeris— trobi la nostra terra preparada, adobada, treballada.

Ais laics ens ha de preocupar que la crida de Déu —perquè Déu segueix cridant— no sigui escoltada. Ens ha de preocupar que la disminució dels sacerdots es vagi fent notar cada cop més. Ens ha d'afectar la minva de la vida religiosa. Hem de desitjar coratjosament que la vida de santedat es manifesti en tots els elements del Cos místic del Crist.

Necessitem bisbes sants, sacerdots sants, religiosos i religioses que segueixen els consells evangèlics en la san-

tedat, laics que, amb la seva vida santa, santifiquin el món. Perquè l'específic de l'Església de Déu és la santificació, la participació dels homes en la vida de Déu, misericordiosament oferta a tots els humans en el Cos Místic del Crist per obra de l'Esperit Sant.

I amb tota certesa —i com a conseqüència necessària— la presència de l'Església en el món serà un testimoni d'esperança, una veu que clamarà eficaçment per la justícia, una mostra vertadera de solidaritat amb tots els homes, especialment amb els més pobres.

Torno a dir que la responsabilitat dels laics en la vida de l'Església, constituïda jeràrquicament —com ens recorda el Concili Vaticà II— és insubstituïble. Hem de pregar, hem d'oferir a Déu sacrificis —sobretot el Sacrifici de la Creu en la Missa—, hem de procurar el silenci enmig del soroll del món per tal que del camp dels laics —del nostre camp— brollin els fruits dels bons sacerdots, dels bons bisbes, dels bons religiosos i religioses, dels bons fidels que, pel camí que Déu els marqui, contribueixin a la santificació del món.

Com jo li vaig respondre al jove que em va preguntar si em sentia un "capellà frustrat", crec que la nostra missió no consisteix a discutir-li al sacerdot i al bisbe i al Papa la seva missió, sinó en fer-la santificadament possible. Ni hi ha cap jerarquia de l'Església, ni cap estat de vida, ni cap missió o carisma que no hagi sortit del camp dels laics. Tots els membres de l'Església, des del Papa a l'últim laic, com puc ser jo mateix, han estat o són simples "fidels cristians" —com defineix la Lumen Gentium els laics—.

La nostra responsabilitat, per consegüent, és molt gran en la vida total de l'Església. No hi podem renunciar i no ens podem oblidar. L'Església total necessita la nostra pregària, el nostre sacrifici, la nostra disponibilitat. Perquè tots som membres de l'únic Cos de Jesucrist. Tant de bo que les nostres famílies tornin a brostar abundantment el sacerdot, la vida religiosa, el lliurament personal a Déu i a la comunitat de l'Església i dels homes segons les exigències dels temps i les necessitats de la santificació universal.

Al'espai "Signes dels Temps" del número 134 de "QUESTIONS DE VIDA CRISTIANA", hi ha un comentari signat per Xavier Vilaró que es refereix a l'escrit de Josep Mª Espinàs a l'AVUI favorable a l'expressió "Festes de la Mercè", i el contraposa a "les veus orquestrades pel setmanari 'Catalunya Cristiana' dolent-se que la 'Mercè 86' no sigui Festes de la Mare de Déu de la Mercè". I acaba amb aquesta frase lapidària: "Realment, hom no sap ben bé de què ens hauria d'alliberar la verge barcelonina"...

Contràriament a Xavier Vilaró, penso que la verge barcelonina encara ens podria alliberar d'una malura molt con-

creta i força estesa en el nostre poble: l'esperit sectari que es deixa trobant motius d'enfrontament allà on no n'hi ha en absolut. Ni en l'article de l'Espinàs s'hi beslluma cap mena de bel·ligerància envers els partidaris de la "Mare de Déu de la Mercè", ni en les "veus orquestrades" del nostre setmanari s'hi pretenia desqualificar els partidaris de les "Festes de la Mercè": senzillament, des d'aquí es feia memòria de l'advocació mariana de la Festa, com una dada objectivament certa davant de la qual ningú no es podia sentir ofès.

En un altre lloc de la mateixa publicació, el signant Ramon Sala comenta la recent visita

"Questions" Questionades

JORDI BASSAS I RIBALTA

de Joan Pau II al santuari francès de Paray-le-Monial, lloc de les aparicions del Sagrat Cor de Jesús a santa Margarida d'Alacocque, i, després d'al·ludir el caràcter més aviat negatiu d'aquesta devoció, es fa ressò de "l'estranyesa i fins un cert astorament que han provocat en molts sectors de cris-

tians les paraules del Papa a Paray-le-Monial per impulsar el ressorgiment de la devoció al Sagrat Cor de Jesús". I acaba dient: "Qui sap on van els trets papals. Confiem que, en sentir-los xiular, no ens provoquin ferides gaire greus"...

No comparteixo les temences de Ramon Sala envers les "ferides" dels "trets papals". Ni tampoc he entès mai aquesta al·lèrgia il·lustrada envers els fenòmens místics de les aparicions, i molt menys que aquests fenòmens s'hagin de contraposar al moviment bíblic. És que l'Escriptura no va plena de fenòmens semblants, amb personatges visionaris de tota mena, amb teofanies i angelofanies a dojo?... Si el mis-

satge d'una senzilla monja vident de la França del segle XVII ha estat capaç d'impulsar una devoció que la trobem en tots els àmbits catòlics dels cinc continents, com a mínim hauria de merèixer l'atenció respectuosa per part dels estudiosos i teòlegs, encara que el papa Joan Pau II no els sigui sant de la seva devoció... Des de les grans controvèrsies antijansenistes, amb Pascal entremig de dos focs, fins al compositor anglès Ketelbey amb el seu "Temple del Sagrat Cor", el tema s'ha inscrit amb tots els honors dins de la més genuïna tradició iconogràfica del món cristià. Haurem de ser iconoclastes a aquestes altures?...

ARA MATEIX

Em meravella la sobtada afecció de tants comentaristes de l'actualitat als envitricolls de la poc espectacular conferència episcopal espanyola... Semblava que els documents de l'episcopat i, més encara, la seva actuació ordinària passaven desapercebuts, i resulta que no: no solament són conegudes les seves actituds col·lectives sinó que ho són també les més subtils oscil·lacions a dreta i a esquerra de cadascun dels seus membres. Llàstima que la generositat a l'hora d'atorgar qualificatius hagi anat acompanyada de tanta gasiveria a l'hora d'aportar dades concretes. Per això algun lector, algun ràdiooient i, sobretot, algun telespectador s'ha sentit perplex: ¿hi ha fets que avalin divisions tan simplistes com aquella, que m'arribà per les ones d'un informatiu matinal, entre bisbes adversaris de l'avortament i bisbes defensors dels drets humans? I si resulta que l'elecció del nou president vol dir que anem a recules, ¿com és que no sentíem ni llegíem, els últims anys, elogis del progressisme del president que ara cessa? Però, com deia, aquestes preguntes només les plantegen alguns. Els altres, la majoria, fan bo aquell axioma cínic segons el qual una inexactitud, a còpia de ser repetida, s'imposa...

M'ha agradat el bon tarannà del missatge dels bisbes. Hi diuen, sobre les tergiversacions de què han estat objecte, que les assumeixen "en l'esperit de la quaresma, on tots ens sentim pecadors i cridats a perdonar." Ara bé, en situacions com la viscuda a propòsit de l'última reunió plenària de la conferència episcopal, es fan palesos alguns punts febles de la comunitat eclesial, sobre els quals convé reflexionar una mica. El catòlic corrent no posseeix una no-

D'una reunió episcopal amb molta salsa

J. CARRERA PLANAS

ció clara dels temes que són en joc, en aquest cas de la veritable naturalesa d'una conferència episcopal i del seu funcionament. Sobre aquest estat d'indefensió, cau un munt de notícies desconcertants. I no és possible de contrastar-les amb la versió autoritzada de la jerarquia, a vegades perquè no existeix una presa de posició ràpida d'aquesta i, altres vegades, perquè no compta amb mitjans de difusió. Per acabar-ho d'arreglar, no manca mai a la petita pantalla algun senyor subtitulat teòleg o sacerdot que exposa opinions personals sobre bisbes, sobre homosexualitat o sobre contracepció... gairebé sempre en contradicció amb la posició oficial de l'Església, hàbilment invitat pels inspiradors del programa. No tinc res contra la llibertat d'expressió d'aquestes persones. Lamento, només,

que no arribi igualment als catòlics el criteri dels seus pastors, d'una manera clara i directa. Aquí hi ha, certament, un problema d'informació. Però, més fonament, també un problema de cohesió de la comunitat. I la força de la veu episcopal de cara enfora —societat i Estat— depèn molt de la convicció amb què l'assumeixi la comunitat. Una convicció, és clar, a la qual no és possible d'arribar sense un diàleg intern, real i directe, no merament formal i organitzat. No es tracta pas de suprimir tota discrepància interior, sinó que tothom pugui saber en cada cas quina és la posició de l'Església com a tal i quines les opinions particulars. Cosa, per cert, habitual en tots els col·lectius humans.

Aquest fil de la cohesió eclesial i del diàleg intern ens portaria a un altre tema de gran interès: l'àmbit en el qual és possible de fer-los efectius. Aquest no pot ser, evidentment, el de tot Espanya, tant a causa de la seva extensió i diversitat, com de la seva organització actual, i de l'existència en àrees concretes de poderosos corrents nacionalistes. Caldrà que les conferències anomenades regionals assumeixin tasques que, a les seves mans, poden esdevenir molt més vives i operatives que a mans de la conferència general espanyola. S'observa un cert retard de l'organització eclesial respecte de la civil, en el camp de les autonomies. Tot amb tot, més que una imitació mimètica de l'Estat, ens interessa una presència evangelitzadora —la inculcació— de l'Església en cada cultura, que no és el mateix que dir en cada administració. En aquest sentit, la presència d'un bisbe basc al davant de la conferència episcopal espanyola pot ser un factor positiu.

CATALUNYA

Préstec de 200 milions a la Fira de Mostres de Barcelona

L'Institut Català de Finances ha signat un préstec amb la Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona, per un import de 200 milions de pessetes, per a contribuir al finançament de l'ampliació i millora del recinte firal de Montjuïc. Aquest préstec servirà específicament per a cobrir part del cost de les obres d'ampliació del Palau del Cinquantenari i la construcció d'una rampa d'accés.

Aquest crèdit és conseqüència del conveni de col·laboració establert entre el departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, que es va signar el 23 de desembre de 1983. Per desenvolupar aquest conveni, en funció del préstec de l'Institut Català de Finances, s'ha signat un nou conveni entre aquesta entitat, el departament de Comerç, Consum i Turisme i la Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona.

Els liberals dificulten l'ús del català a Menorca

El dictamen que presentà la comissió informativa d'educació i cultura del Consell Insular de Menorca per introduir la normalització lingüística en el si d'aquesta institució va ser frenat pel Partit Liberal en el ple del Consell.

La proposta, que semblava que havia de prosperar amb el vot favorable de tots els grups polítics, fou rebutjada pel conseller del Partit Liberal Manuel Jaén Palacios, el qual manifestà que "nosaltres dissentim de la proposta, perquè no podem assumir-ne el contingut, tot i que el nostre grup manté una actitud respectuosa envers les actuacions de normalització lingüística".

ESPANYA

Els estatuts de les caixes d'estalvis també són recorreguts pels seus empleats

Els empleats de les caixes d'estalvi s'han sumat també a la impugnació de la llei d'Òrgans Rectors, després que fa algun temps ho fessin tant els impositors com els propis interessats en representació dels ajuntaments.

La Magistratura de Treball número 23 de Madrid deixà "vist per a sentència" el conflicte col·lectiu presentat per la Federació Nacional d'Empleats de Caixes d'Estalvis (APECA-CSI) contra l'aprovació dels estatuts de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Madrid.

El conflicte fou plantejat contra l'aprovació dels estatuts de Caja Madrid, en els quals es reduïa de quatre a un el nombre de participants dels empleats en el Consell Administratiu de l'entitat, en compliment de la llei d'Òrgans Rectors de les Caixes d'Estalvis.

Segons manifestaren representants de la Federació Nacional d'Empleats de Caixes d'Estalvis, s'ha demanat a la Magistratura de Treball l'anul·lació dels estatuts, afegint que sigui com sigui el veredict de la sentència, continuaran en les seves accions fins a aconseguir la declaració d'inconstitucionalitat de l'esmentada llei d'Òrgans Rectors.

Dissolt el PSOE d'Algeciras per corrupcions

L'Agrupació Socialista d'Algeciras, una de les més nombroses d'Andalusia, amb prop de 600 afiliats, pot ser dissolta per evitar que membres "corruptes" puguin figurar com a candidats en les seves llistes de les properes eleccions municipals.

El conflicte s'inicià l'agost amb el cessament de Juan Carlos Mejías, conseller, adduint "pèrdua de confiança política". Mejías, que encapçalava l'anomenat sector sindicalista, havia estat expulsat del partit l'any 1980 però va comparèixer novament a les llistes del 1983. L'altra sector oficialista està liderat per l'alcalde, Ernesto Delgado. Les diferències entre ambdós sectors són personals i no ideològiques i són produïdes per suposades irregularitats en el finançament del PSOE algecirenys i possibles beneficis de tipus personal que poden afectar nombrosos càrrecs.

Els noms que es barregen com a "corruptes" són inclosos en una llista elaborada pel comitè provincial, reunit el 7 de febrer, llista que no s'ha donat a conèixer.

L'índex més alt de dones en atur és a Andalusia i Canàries

D'acord amb l'enquesta de Població Activa, on més dones aturades hi ha és a Andalusia. La seva taxa total de desocupació a finals de l'any passat, és de 31,29 per cent i sobre ella hi ha un 29,75 per cent d'homes aturats i un 35,72 de dones. A Andalusia només treballen 557.500 dones d'un total d'actius de 2.167.000 persones.

En taxa d'aturats apareix en segon lloc Canàries, amb una taxa d'atur del 22,95 per cent entre homes i el 33,66 en dones. Els actius totals canaris són 518.900 persones i el col·lectiu ocupat femení només assoleix les 169.800 dones.

MÓN

Quatre batlles salvadorencs retinguts per la guerrilla

Els alcaldes de quatre poblacions de El Salvador, José Atilio, de San Agustín, Salomón Sánchez, de Osicala, Efraín Santos, de San Simón i Osmín Cruz, de San Francisco Javier, pertanyents a diferents filiacions polítiques foren segrestats del Fmlm-Fdr i són retinguts com a ostatges.

Es tracta de persones lliures-

ment i regularment escollides pel poble que es troben en aquesta anòmala situació des del passat mes de gener.

Proposen que la moneda europea, l'ecu, circuli el 1992

Valéry Giscard d'Estaing, antic president de la República francesa, preconitza que el 1992, quan se celebrin els Jocs Olímpics a Barcelona i a Albertville, els milions de turistes que vinguin a Europa puguin disposar d'una moneda europea única, l'ECU, amb circulació als dotze països membres. L'ex-president preconitza, també, que enguany o el 1988 s'arribi a l'ampliació del Sistema Monetari Europeu als dotze països membres, esperant que Espanya i Gran Bretanya s'hi incorporin.

Canadà demana la protecció de les minories ètniques

Una proposta sobre la protecció dels drets fonamentals de les minories ètniques va ser introduïda pel Canadà, amb el suport de Bèlgica —en nom de la Comunitat Econòmica Europea—, la RFA, Holanda, Noruega i els Estats Units, a la Conferència de Viena sobre la Seguretat i la Cooperació a Europa (CSCE). Aquesta proposta, que no especifica Estats en concret, es fonamenta en les que fan referència a aquesta qüestió aparegudes a les conferències d'Ottawa i al Fòrum Cultural de Budapest.

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA

MARÇ: 8·15·22·29
ABRIL: 5·12·17·26
MAIG: 1·3

MARÇ: 8·15·22·29
ABRIL: 5·12·17·26
MAIG: 1·3

HORARIS

PRIMERA PART: "Vida pública de Jesús"
SEGONA PART: "Passió, mort i resurrecció"

Matí: de 10'15 a 12'30
Tarda: de 15'15 a 18

PREUS

PLATEA PREFERENT 900 Ptes.
PLATEA 800 "

AMFITEATRE 1.ª 700 Ptes.
" 2.ª 600 "
" 3.ª 450 "

L'actual teatre, inaugurat l'any 1969, té una cabuda de 1.800 espectadors, per les seves característiques ha merescut de ser considerat el millor teatre de Catalunya.

Declarada d'interès nacional.

Les representacions començaran amb puntualitat.

1987

Informació: Tel. (93) 777 15 87

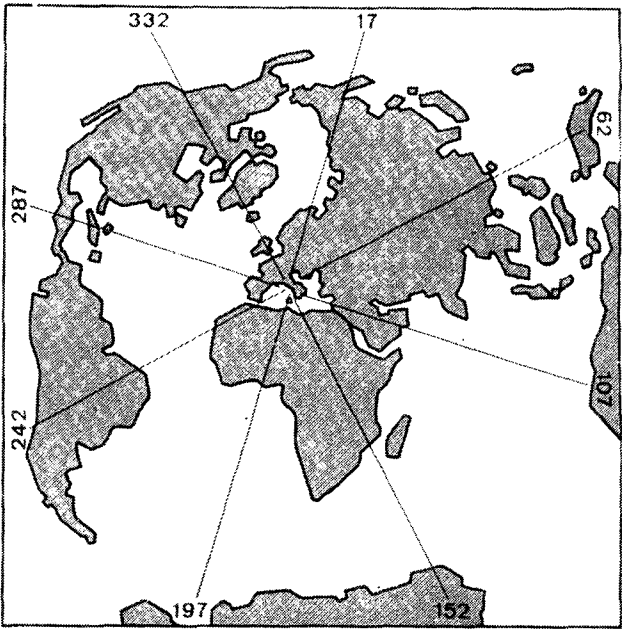

PATROCINA DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

ESTADÍSTICA

La població religiosa en el món

La dada estadística és molt important per valorar objectivament qualsevol institució humana. Oferim unes dades interessants de l'estat actual de la població religiosa del món, amb referències més detallades de l'Església catòlica.

POBLACIÓ MUNDIAL.— La població mundial ha augmentat, en el precedent any estadístic, en 75.187.000 habitants, dels quals 42.928.000 a Àsia, 16.620 a l'Àfrica, 9.838.000 a Amèrica, 5.158.000 a Europa i 643.000 a Oceania.

CATÒLICS.— Els catòlics han augmentat en 14.514.000, dels quals 7.594.000 a Amèrica, 3.041.000 a Àfrica, 2.471.000 a Europa, 1.427.000 a Àsia i 181.000 a Oceania. I han augmentat del 0.03 per 100 en el percentatge respecte la població mundial.

SACERDOTS.— Els sacerdots han disminuït globalment de 417 unitats. Però la disminució correspon a Europa —han disminuït en 1.203 unitats— i 373 unitats a l'Àfrica, 362 a Amèrica i 119 a Àsia. La disminució de 74 sacerdots religiosos a Àfrica i de 31 a Àsia es probablement a causa dels missioners morts, assassinats o bé obligats a deixar el territori on treballaven.

RELIGIOSES.— També les religioses disminueixen globalment en 8.786 unitats. La disminució correspon a Europa amb 7.014 menys; Amèrica amb 3.144 menys; i Oceania, amb 409 menys; però augmenten a Àsia amb 1.418 unitats, i a Àfrica, amb 363.

SEMINARISTES.— Els seminaristes majors augmentaren arreu: en 3.258 globalment, dels quals: 1.158 a Europa, 846 a Amèrica, 621 a l'Àfrica, 579 a Àsia i 54 a Oceania.

Tanmateix han disminuït els seminaristes menors, en 1.015 globalment, però la disminució correspon a Europa, amb 2.343 menys, i Amèrica amb 102

menys, mentre que han augmentat a l'Àfrica, amb 933 més; Àsia, 443 més, i Oceania 54 més.

Un fet consolador del desenvolupament de l'Església és que la gran majoria dels bisbes en els diversos continents ja és indígena, també als continents d'Àfrica i Àsia. Aquesta és l'estadística sobre el nombre i provenença dels bisbes en els diversos continents:

	Un sacerdot per habitants	Un sacerdot per catòlics
Àfrica	1 per 30.107	1 per 3.888
Amèrica	1 per 5.511	1 per 3.495
Àsia	1 per 57.498	1 per 2.499
Europa	1 per 2.063	1 per 1.181
Oceania	1 per 4.402	1 per 1.160
En el món:	1 per 8.194	1 per 2.069

BISBES

	Xifra total de bisbes	Bisbes locals
Àfrica	481	340
Amèrica	1.530	1.258
Àsia	553	434
Europa	1.296	1.186
Oceania	104	67
Total	3.964	3.285

Nota: Les estadístiques es refereixen al final del 1984 i no inclouen les d'alguns països de l'Est europeu.

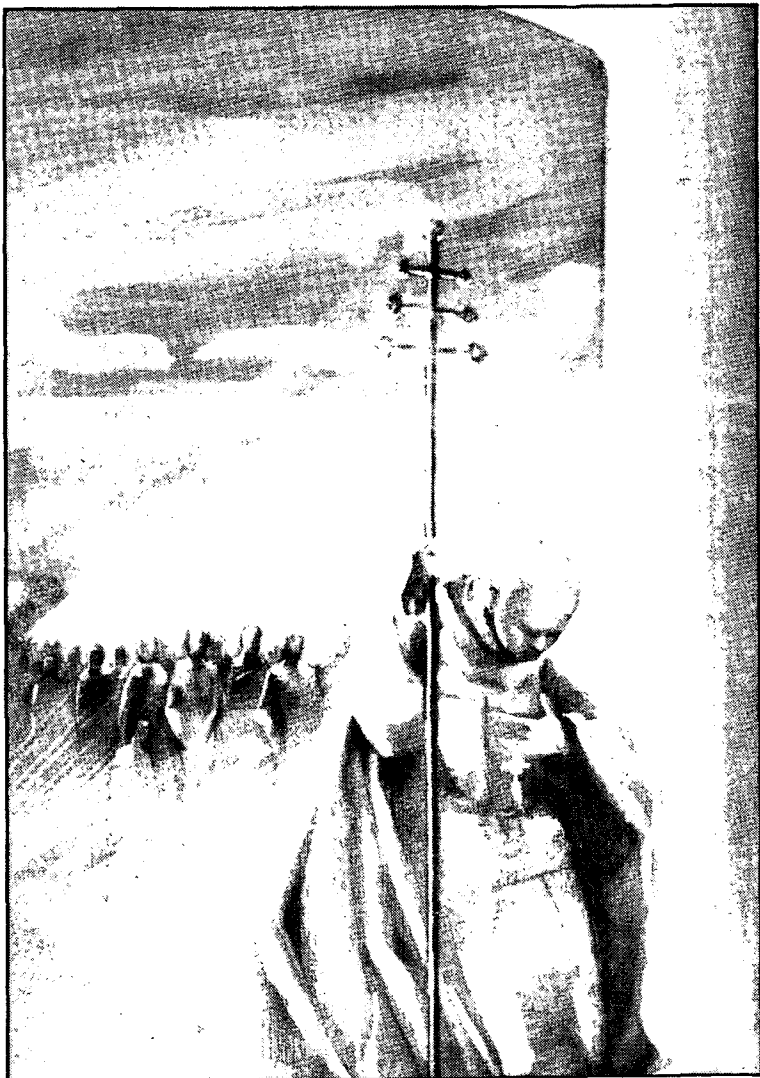
LES RELIGIONS DEL MÓN.
CRISTIANS: 32'48%

Entre les diverses classificacions publicades sobre els grups religiosos en el món escollim aquesta estadística calculada el 1986:

Catòlics	886.698.000
Protestants	449.852.000
Ortodoxos	171.489.000
Musulmans	837.308.000
Hindús	661.371.000
Budistes	300.146.000
Confucians	310.000.000
Sintoistes	85.000.000
Taoistes	53.000.000
Hebreus	18.023.000
Altres religions	439.106.000
Agnòstics	377.072.000
Ateus	213.893.000
Total	4.802.958.000

(Conjuntament, els cristians serien, doncs, 1.508.000, l'equivalent al 32'4% de la població mundial, que seria de 4.802.958.000 habitants.)

Els no cristians encara són gran majoria: 3.294.919.000, el 67'6%.

ELS CATÒLICS EN EL PRIMER LLOC AMB EL 17'90%

Aquestes són les xifres publicades més recentment per l'“Anuari Estadístic de l'Església 1984” —vàlides el 31 de desembre del 1984—, sobre la població de l'Església en els diversos continents:

	HABITANTS	CATÒLICS	% CATÒLICS	CATEQUISTES
Àfrica	535.160.000	69.104.000	12,91	189.915
Amèrica	656.076.000	416.083.000	63,42	21.928
Europa	2.839.054.000	70.652.000	2,49	61.709
Oceania	24.431.000	6.440.000	26,40	6.035
Total	4.748.833.000	840.106.000	17,69	279.868

	HABITANTS	SACERDOTS	GERMANS	RELIGIOSES
	Total	Dioc.	Relig.	
Àfrica	17.775	7.260	10.515	5.119
Amèrica	119.042	66.809	52.233	21.018
Àsia	28.266	14.709	13.557	5.629
Europa	235.326	162.472	72.854	31.530
Oceania	5.550	2.839	2.711	2.991
Total	405.959	254.089	151.870	66.287

	SEMINARISTES MAJORS			SEMINARISTES MENORS		
	Total	Dioc.	Relig.	Total	Dioc.	Relig.
Àfrica	8.894	7.318	1.576	34.069	31.052	3.017
Amèrica	28.447	18.043	10.404	33.360	20.818	12.542
Àsia	14.427	9.189	5.238	18.693	12.676	6.017
Europa	27.616	18.736	8.880	43.052	22.824	20.228
Oceania	918	551	367	432	90	42
Total	80.302	53.837	26.465	129.606	87.760	41.846

VATICÀ DIA A DIA

Estadística impressionant

Un número recent del butlletí Inter Minors Negre, de la Vice-província de Sud-àfrica, publica una estadística, segons la qual, si el món tingués mil milions d'habitants (actualment en té uns quatre mil cinc-cents), es podria fer la següent catalogació per:

Àrees geogràfiques:

- asiàtics 619 milions
- sud-americans 89 milions
- africans 120 milions
- nord-americans 57 milions
- europeus 109 milions
- australasians 6 milions

Esperança de vida

Moren abans de complir els:

- 50 anys 700 milions
- 5 anys 80 milions

Cutura:

- Analfabets totals 250 milions

Pigmentació de la pell

- De color 800 milions
- Blancs 200 milions

Alimentació:

- Passen fam 750 milions

Habitació:

- En tuguris o cabanes 600 milions

Propietats:

- Es reparteixen terra, indústria i riqueses 60 milions

El Papa nomena bisbe el seu secretari

Joan Pau II nomenà a monse-

nyor John Magee com a nou bisbe de Cloyne, en la República d'Irlanda.

Monsenyor Magee, fins ara mestre de cerimònies pontificies, fou secretari per a la llengua anglesa dels tres últims Papes: Pau VI, Joan Pau I i Joan Pau II.

Després de treballar durant sis anys com a missioner a Nigèria, Magee fou nomenat l'any 1968 "oficial" de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles i l'any 1972 elegit per Pau VI com el seu secretari per a llengua anglesa.

L'abril del 1981 Magee anà a Irlanda del Nord com a enviat especial de Joan Pau II per intentar que un grup de joves catòlics acusats de pertànyer a l'IRA (Exèrcit Republicà Irlandès) desistissin de la vaga de fam que realitzaven a la presó de Maze i que els dugué a la mort.

Cossiga: "Jo crec des d'infant"

El President de la República Italiana, Francesco Cossiga, declara a la revista "Domenica del Corriere": "Jo he tingut la fortuna de creure. Millor, he rebut el do de creure des d'infant. Potser fou suficient una paraula de la meva mare perquè em convencés de l'existència de Déu".

La fe, afirma Cossiga, em fa un home "tolerant, però no clerical. En canvi això no m'impedeix de ser, com diem a Itàlia, una persona practicant". El president afirma que "prego cada dia que sento la necessitat de fer-ho. L'oració per mi, és un intent d'establir un col·loqui amb Déu. Un intent per la meua part, naturalment".

"La fe —subratlla Cossiga— no es requereix ni amb la ciència ni amb el saber. Si un pensa que podrà arribar a creure explicant-s'ho tot amb la raó, mai no ho aconseguirà. Vaig tenir la fortuna,

Joan Pau II dedica una jornada a esquiar als Apenins

El papa Joan Pau II, gran amant de la naturalesa, practicà el dimarts dia 17, l'esport de l'esquí, a les pistes dels Apenins, al nord-oest de la capital italiana.

El portaveu del Vaticà, Joaquín Navarro, digué en una declaració, que el Papa "havia dedicat una jornada de descans a Ovindoli", una estació d'hivern situada a uns 130 quilòmetres de Roma, a la regió dels Abruzzi.

L'agència italiana Ansa, citant testimonis presencials, explicava com el Pontífex —de 66 anys— va lliscar diverses vegades per les pistes que estaven poc concorregudes. Joan Pau II esquia durant una hora i posteriorment passejà, llegint el seu breuari, per un dels nevats boscos de la regió.

Malgrat la seva edat, el papa Wojtyla va fer gala d'una gran habilitat sobre la neu, assolint una considerable velocitat en pistes de certa dificultat, com la conegu-

da popularment com a "Topolino". Durant el seu temps d'esplai, el Sant Pare fou acompanyat pel seu secretari personal, Stanislaw Dziwisz, el seu ajudant, Angelo Gugel i d'altres personalitats del Vaticà.

Malgrat la seva vestimenta esportiva, Joan Pau II fou reconegut per alguns dels

pocs esquiadors que utilitzaven en aquells moments les pistes, els quals l'aplaudiren amb gran estima. El Papa es traslladà amb cotxe fins a l'estació hivernal. El juliol del 1984, el Summe Pontífex havia estat esquiant a prop de Trento, al nord d'Itàlia, durant el seu viatge amb el llavors president de la República, Sandro Pertini.

és a dir, vaig rebre el do de creure en Déu des d'infant".

La hipòtesi d'una trobada marxista-catòlica a l'URSS

Un nou col·loqui científic de marxistes i catòlics, com els organitzats el maig del 1984 a Ljubljana i l'octubre del any passat a Budapest, podria celebrar-se a Leningrad, Rússia, la tardor de l'any vinent.

Per al portaveu de la Santa Seu, Joaquín Navarro, "això no deixa de ser una mera hipòtesi", però per al diari italià "Il Messaggero" podria ser una fita, previ acord entre les autoritats del Vaticà i Moscou. La Santa Seu envia una delegació de cardenals i d'homes d'Església a aquesta conferència, amb el tema: "¿Déu, és el mort?". Joaquín Navarro precisa que, sigui el que sigui, aquesta trobada no formaria part del programa de celebracions de cara el mil·lenari del cristianisme a Rússia.

Constituïda la comissió central per a l'Any Sant

Joan Pau II constituï la comissió central per a l'Any Maria, formada per 20 membres, entre els quals tres laics. Presideix l'esmentada comissió el cardenal Luigi Dadaglio, penitencier major, que fou nunci a Espanya. Són vice-presidents el secretari de la Congregació per a les Esglésies orientals, monsenyor Miroslav Stefan Marusyn, i el responsable del Secretariat per a la Unió dels Cristians, Pierre Duprey.

El Vaticà aprovarà un pla per sanejar el seu dèficit

La publicació desglossada del pressupost, amb una detallada explicació de les despeses de la Santa Seu, és una de les mesures que estudia el Vaticà per incentivar els bisbes i els fidels que contribueixin en major grau al manteniment del govern central de l'Església. La seva crítica situació econòmica preocupa vivament el Papa. El dèficit pressupostari de la Santa Seu no ha deixat de créixer en els últims anys, i es calcula que el 1986 pujà a 78.791 milions de liras (uns 7.626 milions de pessetes).

El Consell de 15 cardenals, creat fa cinc anys per Joan Pau II per a l'estudi dels problemes organitzatius i econòmics de la Santa Seu, aprovarà l'esmentada mesura quan es reunixi al Vaticà aquest mes de març. Segons una informació publicada pel "Corriere della Sera", els cardenals disposaran també el llançament d'una campanya de propaganda a favor de la col·lecta que es realitza a totes les parroquies el 29 de juny.

Tampoc no es descarta que el mateix Papa emeti un document on faci una crida als bisbes perquè compleixin el cànon 1271 del nou Codi de Dret Canònic, en virtut del qual les diòcesis han de contribuir a les despeses de la Santa Seu.

El cardenal Rossi, president de l'APSA (Administració del Patrimoni de la Santa Seu), ha enviat a tots els dicasteris una carta en la qual adverteix que durant l'any cada un dels organismes vaticans ha de mantenir-se dins el límit de les despeses fixades per al 1986. Segons les últimes dades disponibles, relatives a 1985, l'APSA, que administra els béns mobles i immobles de la Santa Seu, obtingué uns ingressos per valor de 75.000 milions de liras. Aquest mateix any les despeses de la Santa Seu, havien pujat gairebé el doble: 140.000 milions de liras. Amb l'òbol de Sant Pere no es va aconseguir cobrir la diferència. En els comptes del Vaticà quedaren 7.000 milions de liras en números vermells. El consell dels 15 cardenals pretén d'aconseguir que per al 1987 l'òbol de Sant Pere i les donacions dels bisbes s'incrementin en la quantitat necessària perquè aquesta situació no torni a produir-se.

A.E.

Escola de Pregària dels Joves a la Catedral.— Dijous, dia 12, a les 19'30 de la tarda, el Cardenal Narcís Jubany dirigirà la pregària entorn del tema dels salms, adreçada als joves, com ja és habitual de cada mes. En aquesta ocasió la pregària serà entorn del salm 31.

Col·loqui Quaresmal.— Divendres, a les 10 del vespre, a la Parròquia de St. Domènec, c/. Calàbria, 12. **Dia 13 de març:** "Com hem de viure la Quaresma", a càrrec de Jordi Bassas. **Dia 27 de març:** "Mites de l'Antic Testament", per Corona Garcia. **Dia 3 d'abril:** "Setmana Santa i Pasqua", per Enric Cortès.

Oficinistes-O.C.O.— Dissabte, 14 de març, RECES DE QUARESMA, a la Casa de la Sagrada Família, de Vallvidrera. De les 10'30 del matí a les 5'30 de la tarda. Al matí se celebrarà la missa del dissabte de la I Setmana de Quaresma, i a la tarda s'acabarà amb les primeres Vespres del II diumenge. Per informació: Tel. 317 58 42, de 6 a 8 de la tarda.

Recés per a Religioses.— Casa d'Espiritualitat MARIA REPARADORA, c/. Emancipació, 33, tel. 212 69 00. Diumenge, 15 de març. Dirigeixen: Mn. Josep A. Arenas i Mn. Francesc Muñoz. Començarà a les 10'30 amb la celebració de l'Eucaristia. Les germanes que desitgin quedar-se a dinar deuen avisar amb dos dies d'antelació.

Recés per a dones i noies.— Se celebrarà a la CASA DE BETÀNIA, de Cornellà de Llobregat, el diumenge, 8 de març, des de les 10 del matí a les 6 de la tarda. Director: P. Esteve Sola O.F.M. Inscripcions: c/. Bonavista, 37. Cornellà. Tel. 375 11 02. (Metro Línia V. Estació Gavarra).

Trobada de Joves Cristians de Baix Llobregat.—

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y video, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Data: 15 de març. Lloc: Convent de Betània, c/. Bonavista, 37. Cornellà. Orienta: P. Esteve Sala Martorell, franciscà. Tema: "Jesucrist crucificat ens invita a pregar". Comença a les 9 del matí i acaba a les 6 de la tarda.

Moviment Cristià de Mestres.— La propera TROBADA serà el dia 14 de març, a 2/4 d'onze del matí, al c/. Llúria, 7, 1er. El tema de reflexió serà: "Llibertat-responsabilitat en una escola pluralista", a càrrec del sr. Josep Jarque. Per més informació: Montserrat Sardà, tel. 253 44 99.

Conferències Quaresmals. Basílica Parroquial de Santa Maria del Pi.— Dirigides per Mn. Joan Guiteras, canonge penitencier, i Director de l'Institut de Teologia de Barcelona. Els dies 16, 17 i 18 de març, a les 8'30 del vespre, a la Sala Sant Josep Oriol, c/. Cardenal Casañas, 16, 2on. Temes: Dilluns: "Hi ha encara pecat en l'home d'avui?". Dimarts: "Però, ¿ens hem de confessar encara?". Dimecres: "El sagrament del perdó i de l'Eucaristia".

Per celebrar la Festa de Sant Josep Oriol, antic beneficiat d'aquesta parròquia, el dia 23 de març, a les 7'30 del vespre MISSA SOLEMNE CONCELEBRADA, presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe Narcís Jubany.

Temes d'actualitat.— Els PP. Dominics, han organitzat un Cicle de Conferències sobre l'església d'Espanya (1936-1939), a càrrec del professor Lorenzo Galmes o.p. Se celebraran els dies 10, 11 i 12 de març. A les 19'30. Lloc: Sala Penyafort, c/. Bailén, 10. Tel. 246 33 00.

Els Dissabtes "Música per a tothom".— Organitza la Parròquia de Sant Joan de Gràcia (Plaça de la Virreina/Santa Creu, 2). Dissabtes, a 1/4 de 8 del vespre, a la Capella del Sm., audició de discs o cassettes: 7 de març, Haydn; 14 de març, Haendel; 21 de març, Beethoven; 28 de març, J.S. Bach; 4 d'abril, Mozart; 11 d'abril, Quintet Veus del Pirineu; 18 d'abril, Brahms. ENTRADA LLIURE.

Festivitat de Santa Madrona.— Dissabte 14 de març: FESTA LITÚRGICA ANTICIPADA DE SANTA MADRONA a les vuit del vespre, Missa parroquial concelebrada. Diumenge, 15, a dos quarts de nou del matí: Ofici de Laudes. Els dies 15 i 19 a les 11 del matí, al pati del carrer de Marga-

rit GRAN FIRA DE SANTA MADRONA. Dia 15 matí ballada de sardanes amb la cobla La Principal de la Segarra.

Simposi dedicat a Sant Josep amb motiu del Centenari de la vinguda de la Mare Petra a Barcelona per fundar el santuari - Llar a Sant Josep de la Muntanya.— Tindrà lloc durant els dies 16, 17 i 18 de març a les 8 del vespre, en la "Llar de Sant Josep" del Santuari. Seran conferenciant el P. Emili Aparicio, O.S.B., especialista en Teologia Josefina, el Dr. Francesc Casals, catedràtic de la Universitat, i el Dr. Josep M.ª Guix, bisbe de Vic. Hi ha inscrites moltes associacions josefines d'Espanya.

Festivitat de Sant Josep. Al Santuari de Sant Josep de la Muntanya.— Misses cada hora, des de les 8, fins a la 1 del migdia. La missa de les 12 serà concelebrada i presidida pel Sr. Cardenal Arquebisbe, Dr. Narcís Jubany, el qual farà així mateix la homilia. A les 5'45 de la tarda, recitació del Rosari, visita a Sant Josep i processó pels jardins del Santuari i a les 7 missa.

X Curs de catequesi per a adults. Parròquia de Maria Reina.— Tema I: El valor del sofriment: El dolor de l'home; Job acusa a Déu; ¿Girar l'esquena a qui sofreix?; Un valor perdut. Tema II: Vocació i missió dels laics en el món vint anys després del Concili Vaticà II: Un món descrutitzat; El laic cridat a evangelitzar; ¿Com ser llum del món?; L'evangelització obra de Déu a través de l'Església. Horari: Els dijous a partir del 12 de març, de les 8,45 a les 10 de la nit. Lloc: Sala de reunions de la parròquia carretera d'Esplugues, 103. Tel. 203 55 39.

GIRONA

Arxiprestat de Figueres.— Trobades de reflexió cristiana. LA FAMÍLIA AVUI. Dimarts, 10 de març: "Família i convivència". Dimarts, 17 de març: "Família i la fe cristiana". Dimarts, 24 de març: "Família i escola". Dimarts, 31 de març: "Família i dret català familiar". Dimarts, 7 d'abril: "Família i cultura". Hora: 10 del vespre. Lloc: Locals de la Parròquia de Sant Pere (Pl. Dalí).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

"Rebeu la meua felicitació, junt amb el meu agraïment pel setmanari "CATALUNYA CRISTIANA" que periòdicament rebo. Ell porta fins a aquest llunyà Brasil un trosset de Catalunya. Cada un dels bellíssims articles ens ajuda a viure la vida de la nostra Església i de la nostra terra".

Sao Paulo (Brasil)

400 missioneres i missioners, gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció, reben ja el nostre setmanari.

La nostra fita és, que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre'l. La comunicació amoroixa la solitud i dona el conhort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publicarem una relació, esperant que altres persones es decideixin a ser "padrins" d'aquests germans i germanes nostres.

M. LLUÍS PIQUER y FRANCESC
Cura Párroco de la Playosa
5911 LA PLAYOSA
CORDOBA - ARGENTINA 9.750.— Ptas.

FELIX OLIVERAS PUEYO, S.F.
Parròquia San Vicente de Paul
1.ª Sección Olivar Conde, C/ 6, n.º 17
MEXICO - 19 D.F. 01400 9.750.— Ptas.

JOAN DE LA CREU BADELL
Casilla 227
PARROQUIA DE SAN CLEMENTE
POTOSI - BOLIVIA 9.750.— Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms

Domicili Tel.

Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner

(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto

☐ gir postal

☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació:

Banc/Caixa

Sucursal n.º

N.º compte corrent

Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on.
08007 Barcelona - Tel. 215 27 39

URGELL

Els preveres d'Andorra volen endegar aquest servei

El servei pastoral al malalt demana una organització adient

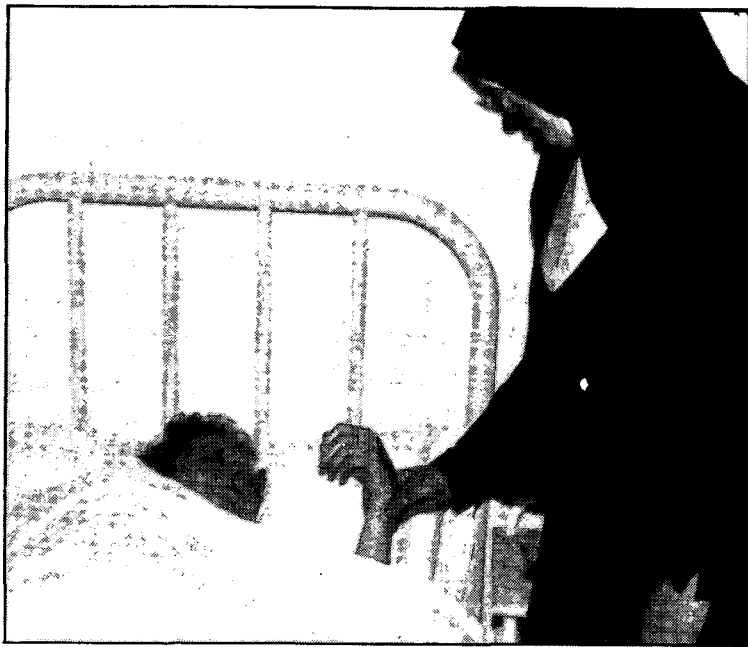
ANDORRA LA VELLA.— Els preveres de les Valls d'Andorra, el 24 de gener, s'aplegaren al col·legi "Janer", de Santa Coloma, per a assistir a la conferència que Mn. Marcel·lí Carreras, Coordinador de Pastoral Sanitària a Catalunya, pronuncià sobre l'atenció espi-

ritual i religiosa al malalt. "Jesucrist és el punt de referència, digué el conferenciant, en la nostra acció pastoral, d'Ell aprenem els gests i les actituds per a acompanyar els malalts". La visita al malalt ha de ser un encontre personal d'acolliment, diàleg, comprensió i

comunicació de fe, ànim i esperança. També recordà que cal ajudar el malalt a acceptar-se ell mateix i hom ha de procurar trobar el moment adequat per a oferir-li els sacraments i ajudar-lo en la pregària. Per això, afegí, "el servei pastoral al malalt demana organització, persones preparades i formació permanent".

A l'acte, a part dels preveres d'Andorra, hi assistí una representació de l'assistència religiosa de l'Hospital de la Seu d'Urgell.

Aquest acte s'ha d'incloure en la voluntat que hi ha en la diòcesi d'endegar el servei religiós als malalts, sobretot en els centres assistencials, amb una estructura i organització adequades.

A.M. "Jesucrist és el punt de referència en l'acció pastoral als malalts".

Enquesta sobre la participació dels laics en l'Església

LA SEU D'URGELL.— Fent-se ressò del tema que serà debatut en el proper Sínode de Bisbes, la Vicaria Episcopal de Pastoral ha redactat una enquesta per a polsar les diferents actituds dels seglars de la diòcesi en relació a la seva participació en l'apostolat de l'Església. S'han enviat més de 1.400 enquestes als seglars que van participar en la cloenda de l'Assemblea Diocesana, catequistes, religiosos, membres dels diferents moviments cristians, alumnes de l'Escola de Teologia, etc. Les respostes ja arriben a la Vicaria de Pastoral, que amb els resultats prepararà una ponència que serà presentada en la propera sessió del Consell diocesà de Pastoral a celebrar el dia 15 de març de Balaguer.

El temari de l'enquesta comprèn tres parts: la vocació i missió dels laics, els seglars en l'Església i el testimoni de l'apostolat laical en el món. Són un total d'onze preguntes amb la possibilitat de marcar un ventall de respostes a cadascuna. En una primera part s'han d'assenyalar les dades més importants de la persona que respon: sexe, edat, estat civil, comarca de residència i participació en alguna activitat apostòlica.

A.M.

Ha mort el P. Tomàs, salesià

LA SEU D'URGELL.— A l'edat de 84 anys, el dia 29 de gener, morí el P. Tomàs Baraut i Obiols, salesià, fill de cal Roca del Vilar de Cabó (Alt Urgell). El P. Carles Zamora, Provincial dels Salesians a Catalunya, presidí la missa exequial celebrada el dia 31 de gener, festivitat de Sant Joan Bosco, a Sarrià.

El P. Tomàs era el més gran de cinc germans preveres, tres salesians —Tomàs, Lluís i Pau, difunt— i dos benedictins de Montserrat —el P. Maiol, difunt, i el P. Cebrià—. El P. Tomàs era conegut dins la família salesiana per haver fundat diversos centres d'educació i formació de joves, havia estat director de diversos col·legis i també del Seminari nacional salesià de Carabanchel. Durant onze anys havia estat Provincial de Barcelona i de València. Entre la família salesiana era considerat "un home de fe, de gran realisme, característic de les persones de les comarques lleidatanes, i estimat com una persona de Déu", ens manifestaven fonts de la direcció provincial de Catalunya.

A nosaltres ens honora destacar la seva vinculació a l'Església d'Urgell, en la qual hom descobreix les arrels més profundes d'una fe que arriba fins al compromís religiós. La tasca apostòlica del P. Tomàs també arribà a l'Església Mare; efectivament la seva col·laboració va ser decisiva en l'erecció i programació del col·legi "Pius XII", de Tremp, que obrí les portes el 1960, va ser dirigit durant 15 anys per religiosos salesians i va ser venut a l'administració pública en 1986. El cognom dels Baraut ha donat la volta al món per les obres d'investigació i difusió històrica del P. Cebrià, ànima de la Societat Cultural Urgel·litana, entitat que publica l'anuari "Urgellia" de temes medievals relacionats amb la història de l'antic bisbat d'Urgell.

ANTONI MIRABET

1.ª Trobada d'Antigues Alumnes de Catalunya del Col·legi del Sagrat Cor

El dia 14 de març tindrà lloc al col·legi de Sarrià una "Trobada" la principal finalitat de la qual serà, a més de reavivar i unir velles amistats, tenir un dia de reflexió.

La conferència seguida d'uns grups de treball, serà, a carrec de monsenyor Ramon Buxarrais, bisbe de Màlaga, sobre el tema "El nostre compromís cristià en el món actual".

A continuació el dinar.

Concluirà amb una Eucaristia celebrada pel pare José M.ª Fondevila S.J.

Informació i inscripció: Tel. 204 69 60. Dilluns a dimecres de 4 a 7.

PENSANT-HO BÉ

L'escuraorelles

XESC SOLIU

La persona, si vol ser i anar neta, no té més remei que escurar, és a dir, netejar d'adherències i residus aquelles parts del cos en les quals pot fer-hi niu la brutícia. Donada la irrenunciable necessitat de l'escurada, el magí no en defuig pas, sinó que pensa tot seguit la tècnica i l'eina. És així com surten al mercat: l'escuradents, l'escuraungles i l'escuraorelles, que garanteixen amb poca feina un acurat escurament de sengles parts assignades.

La persona, sigui dit amb perdó, qui més qui menys és un animal orellut. Quan comença a veure's les orelles, constata que aquests estranys òrgans captadors de les vibracions produïdes en el medi ambient, recullen també part de la seva pol·lució que, unida a la segregació de les glàndules del conducte auditu pot arribar a formar un tap que ens deixa sords com una tàpia (tot i que encara és qüestió discutida si les parets tenen orelles o és inútil parlar a una paret). És aleshores quan entra en joc l'escuraorelles.

L'escuraorelles és una petita espàtula de la qual hom se serveix per treure el cerumen de les orelles. I què carat és això del cerumen? Com el seu nom indica és una substància... (cadascú pensi, s'imagini o hi posi allò que més convenient li sembli. L'altre dia vàreu rebre queixes de la divagació sobre "l'escuradents" dient que provoca a perbocar). Per cert que si els farmacèutics, droguers i perfumers s'haguessin de guanyar les garrofes o les mongetes amb la venda dels escuraorelles, podrien escurar-se molt poc les dents.

Un investigador que, honestament, volgués recapitular totes les classes d'improvisats escuraorelles, no sé pas si se'n sortiria. El primer escuraorelles que recordo és l'agulla de trossa amb què d'infants ens netejaven les nostres encara petites orelles; després recordo també l'agulla imperdible, d'ambdues, tanmateix, assuaujat el seu frec amb el rus de la tovallola. A continuació, de tot i força: dits, llapis, bolis, tallapapers, la gairebé totalitat de les claus del clauer, petits branquillons, etc.

això sí, sempre ben embolicats amb el mocador de butxaca. De les orelles, és més fàcil treure'n el cerumen que la son.

Tots sabem que l'escoltar, tant o més que el llegir, és el primer pas per saber, pensar i aprendre. És evident que, amb un cuc a cada orel·la la cosa no pot anar fina. Tothom coneix la importància que mestres i educadors donen al fet que llurs pupils parin l'orella com cal. Si en lloc d'això, badaves o escoltaves la cançó del borinot, corries el risc, si a la sobtada pregunta no responies amb promptesa o el silenci era l'única resposta, de patir una dolorosa estirada d'orelles, i, anys enrere, segons expliquen males llegües, àdhuc el veure't davant de tota la classe guarnit amb unes colossals orelles d'ase. Això era massa, oi?

D'infants, una certa culpable sordesa l'hem patida tots: quan la mare ens cridava de bon matí, quan en el punt més àlgid de l'enjogassament ens feien alguna comanda, quan escondits en algun racó tramàvem alguna entremeliadura, etc. Aquella sordària, però, era circumstancial i innocent, i comptava, si massa sovint no ho sé, amb certa complicitat materna; a l'hora de la veritat, no ens atrevíem pas a dir que no l'havíem sentida.

La culpable sordesa dels adults són figures d'un altre paner (és clar que hi ha paraules feridores, dures d'escoltar, paraules dites amb segones de canvi que desvetllen l'alarma del xiulet a les orelles). És ben veritat que no hi ha pitjor sord que aquell que no hi vol sentir. Ara i adés, quan ens convé, fem orelles de marxant. Quan el cor no acompanya l'oïda, les més belles paraules, mancades de bressol, moren. I, tanmateix, tantes coses en la vida poden dependre d'una paraula ben escoltada, acollida i viscuda, que és d'allò més perillós tancar l'orella a la paraula d'altri. Cal tenir el cor net i l'orella neta, ser interiorment prou lliures per dir: "Digueu, si us plau. Us escolto".

Un sacerdot tortosí als altars

El proper 29 de març, el quart diumenge de Quaresma, Joan Pau II beatificarà el sacerdot tortosí, venerable Manuel Domingo i Sol, fundador de la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans del Cor de Jesús.

Mossèn Sol, així anomenaven mossèn Manuel, va néixer a Tortosa, l'1 d'abril del 1836. Els seus pares foren Francisco Domingo y Josefa Sol. Va tenir onze germans.

Cursà els estudis eclesiàstics a Tortosa. A València es doctorà en Teologia; i en la Universitat civil de Barcelona aconseguí el Batxillerat en Arts.

En aquell moment, el panorama d'Espanya era molt trist en tots els aspectes. L'Església no fou, no podia ser-ho, una excepció, immersa en el món i la societat. En penosa decadència, l'horitzó es tancava per tot arreu amb núvols plens de tempesta i desolació. El Poble de Déu necessitava amb urgència sacerdots sants per a la conjuració dels mals que sofria.

Mossèn Sol fou un d'ells. Regal de la Providència a Tortosa, a Catalunya i a tot Espanya. Alt, fort, gran cor, polifacètic, sacerdot fins al moll de l'os, inquiet, apassionat pel Regne de Déu, apòstol fins al final.

¿Què he de fer?, es preguntava. ¿Per on cal començar? Per tot, es la seva resposta. Cal arribar a tot... És necessari imprimir en tot un nou i refrescant ritme espiritual i apostòlic. Ambició santa que reclamava despeniment total i treball al màxim.

El 9 de juny del 1860 celebrà la seva primera missa solemne. En la gran alegria de la festa, aquest dia, es va quedar sense res, donant-ho tot als pobres. Així pobre i net de cor, ja es probava preparat per treballar sense inclinacions ni preocupacions humanes, disposat per al ministeri fins al sacrifici.

Des del primer moment, com a regent de l'Aldea, que fou el seu primer destí, i del qual va prendre possessió el 7 de març del 1862, no descansava ni dormia. Les hores de dormir, confessava "son les que més em pesen".

El bisbe Villamitjana, set anys després, l'envià a València per seguir els cursos teològics, i aconseguir la llicenciatura i el doctorat en Teologia. Obtinguda aquesta, el nomenà ecònom de la parròquia de Santiaqui en la mateixa ciutat de Tortosa, on, igualment que en el seu primer destí, ja no va poder ser més meritori i exemplar el seu lliurament a les ànimes.

Fer un resum de la seva aclaparadora i vasta activitat sacerdotal no és gaire fàcil. La seva acció ministerial abastà tots els camps.

Fou catequista entusiasta, des dels anys d'estudiant de teologia, fidel deixeble, i amic després, del gran Benet Sanz i Forés, professor del Seminari de Tortosa i futur cardenal de Sevilla.

Fou professor de religió i secretari en l'Institut de Segon Ensenyament a Tortosa. Aquí el seu apostolat amb els joves influí decididament en la vida cristiana de la seva ciutat natal.

Consagrat al Cor de Jesús, recorregué molts cops, com a missioner diocesà, gairebé totes les parròquies del bisbat. En elles, instruïa el poble, s'oferia amistosament per ajudar-los en tot als sacerdots, i deixava establertes en la majoria de pobles l'Adoració Nocturna i l'Apostolat de l'Oració.

Les tres comunitats de monges existents a Tortosa el tingueren simultàniament per confessor ordi-

Manuel Domingo i Sol, fundador de la Germandat de Sacerdots Operaris.

nari i per universal providència. Bastí tres convents de clausura: un, de Concepcionistes Franciscanes de santa Silva, a Benicarló; un altre, de Clarisses de la Providència, a la Vall d'Uixó, i un altre, del mateix orde, a Mataró. Influí i col·laborà en la instal·lació d'altres diversos de vida mixta. Fou un gran apòstol de les religioses, el seu confessor i director espiritual exemplar, promotor incansable i universal de vocacions a la vida religiosa, i mil coses més relacionades amb elles.

La revolució del 68 prohibí l'ensenyament de la religió en l'institut, i mossèn Sol va haver d'abandonar-lo. Però ell no abandonà els joves, ni aquests a ell. Eren la seva obsessió, el seu constant somni. Organitzà la Joventut Catòlica el 1869. El 1880 fou nomenat director de la Congregació Mariana i Sant Lluís. El desembre del 1881 fundà la revista —la primera revista juvenil a Espanya— "El Congregante de San Luis". Creà escoles nocturnes per a joves artesans i obrers de Tortosa. El 1884 inaugurà, en uns terrenys adquirits per ell mateix, un gimnàs o cercle d'esbarjo per a la joventut. Mobilitzava a tothom. Ell fou qui ideà i portà a Roma la primera peregrinació nacional de joves congregants.

Mossèn Sol sentí en la seva pròpia carn els problemes dels obrers del seu temps. Amb el seu fidel amic, el beat Enric d'Ossó, col·laborà en la fundació d'un diari: "El Amigo del Pueblo", des del qual cridava i acusava els parapeats rera del seu cec egoisme. Per impedir la descristianització de les masses obreres, impulsà tan com va poder els Cercles catòlics d'obers.

Crist en el Sagrament de l'Amor era la passió de mossèn Sol, el nervi, l'estímul constant de la seva vida, el motor encarregat de comunicar energia i vitalitat en tots els seus apostolats. El 22 de novembre de 1903 va veure realitzat un dels seus més volguts somnis: la inauguració del Temple de Reparació en la seva ciutat natal. Aquesta obra seva acaronada durant molts anys, i que es féu realitat, al final de la seva vida. Profundament emocionat, i lamentant-se dels seus molts anys, deia: "Si fos jove aixecaria un Temple de Reparació a cada poble".

"El Senyor m'ha fet tastar, dirà un bon dia, i en abundància, de tots els consols i penes dels diversos camps del ministeri sacerdotal: cura d'ànimes, ensenyament,

monges, etc.; últimament fomentador de vocacions eclesiàstiques; i de tot, això darrer és el que forma i formarà el meu goig i corona.

A través del confessorari, la direcció espiritual, els col·legis, etc. promogué moltíssimes vocacions de joves, homes i dones, per a la vida religiosa, per a tots els ordes i congregacions sense distinció, amb un esperit d'Església universal, i una generositat digna de tota lloança.

Però la promoció, sosteniment i formació de les vocacions eclesiàstiques canalitzà definitivament els seus insaciabls anhels apostòlics. I fou la trobada providencial amb un jove seminarista pobre, Ramon Valero, qui després en el seu gran cor l'espurnà de la seva definitiva vocació i empresa vocacional, després d'explicar-li les seves penes diàries i les d'altres companys per poder menjar i estudiar.

No era bona aleshores la situació del clergat a Espanya. La vida de molts sacerdots, mediocre, i, apostòlicament, anèmica o infecunda. Una de les causes del mal, potser la més important que patia, estava en els mateixos seminaris. Per altra part, lògicament, les vocacions al sacerdoci decreixien d'una manera alarmant.

La reacció de mossèn Sol, en aquesta situació, fou realment gegantina i providencial. "La formació del clergat, dirà, és la clau

de la collita en tots els camps de la glòria de Déu". I amb visió profètica, amb intuïció divina, però amb humilitat, es llança ple de fe i d'esperança a la gran aventura dels "col·legis de Sant Josep". L'11 d'octubre de 1879, quedà oficialment inaugurat el de Tortosa, que fou el primer, amb 300 alumnes. Després n'hi hagueren d'altres, a València, Oriola, Múrcia, etc., destacant per sobre de tot el Col·legi de Sant Josep a Roma, que s'inaugurà el dia 1 d'abril del 1892, aniversari de mossèn Sol. Empresa sobrehumana, i, sens dubte, la més important de mossèn Sol, feta excepció de la mateixa Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans del Cor de Jesús.

Com que els designis de Déu eren que la seva obra es perpetués, un matí de gener l'hi inspirà la seva fundació. Amb aquestes senzilles i precises paraules ens ho explica ell mateix: "Jesús Sagramentat m'inspirà la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans el dia 29 de gener del 1883, a 2/4 de vuit del matí. Vaig estar sota la influència d'aquella inspiració sobrenatural dos dies". Fou en el convent de Santa Clara, a Tortosa, durant l'acció de gràcies després de la missa.

Mossèn Sol passà a la Casa del Pare en la seva ciutat natal, a la una de la tarda, el 25 de gener del 1909. El primer sacerdot que visità el seu cadàver digué: "Ara és quan descansa. Ben merescut ho

tenia. Des del Cel s'interessarà per tots nosaltres".

En morir, deixà en herència a la Germandat 10 Col·legis de vocacions, la direcció de 18 seminaris i el Pontifici Col·legi Espanyol de Sant Josep a Roma.

Amb tot dret es féu mereixedor al títol de Sant Apòstol de les Vocacions Eclesiàstiques, amb què l'Església l'ha honorat per boca de Pau VI, en declarar-lo Venerable.

El Procés Apostòlic per a la Beatificació de mossèn Sol es conculgué feliçment el 7 de juliol del 1950. En sengles cartes postulatòries dirigides, al Papa, molts bisbes han dit: "La seva elevació als altars cal esperar amb fonament que cedirà en glòria de Déu i de l'Església, en bé de les ànimes, i, principalment, en profit del clergat i dels seminaris".

Junt amb tres carmelites descalces i amb el cardenal Espínola, arquebisbe i cardenal de Sevilla, el proper dia 29 de març; serà elevat per Joan Pau II als altars com a beat en la Basílica de Sant Pere de Roma.

Que aquest esdeveniment afavoreixi, com fonamentalment esperem, el creixement espiritual de l'Església, i, sobretot l'augment de vocacions sacerdotals, religioses i apostòliques a Catalunya i a tot Espanya.

JAIME ROVIRA, Ph.

PASTORAL RURAL

Qui desguitarra la festa?

Cada festa té una dimensió poètica. El president i els convocats com més sensibles siguin a tots els elements festius i totes les realitats teològiques, més ressaltarà el caire celebratiu. Només cal una mínima dosi de sensibilitat per a captar la dimensió festiva sacramental. Molts no l'han descobert encara. ¿La pastoral rural ho té més difícil? Fou aquesta la proposta de mossèn Pardo, President del Centre de Pastoral Rural.

Els cants, les lectures i els gests formen l'estructura litúrgica; però l'home de camp i de granges, la dona de corral i conills no acostumen a estar avesats a intervencions públiques. És més propi d'ells una bona cuina i una bona taula, el llaurar recte i esportar bé. Però si entre els invitats a la celebració eucarística no hi ha ningú apassionat per la lectura, ni cap músic apassionat pel cant, els elements dinàmics de la festa litúrgica s'empobreixen. En el cas que tothom defuig la lectura, o bé si el lector espontani personalment ja no hi fa festa llegint i perd el control del ritme, o pren una entonació no adequada, o la posició del cos no és la més digna; si no es vetllen les pauses, o es descuren els canvis de veu a cada canvi d'idea, o es descobreix la tècnica ocular, o la projecció de la veu no és la natural, o el timbre descarat resulta desagradable, en una paraula, si es llegeix barrimbar, com per estar per casa, la festa litúrgica es va desguittant.

Si d'altra banda hi manca un director de cor, dinàmic, que ajudi a provocar les aclamacions amb respostes adients i vibrants, o si degut a l'edat o a la pobresa humana, el celebrant no sap guardar l'equilibri entre la celebració del misteri del Ressuscitat, la denúncia del mal concret i l'acció de gràcies eucarística, aleshores la festa es va deslluïnt, la funció pastoral de la litúrgia s'ha desguittat.

Mossèn Pardo constata l'existència de militants que no han descobert la dimensió festiva del sagrament, bo i essent cristians compromesos en la catequesi. Hi ha antitestimonis de faltes a missa sense excuses ni remordiment. A l'altre extrem, hi ha els creients i no practicants que mai no s'han preguntat el significat d'anar a missa ni mai no han intuït l'aspecte joíus litúrgic. I com sigui que el clima festiu només es pot captar en la praxi, ni ma-

nuals ni admonicions llargues són massa útils per provocar una ressonància espiritual viscuda, és el celebrant que s'ha d'espavilar per tal que la litúrgia sigui celebració i festa i experiència de Déu.

La paraula del celebrant és el factor més dinàmic per promoure climes festius. L'atmosfera poètica es capta millor amb una sensibilitat fina i cultura ben ampla. Pels ambients rurals això no hauria de ser cap handicap, perquè qui no tingui experiència de lectura pública s'entrena abans, i no a corre-cuita en un racó de sagristia, sinó que durant la setmana hom pot gravar la lectura, jutjar les tonades, corregir les cantarelles, les pauses, els ritmes, la velocitat de paraules per minut i el timbre de veu. Una veu segura, clara i atraient crea un clima de festa. I si el celebrant se sent colpit per la Paraula i la seva humanitat traspuja l'impacte en el seu cor, i l'homília reflecteix la meravella i el misteri de l'evangelització, és a dir, quan la Divinitat s'encarna en la humanitat del president, quan el Verbum s'ha fet paraula en la humanitat del capellà rural, aleshores el poble capta els elements festius; algunes idees poden perdre's, però l'emoció sempre es transmet. Naturalment, en el món rural, com a tot arreu, hi ha diferents nivells de sensibilitat i riquesa humana; però el bon pagès sap captar el bon gust. El pagès està cansat de repeticions monòtones i proverbials, amb els mateixos mots, idèntics tons, cantarelles arrossegades, timbres desgastats, girs rutinaris, tics nerviosos, recursos barats i la monotonia de la veu paternalista que més enllà de la paraula avisa: "au, nens, porteu-vos bé".

Per això, advertia mossèn Pere Dalmau de Tarragona: "Revisem les nostres actituds internes. És el que podem corregir millor. Les causes socials de les absències les sabem de memòria. El que ens cal revisar és com expresseu el goig de la vida bo i celebrant el miracle de l'Eucaristia."

Qui desguitarra la festa? Per més rural que sigui un poble, capta i es nodreix de la finor, de l'elegància, de la sensibilitat, de la riquesa interior de la nostra experiència íntima de Déu. Com més senzilla i humil l'assemblea, més càlida, transparent i festiva és la vivència del misteri sagrat.

Mn. JOAN MARQUILLES i LLORENS
Centre de Pastoral Rural

GIRONA

Va pronunciar una conferència a Banyoles

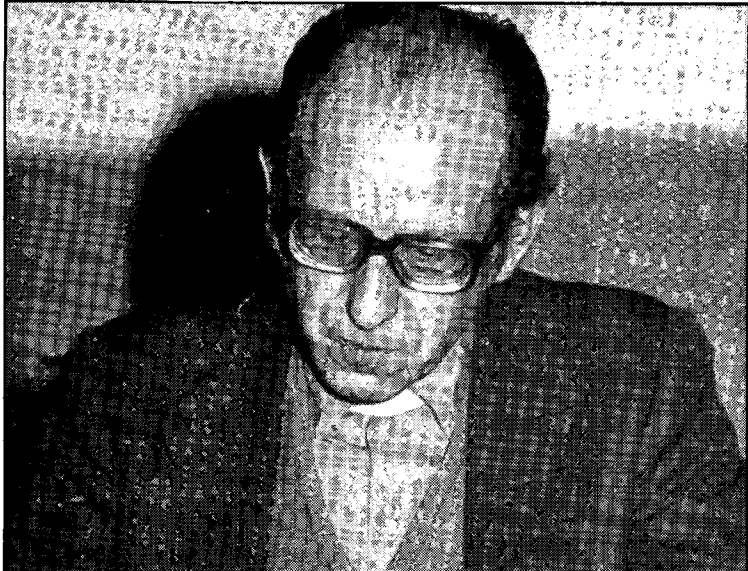
Monsenyor Alberto Iniesta: una decidida vocació de lliuta per una Església nova

GIRONA.— El bisbe auxiliar de Madrid, monsenyor Alberto Iniesta Jiménez, va pronunciar una conferència als capellans reunits a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles durant la Jornada Diocesana celebrada el passat dia 17 de febrer i al vespre en va pronunciar una altra a un grup de joves gironins.

Monsenyor Iniesta va néixer a Albacete el 4 de gener de 1923, i entrà al seminari d'aquesta diòcesi als 28 anys i fou ordenat sacerdot el 13 de juliol de 1958. Després de fer de vicari durant nou mesos en una parròquia de dos mil habitants, fou nomenat superior del seminari d'Albacete, càrrec que exercí durant una dotzena d'anys fins que el setembre del 1972 fou elegit bisbe auxiliar de Madrid, corresponent-li la cura pastoral dels barris de Moratalaz i Vallecas en una època especialment difícil. Les fortes tensions el feren emmalaltir per la qual cosa hagué de retirar-se un temps al monestir de Poblet. Ara es troba millor i es dedica sobretot a donar conferències i xerrades als sacerdots. El trobem descansant una estona al seminari "Sivilla", després d'una petita excursió per les comarques.

—Diu que vostè és un bisbe "progre".

—Els homes som molt complexos i les coses també ho són. Jo comprenc que és difícil "calar" bé una persona perquè la vida és ràpida i s'agafa un tret impressionista de la persona, segons l'opunitat i la conjuntura. Recordo que en pocs dies vaig donar dues conferències a Madrid: una sobre

El fet de viure de prop situacions de marginalitat social ha marcat molt profundament l'actitud pastoral de monsenyor Iniesta.

l'oració o sobre Jesucrist i l'altra sobre un tema socio-polític. No era sobre política de partit perquè jo mai no he volgut ficar-me en aquestes coses que no em toquen, però tenia una certa incidència social i política...

—I què va passar?

—Doncs que fins en una premsa molt catòlica va sortir la conferència del tema socio-polític i no va sortir la de l'oració. Però això és el seu problema, perquè jo vaig quedar molt tranquil.

—Vostè es va decidir molt tard a fer-se capellà, oi?

—Sí, jo estava treballant ja en altres coses i tenia el meu camí obert a la vida civil. Tenia vint-i-viut anys i volia estudiar filosofia i

lletres, però vaig canviar-ho per una altra filosofia i per la teologia.

—I on el varen destinar?

—Primer, a un poblet petit d'uns dos mil habitants. Hi estava molt content perquè era el que jo volia. Però al cap de poc em varen nomenar superior del Seminari d'Albacete fins que em varen portar de bisbe a Madrid.

—Quin any era?

—Era el mil nou-cents setanta-dos.

—I quina feina li varen encarregar?

—A mi em varen encarregar la vicaria pastoral de Moratalaz i la de Vallecas. Vallecas té uns quatre-cents cinquanta mil habitants.

—Vallecas? Amb els proble-

mes del famós Pozo del Tío Raimundo?

—Sí, sí.

—Era un temps molt complicat!

—Sí; jo més aviat diria un temps difícil, però molt interessant que ha estat una sort viure'l en aquell lloc de tanta riquesa humana i cristiana.

—Riquesa humana? Si tots devien ser immigrants analfabets?

—Ben conegut, Vallecas era un gresol de cultures i de pobles molt interessants. És que era gent dels pobles, més que de les ciutats, però amb moltes "agalles" per atrevir-se a emigrar i per a sobreviure. Aquesta gent hagué de lluitar per construir-se una casa de pressa i corrents en una sola nit perquè la deixessin viure en un terreny il·legal, i després posar l'habitatge amb una mica de dignitat i guanyar-se les garrofes i una mica de cultura, i el col·legi dels fills, i l'associació de veïns, i la política clandestina d'aquells temps, i les reivindicacions del barri...

—Sí, de maldecaps no els en faltaven!

—Tot això va fer que aquella gent lluitessin molt i junts: els d'Extremadura, de la Mancha, de Castella la Vella... Això va fer una espècie de cultura nova, barreja de totes les seves cultures anteriors. I, a més, amb el fet que vivien a prop d'una gran ciutat de la qual compartien i no compartien... Veure aquells homes i dones era interessantíssim per la seva manera de viure i de treballar.

I els capellans què feien en aquesta situació?

—Tots els que hi vam anar, religiosos i capellans, érem gent amb vocació de lluita per una Església nova, per una concepció nova de la societat i de l'Església.

Que el poble vagi al davant

—I varen aconseguir quelcom?

—Crec que va ser una experiència molt interessant des del punt de vista cristià, en trobar-se uns agents de pastoral amb molta energia i idealisme i un poble així. Jo moltes vegades deia que era el poble el que havia de portar el protagonisme i jo volia posar-me a la cua de les signatures, de les denúncies, del que fos.

Que sigui el poble el que vagi al davant, que aquest és el seu dret i el seu paper. Si falta que jo digui amén al que diu el poble, doncs jo dic amén. Allà el poble portava la veu cantant i era jo el que deia amén.

—Hi havia partits i sindicats clandestins llavors a Vallecas?

—Sí, és clar. Sobretot hi havia molt de PCE i de ORT, que llavors tenia molta força.

—I eren amics seus?

—N'hi havia molts que sí i alguns del PCE i sobretot de l'ORT que venien a missa i tot. És que hi havia molts militants cristians ficats en els sindicats i entre la gent d'esquerra. De totes maneres, la primera vegada que em varen dir que en una reunió hi havia una noia del PCE em va impressionar molt, com si fos d'un altre món.

M. CABALLE

IMPROMPTU

Dretes i esquerres

ORIOL CAMPS

Em sembla, o em sona estranyament aquesta obsessió en qualificar els jerarques de l'Església de dretans o esquerres, d'avancats o conservadors, d'espirituals o progressistes... Tothom s'hi veu amb cor d'opinar sentenciosament com si en sabés més que ningú.

Crec que no es poden mirar les coses des del pla, sense pensar que des del cim es veuen diferents. Si algú acusa gratuïtament de tancat a un altre, és que potser ell n'és més.

Dels nostres bisbes podem esperar que siguin espirituals, llançats a la brega i homes de govern. Que sàpiguem aconsellar i que sàpiguem escoltar. Però no els podem qualificar i excloure'ls de possibilitats.

D'un Papa elegit per compromís va sorgir-ne un Pius X que va resoldre greus problemes de l'Església, el primer fou alliberar-la d'influències poderoses. Un altre Papa que qualificaven de pagerol, va convocar el Concili.

Som, en general, massa impacients. A vegades orgullosos de tot el que sabem o pensem saber, i que posem per damunt de tot altre parer.

És per tot això que no em convencen els conceptes de dreta i esquerra referint-se a membres de l'Església. Vull pensar, i em sembla que no erro, que allò que val és la voluntat de seguir Crist i formar part de la seva Església.

GLOSSES DOMINICALS

L'educació en la fe

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Hi ha persones per a les quals la llibertat humana és tant més plena, com menys siguin els condicionaments que incideixen en llur vida. Perquè els condicionaments —les realitats que ens constitueixen sense que les hàgim triades— per definició limiten la llibertat.

És clar que els condicionaments limiten la llibertat; però també la fan possible. Ningú no ha pogut triar, per exemple, la seva família, ni el temps o el lloc del seu naixement, ni el seu cos, ni el seu talent. Doncs bé, si per a defensar la llibertat, algú pensés a anul·lar tots aquests condicionaments ¿quines possibilitats d'existència li restarien a la llibertat? El problema educatiu no rau en el fet de condicionar o no condicionar la persona, sinó en el de condicionar-la de tal manera, que l'ús digne de la seva llibertat en resti afavorit i promogut.

Pel que fa a l'educació en la fe, és evident que cal partir del fet que la fe és un do gratuït de Déu, al qual els homes poden respondre sí o no, i que hi poden respondre amb graus de plenitud molt diferents. Cal recordar que l'home és imatge de Déu. Per això una educació en la fe, que no es preocupés d'una maduració de l'home que fes possible la resposta en plenitud al do de Déu, no seria una educació integral i digna de la persona. D'altra banda, una educació limitada a la maduresa humana, sense fer-hi present el do de Déu —que cal conèixer i aprofundir— tampoc no seria una educació digna d'un ésser creat a imatge i semblança de Déu.

Encara més. Una educació que limités la seva tasca a l'acció i l'esforç purament humà, prescindint de l'ajut de la gràcia de Déu, de la pràctica dels sagraments o de la pregària humil, tampoc no se-

ria una educació digna de l'home. Perquè el mateix Déu ens crida a esdevenir fills seus. Ni els pares poden limitar l'educació dels seus fills prescindint de la vida sobrenatural, ni poden tampoc restringir la seva acció educativa a una vida sobrenatural no assumida personalment pel fill segons la seva maduresa.

Cal considerar també que l'ajut dels pares a la maduresa dels fills és quelcom eminentment cultural. Una persona és madura en el grau que és capaç de fer-se la pròpia vida tot fent el món on viu. I aquest "fer el món on viu" és una tasca essencialment cultural: vol dir donar un sentit a la vida que dignifiqui l'estada de l'home damunt la terra.

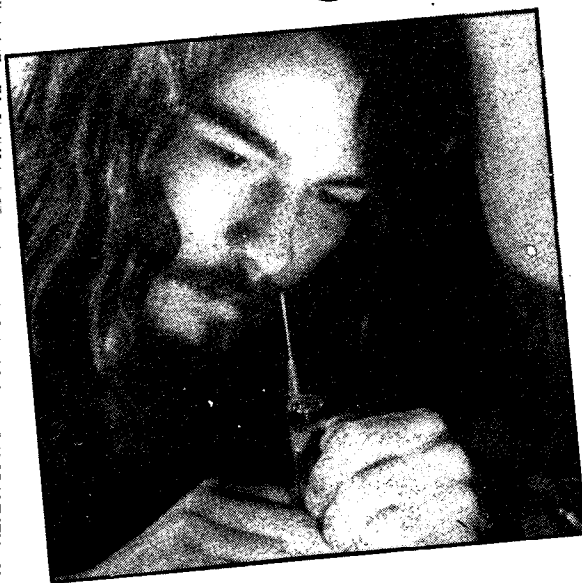
Aquesta tasca cultural dignificadora és inseparable de l'educació en la fe. És la síntesi existencial de la vida cristiana, que inclou tots els aspectes de la vida de l'home. Per exemple, seria absurd voler educar els fills en la fe i prescindir del sentit que va donant a la realitat humana amb tota la seva complexitat: el sexe, la justícia social, la solidaritat, la política, el treball, l'oci, etc. Educar els fills en cristià de cap manera no significa no educar-los com a persones, sinó que demana necessàriament ajudar-los per tal que es facin cada dia més persones.

El cristià ha de ser un signe d'esperança. Educar els fills en cristià ha de consistir a educar-los com a homes entre els homes, en el sentit més integral de la paraula. Com a homes que tenen el goig d'haver acceptat, amb totes les conseqüències, el do de la fe, ofert per Déu; com a homes que volen ser instruments de Déu en la tasca de construir un món més just i més obert al Déu transcendent.

GIRONA

Una campanya de Caritas intenta de convèncer els possibles afectats alhora que apunta diversos camins de solucions

La droga, a més de no ser necessària per viure, és nefasta tant des del punt de vista fisiològic com econòmic

Mns. Camprodon analitzà amb els capellans la manca de vocacions

GIRONA.— Només hi ha un estudiant a la Residència Vocacional. El proppassat dia 10 de febrer va tenir lloc una trobada d'un centenar de capellans tot el bisbat al seminari diocesà per tal d'estudiar a fons el greu problema de la manca de vocacions al sacerdoti. La trobada havia estat convocada personalment per monsenyor Jaume Camprodon que en la seva recent visita "ad limina" al Papa, li va plantejar clarament la difícil situació en que es troba la diòcesi de Girona, que només té un jove a la Residència Vocacional. Després de la presentació del problema per part del mateix Prelat, els capellans iniciaren un llarg debat sobre la qüestió. Al final es redactaren unes conclusions pràctiques que s'espera que ajudin a sortir d'aquest atzueac. Entre aquestes conclusions hi ha la de sol·licitar a tots els laics cristians que es preocupin seriosament pel problema i orientin els seus fills vers una possible vocació religiosa.

També es va decidir potenciar el servei diocesà d'orientació vocacional que funciona des de fa alguns anys. Com a causa del descens de candidats al sacerdoti s'hi posava el desprestigi social del clergat en l'actualitat i la crisi de fe general.

Monsenyor Camprodon va tancar la jornada invitant els presents a no angoixar-se, malgrat tot, de la situació, confiant que l'Esperit de Déu ja aportarà la solució quan i com sigui oportú. Per altra banda, el bisbe de Girona va recordar que ara tampoc no fan falta tants capellans com abans ja que s'ha reduït el nombre de les parròquies rurals. En canvi, va animar els capellans que plantegessin als joves el seu lliurament total a Jesucrist.

M. C.

GIRONA.— Caritas Diocesana de Girona ha elaborat un ampli informe sobre el consum de drogues i altres toxicomanies, arribant a la conclusió que "a les comarques de l'interior hi ha una incidència semblant a la de la costa". L'informe afegeix que Girona, Olot, Palafrugell i Figueres són els nuclis més importants del tràfic". Si bé Caritas diu que "no es poden quantificar els toxicòmans que s'atenen als centres hospitalaris de la ciutat de Girona perquè llur ingrés és sempre per altres motius", amb tot "s'admet que a les presons de Girona i Figueres es consumeix droga en gran proporció". L'informe denuncia la total absència de centres terapèutics de l'Administració Pública que permeti el tractament fora de la presó, malgrat l'express desig del delinqüent de ser tractat.

En aquest aspecte l'informe diu que "els toxicòmans haurien de ser tractats per institucions normalitzades i mentre això no s'aconsegueixi s'insta a la creació urgent d'un centre específic pel seu tractament". També diu que "l'assistència mèdica hauria de ser immediata i especialitzada des que es faci manifesta la condició de toxicòman, bé per pròpia declaració del detingut o bé per signes externs". I conclou que "a Girona es donen les condicions objectives, tant a nivell de disposició dels professionals com institucionals per endegar un pla pilot específic sobre droga i justícia".

Centres d'atenció

Pel que fa a la recuperació dels toxicòmans, Caritas adverteix que "en general és molt difícil, i encara ho és molt més la dels heroïnòmans". Els especialistes parlen que només un 5 per cent d'aquests últims aconsegueixen recuperar-se.

En qualsevol cas, per recuperar-se un drogaaddicte es necessita en primer lloc que l'interessat tingui un veritable desig i voluntat de curar-se i de sortir de la situació en què es troba. I després es necessita disposar de centres es-

pecialitzats que contemplin tant el caràcter ambulatori com la possibilitat d'ingrés temporal. Per últim, cal aconseguir la reinserció del toxicòman dins la societat, proporcionant-li una funció, un interès per alguna activitat.

L'informe assenyala que hi ha dues maneres d'ajudar a la recuperació: deixant romandre el malalt en el seu marc social propi o bé allunyant-lo. I diu que "qualsevol sistema té avantatges i inconvenients, però en realitat aquí no s'ha trobat el bon camí, malgrat que alguns poden ser millors que altres".

Per això, l'informe afegeix que es constata la gran importància que pot tenir la prevenció. I afirma que "aquesta no s'aconsegueix solament retirant la droga de l'abast dels possibles consumidors,

sinó fent-los veure que la droga, a més de NO SER NECESSÀRIA per viure, el seu consum és nefast a diferents nivells: fisiològic, psicològic, econòmic, etc."

Pel que fa a la Diòcesi de Girona Caritas recorda els recursos existents actualment pel tractament de toxicomanies. Hi ha l'Associació Provincial Gironina d'Ajut al Toxicòman (APROGAT) que té el domicili al mateix local de Caritas, carrer de Francesc Ciurana, 10, que depèn d'un grup de pares afectats o interessats per aquesta problemàtica. A més, té delegacions a Anglès, Banyoles, Salt i Sant Feliu de Guíxols.

També hi ha el Centre Terapèutic d'Alcoholisme i Toxicomanies (SERGI) que es troba a l'avinguda Lluís Pericot, 7, de GI-

RONA. Aquest centre es dedica a tota persona que tingui problemes d'aquesta mena i el seu àmbit és tota la província. Els malalts són atesos per un equip de metges, psicòlegs i assistents socials. Després hi ha l'Associació d'Alcohòlics Rehabilitats (ADARS) i l'Associació Tramuntana d'Ajut i Reinserció del Toxicòman (ATARS) que actuen sota la direcció de SERGI, esmentat abans. Aquest servei té convenis fets amb els ajuntaments de Palafrugell, Figueres i Blanes per donar assistència a les mateixes poblacions. Les delegacions ambulatories es troben també a Olot, Ripoll, Figueres, Palamós, i Santa Coloma de Farners. A més hi ha grups d'alcohòlics rehabilitats a Ripoll, Olot, Figueres, Girona, Palamós i Blanes.

L'agrupació "Alcohòlics Anònims Girona 82" té la seu social al local de Caritas, però tenen grups a comarques.

Per altra banda la Diputació compta amb una Unitat de Desintoxicació a l'Hospital de Santa Caterina i una altra a l'hospital Psiquiàtric de Salt. I les Caritas de la Zona del Maresme compten amb una Unitat d'Alcoholisme i Toxicomanies anomenat Centre de Natzeret, a Malgrat de Mar, carrer Costa Brava, s/n. En qualsevol cas, tota persona interessada a obtenir més informació sobre aquests serveis pot dirigir-se a Caritas Diocesana, carrer de Francesc Ciurana, 10, apartat 145, Girona-17080.

M. CABALLÉ

FETS I CRITERIS

Una mica de sal

Fa pocs dies que comentava, amb dos amics, coses de temps enrere i recordàvem el Cardenal Pla i Deniel, arquebisbe de Toledo, famós pel seu sentit del Dret canònic i pel seu amor a les organitzacions d'apostolat segle.

Personalment, vaig recordar el dia que tots els consiliaris i dirigents de l'Acció catòlica anàrem a Toledo per felicitar-lo en ocasió del vintè aniversari de la seva presa de possessió com arquebisbe d'aquella seu Primada. Estava un xic delicat de salut i ens explicà que ell havia decidit anar a Roma per participar en el Concili Vaticà II, tot i que el seu metge de capçalera li havia dit que no hi anés. I es justificà amb una frase del seu predecessor, el Cardenal Sancha: "ni tot al metge, ni tot al confessor".

Aquesta recordança simpàtica del Dr. Pla i Deniel em fa pensar en la importància de no absolutitzar cap opinió i de tenir en compte, en el seu conjunt total, les situacions concretes que vivim. Massa sovint ens deixem endur per situacions exagerades sense mantenir ni el sentit de la moderació ni el bon seny.

En el fons de molts comportaments amb tendència a fer drama o tragèdia s'hi troba l'orgull i la manca d'humilitat.

El bon humor no és únicament una actitud de temperament, és també una virtut que té la capacitat de fer-nos prendre sempre aquella distància justa per no deixar-nos absorbir pels fets o per les situacions. El bon humor ens ajuda a relativitzar tot

allò que ens portaria, a causa del seu pes "absolut", a quedar dominats o presoners.

El bon humor és com la sal en els aliments: Dóna agudesia i gràcia als nostres gests, a les nostres paraules i al nostre mateix comportament.

Hem de donar a cada cosa la seva importància: però, quan estem contínuament "bombardejats" per notícies de violència i per situacions difícils amb tendència a veure sempre els aspectes negatius, ens farà bé posar una mica de sal en les nostres converses i en les nostres opinions.

El bon humor, el sentit comú i el seny faciliten l'equilibri de la persona. Ens ajuden a acceptar-nos tal com som i a no enfadar-nos ni amb nosaltres mateixos ni amb els altres.

Amb una mica de sal els nostres aliments són més mengívols. Amb un xic de bon humor i amb un discret somriure la convivència i la vida socials són menys "pesades", esdevenen lleugerament agradables i més humanes.

La fe cristiana és font de bon humor, perquè la fe ens mou a posar la nostra confiança en Déu, el nostre Pare celestial, que coneix millor que nosaltres tot allò que necessitem (Mt 6, 31-32).

Tant de bo que no manquin persones que, amb bon humor i amb sentit comú, posin una mica de sal en la vida social i en la mateixa vida de l'Església.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

LA DINAMICA DEL CRISTIANISME EN LA DECADA DELS 90

AUTOR
JOAN VIDAL I GIRONELLA

La dècada dels 90 requereix en la dinàmica del cristianisme la presència d'uns fidels adults en la fe i d'una Església articulada madurament.

Els teòlegs, els eclesiòlegs, els intel·lectuals, s'expressen i parlen sobre la matèria. Una compilació dels millors textos marca els horitzons per a una anàlisi valenta i serena d'allò que és i d'allò que ha d'ésser l'evolució del cristianisme.

El llibre consta de 127 pàgines i el seu preu és de 400 pessetes.

LLIBRERIA CLARET

L'elecció d'Angel Suquía com a President de la Conferència Episcopal Espanyola

Un President i diversitat d'opinions

Amb motiu de l'elecció del cardenal Angel Suquía i Goicoechea, arquebisbe de Madrid, com a president de la Conferència Episcopal Espanyola, els mitjans informatius han estat pròdigs. Hi ha hagut diverses i a vegades enfrontades opinions sobre la persona del nou president de la Conferència Episcopal. Oferim un petit aplec d'aquestes opinions sense ànim de fer-ne cap avaluació. Ens plau, per altra banda, que un bisbe català, monsenyor Joan Martí i Alanis, titular de la diòcesi d'Urgell, hagi estat nomenat president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social. Finalment transcrivim algunes de les últimes declaracions del doctor Angel Suquía, i també de monsenyor Martí i Alanis sobre la missió que els correspon.

Vista parcial de la Conferència Episcopal reunida a la seva seu de Madrid.

OPINIONS SOBRE EL NOU PRESIDENT DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL

Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA" (La Vanguardia)

—M'inclino a donar menys importància a la presidència de l'organisme i en general de la pròpia Conferència Episcopal Espanyola. Els bisbes si consideren important la primera figura elegida entre ells, jo diria que és per raons pràctiques, per tal que la Conferència funcioni i funcioni més si el seu president és a Madrid. Sobre l'elegit, em sembla una persona

molt intel·ligent, cordial, amb llarga experiència de bisbe a moltes diòcesis. És conciliador, dialogant. Sobre el que pot esdevenir, penso que l'Episcopat espanyol està queixós no ja d'aquest o d'un altre govern, sinó en general amb les Administracions públiques, que han interpretat la separació Església-Estat com si la societat hagués deixat de ser cristiana, i no ho crec just. Si bé és cert que el cristianisme a Espanya és viscut amb convicció per una minoria, no s'hau-

ria de menystenir o deixar de tenir en compte les que jo diria "arrels cristianes".

Editorial (De l'"ABC")

—Sortosament, el cardenal Suquía i els altres bisbes estan per damunt de tota polèmica i, lògicament, no es molestaran aclarint un exercici de sectarisme que s'esvairà per si mateix. Que els bisbes no hagin escollit segons les preferències d'un determinat periòdic, és força normal. Però no justifica la rebequeria infantil de qui ni tan sols està disposat a concedir el temps de crèdit que s'atorga a qualsevol elegit democràticament.

Josep M. Rovira Belloso (De "La Vanguardia")

—Un gran nombre de cristians desitgen un bisbe "pastoral" al davant de la Conferència. Amb la paraula "pastoral" expressem el desig i l'esperança que l'Església, en la seva relació amb la societat, no es recolzi en el poder d'aquest món per exercir la seva missió de comunicar l'Evangeli, sinó en les energies de la fe i de la caritat, o sigui en la força de l'Altíssim. Confio plenament que el cardenal Suquía tindrà aquest criteri evangèlic i conciliar.

Josep M. Piñol (D'"El Periódico")

—És molt difícil esbossar el perfil biogràfic i psicològic del recent elegit president de la Conferència Episcopal. Tanmateix, les seves declaracions respecte la col·laboració amb els governants suposen un gran repte pel Govern socialista. Perquè, després de cinc anys, no existeix encara, per part del Govern, una línia política global envers l'episcopat, l'Església i el Vaticà.

Editorial (Del "YA")

—Amb Suquía s'obre indubtablement una nova etapa en la història de la Conferència. I no solament per la significació de la seva persona, sinó també perquè el seu nomenament s'inciu en una renovació pràcticament total dels llocs rectors de la Conferència Episcopal. De fet ja és conegut el nomenament de monsenyor Yanes com a nou vice-president i, també, el dels prelats que formen el renovat Comitè executiu. Des d'aquesta perspectiva de conjunt, la nova configuració de la Conferència es perfila com una operació sàvia i equilibrada en la qual les di-

verses línies i tendències s'alternen i es complementen mútuament amb un resultat de novetat i al mateix temps de continuïtat. Aquest sembla el signe que pot deduir-se dels nomenaments fins ara coneguts.

R. Sánchez Noguera (De "El País")

—Molts esperaven, expectants, que l'arquebisbe d'Oviedo, Díaz Merchán, continués. És veritat que li pesava el càrrec, però no és menys veritat —em remeto a les votacions— que molts prelats es resistien que se n'anés. Finalment, no ha pogut ser. Sens dubte, la regla de joc de la majoria absoluta, era la gran enemiga per vèncer. I va poder més. Les expectatives sobre l'arquebisbe Suquía són aquí, sense reticències, sense recels immadurs. La història parlarà per nosaltres.

Roser Bofill (De "La Vanguardia")

—Em sembla un pas enrera, ja que el cardenal Suquía em sembla excessivament conservador. L'arquebisbe Díaz Merchán ja em semblava molt conservador pel moment actual de l'Església, arreu del Món i a Espanya, però l'hauria preferit al cardenal Suquía.

EL CARDENAL SUQUÍA A RÀDIO NACIONAL D'ESPANYA

Després de la primera declaració del nou president de la Conferència Episcopal Espanyola, que publicarem en el nostre número

anterior, va efectuar unes noves declaracions en les quals, entre altres coses, diu:

"L'orientació de la Conferència no canviarà, perquè la meua orientació no és la que sumin els bisbes, sinó que sóc jo qui assumo l'orientació de la plenària. La Conferència Episcopal és un col·lectiu de bisbes que intenten posar-se d'acord i assoleixen fer-ho per una acció conjunta en quant sigui possible dins l'Església espanyola. I el president modera aquests acords, aquestes decisions, i després compleix ell mateix les orientacions i els acords presos per tots."

MONSENYOR MARTÍ

I ALANIS VOL

MILLORAR

LA INFORMACIÓ

El bisbe català, nomenat recentment president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació, ha expressat així el seu judici sobre aquests:

—Les trones d'avui són els mitjans informatius. És necessària una major comunicació amb la societat, augmentant els nivells d'informació, cosa que sempre serà bona tant per a l'Església com per a la societat. Cal afegir, amb tot, que sempre serà necessari salvar unes zones d'intimitat, com s'esdevé amb altres institucions socials.

Diverses tendències en el nou equip directiu

L'assemblea episcopal elegí en successives votacions els presidents de les 15 comissions episcopals, que són els càrrecs intermitjts en la Conferència Episcopal. Entre ells han estat elegits bon nombre de progressistes.

Comissió Episcopal d'Apòstolat Seglar: Felipe Fernández, bisbe d'Àvila, 58 vots.

C.E. del Clergat: Antonio Dorado, bisbe de Càdis-Ceuta, 55 vots.

C.E. per a la Doctrina de la Fe: Antonio Palenzuela, bisbe de Segòvia, 66 vots.

C.E. d'Ensenyament i Catequesi: Delicado Baeza, arquebisbe de Valladolid, 58 vots.

C.E. de Litúrgia: Marcelo González, arquebisbe de Toledo, 54 vots.

C.E. de Mitjans de Comunicació Social: Joan Martí i Alanis, bisbe d'Urgell, 58 vots.

C.E. de Migracions: Alberto Iniesta, bisbe auxiliar de Madrid, 44 vots.

C.E. de Missions: Josep Capmany, bisbe director de les Obres Missionals Pontificies, 62 vots.

C.E. de Pastoral: Javier Osés, bisbe d'Osca, 53 vots.

C.E. de Pastoral Social: Ramón Echarren, bisbe de Las Palmas, 57 vots.

C.E. de Patrimoni Cultural de l'Església: Damián Iguacen, bisbe de Tenerife, 70 vots.

C.E. de Relacions Interconfessionals: José Infantes, bisbe de Córdoba, 61 vots.

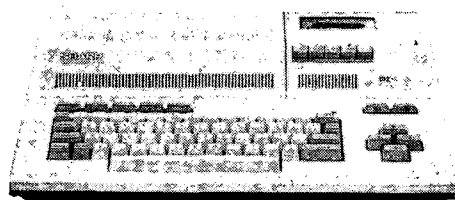
C.E. de Seminaris i Universitats: Ricard Maria Carles, bisbe de Tortosa, 60 vots.

C.E. Mixta de Bisbes i Superiors Religiosos: Francisco Alvarez, bisbe de Calahorra-La Calzada-Logroño, 71 vots.

C.E. per a la celebració del V Centenari del descobriment d'Amèrica: Carlos Amigo, arquebisbe de Sevilla, 62 vots.

Els bisbes del Comitè executiu i els presidents d'aquestes 15 comissions formen la Comissió permanent. A aquesta s'hi incorporen, a més, tres prelats que representen les províncies eclesiàstiques que no tenien un representant: Cardenal (Burgos), Méndez (Granada), i Rouco (Santiago de Compostela). Estepa va a la subcomissió de Catequesi i Larrea a la d'Universitats.

ES VEN

Ordinador Sharp MZ-821, 64 KB (memòria ampliable) nou!!! Amb cassette incorporat i cables connexió televisor color. Obsequi: magnífic lot de programes. Tot per només 50.000 ptes. Interessats truqueu a: CATALUNYA CRISTIANA, tel.: 215 28 05. Sr. Jaume.

IUGOSLÀVIA

Comissió nacional per examinar els "esdeveniments" de Medjugorje

ZAGREB.— L'1 de febrer la Conferència Episcopal iugoslava va instituir una comissió nacional per examinar els "esdeveniments de Medjugorje", segons que ha anunciat Ràdio Vaticana esmentant diferents fonts d'informació.

Sols un comunicat publicat a la revista catòlica croata "Glas Kincila" (Veu del Concili) i portant la signatura de l'arquebisbe de Zagreb, el cardinal Franjo Kuharic, president de la Conferència Episcopal i la del cardinal de Mostar, monsenyor Pavao Zanic manifesta que "els esdeveniments van més enllà de les fronteres de la diòcesi de Mostar. Per això en virtut del codi de Dret Canònic, creu oportú continuar els treballs (projectats per la comissió diocesana) a nivell de la Conferència Episcopal instituint per a aquest fi, una nova comissió". El comitè precisa que "la Congregació per a la Doctrina de la Fe, que n'ha estat informada, ha expressat la seva apreciació pel treball acomplert per la Comissió diocesana, sota la responsabilitat de l'autoritat eclesiàstica local i, ha encoratjat a continuar els seus treballs a nivell d'instàncies episcopals nacionals".

Realitat del subdesenvolupament i l'injustícia a Amèrica llatina

BOGOTÀ.— En començar 1987, Amèrica llatina compta amb 410.000.000 habitants, que poblen 20.566.682 quilòmetres quadrats de superfície, agrupats en 31 països. Segons l'Organització Internacional del Treball, el 34 per cent de la població activa ibero-americana (33.000.000) es troba en atur. El 20 per cent de la població (els més pobres) participen del 3 per cent de la renda total; el 50 per cent (menys pobres) participen en el 20 per cent; el 20 per cent (classes mitjanes) participen en el 28 per cent; i el 10 per cent (els rics) participen en el 43 per cent.

ITALIA

Mandela proposat per al premi Nobel de la Pau

El president de la regió italiana de Toscana, Gianfranco Bartoloni, ha proposat, en nom del govern regional, que el Premi Nobel de la Pau sigui atorgat aquest any al líder negre sud-africà Nelson Mandela. La proposició, transmesa al comitè noruec corresponent, ha estat acollida amb unanimitat pels membres del govern regional.

Nelson Mandela, tancat a la presó durant 25 anys, ha estat ja proposat al comitè del Premi Nobel de la Pau pel Consell de la Federació de les esglésies evangèliques d'Itàlia.

L'episcopat francès es pronuncia sobre la Sida

"Cal ajudar els malalts, sense considerar l'origen de la malaltia"

PARÍS.— Seguint l'exemple dels episcopats dels altres països europeus (Anglaterra i País de Gal·les, R.F.A. i Suïssa) els bisbes francesos acaben d'expressar al seu torn, les campanyes d'informació sobre la SIDA. Ho han fet en un comunicat del Consell permanent de l'episcopat, amb la signatura de monsenyor Jean Vilnet, president de la Conferència Episcopal, i dels altres bisbes del Consell.

"La SIDA, malaltia que mata. La SIDA és una amenaça de mort sobre l'encontre humà, el més significatiu de la vida rebuda i de la vida donada. La SIDA posa entre els humans la por, allà on cerquen l'amor." És per això que els bisbes francesos assenyalen que acollir i atendre els malalts, qualsevol que sigui l'origen de la malaltia, és un deure. I afegeix: "Defensar-se de la SIDA és un bé. És una necessitat social, familiar i personal. Però el que no es pot fer és tancar els ulls sobre els aspectes morals i espirituals de la situació i refugiar-se en la profilaxi, ni encoratjar les trobades sexuals prete-

La Sida fa estralls entre els drogaadictes.

sament lliures, en les quals els qui les practiquen assenyalen al mateix temps, amb la protecció de preservatius, que són portadors o amenaçats de mort, això no és un camí obert a la vida, al amor, al futur: això és un mal".

Els bisbes en el seu comunicat subratllen que els joves són en aquest moment l'objecte de campanyes d'informació mèdica. En aquesta òptica demanen que els metges, educadors i responsables

conduixin dignament el debat per respecte als seus interlocutors. Les organitzacions catòliques (parròquies, escoles catòliques i associacions) han d'augmentar la seva contribució a aquesta educació. I la Conferència Episcopal conclou: "Què vol la nostra societat per a la dignitat de les dones, els homes i els infants del demà? Vol llibertinatge dins la seguretat sexual, o l'amor viscut en els compromisos oberts en el veritable sentit del matrimoni?"

IX PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 27 d'abril al 5 de maig del 1987

ITINERARI:

Les tres regions de la Palestina dels temps de Jesús: Galilea, Samaria i Judea.

VISITANT: Cesarea marítima (zona romana i zona croada), Haifa, Santuari del Carmel, St. Joan d'Acre, Cafarnaüm, Benaurances, Tabgha, Natzalet, Primat de Pere, Tiberíades, Mont Tabor, Riu Jordà, Sebastià, Pou de la Samaritana, Jerusalem.

DES DE JERUSALEM, sortides a: Betlem, Betània, Betfagé, Hebron, Ein Karem, Jericó, Mar Morta, Qumram i Ein Guedi.

A JERUSALEM: Sant Sepulcre i Calvari, Sant Cenacle, Hort de Getsemaní, Via-Crucis, Litóstratos, Església de les Nacions, Mesquites d'Omar i Acsa, etc.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la plegària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

De retorn escala a Atenes:

Dinar i visita a la ciutat amb autocar

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona. De 10 a 1 i de 5 a 7 (Srta. Maria Figueras). Tels.: 215 27 39 / 27 84.

La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

Direcció tècnica **G.A.T. 48**

DIES DE REPRESENTACIÓ

15, 22 y 29 de Març

5, 12, 17 y 26 d'Abril

HORARI

Primera Part:

VIDA PUBLICA DE JESÚS

Matí, de 10 a 12,45 hores

Segona Part:

PASSIÓ, MORT I RESSURECCIÓ

Tarda, de 2,45 a 4,45 hores

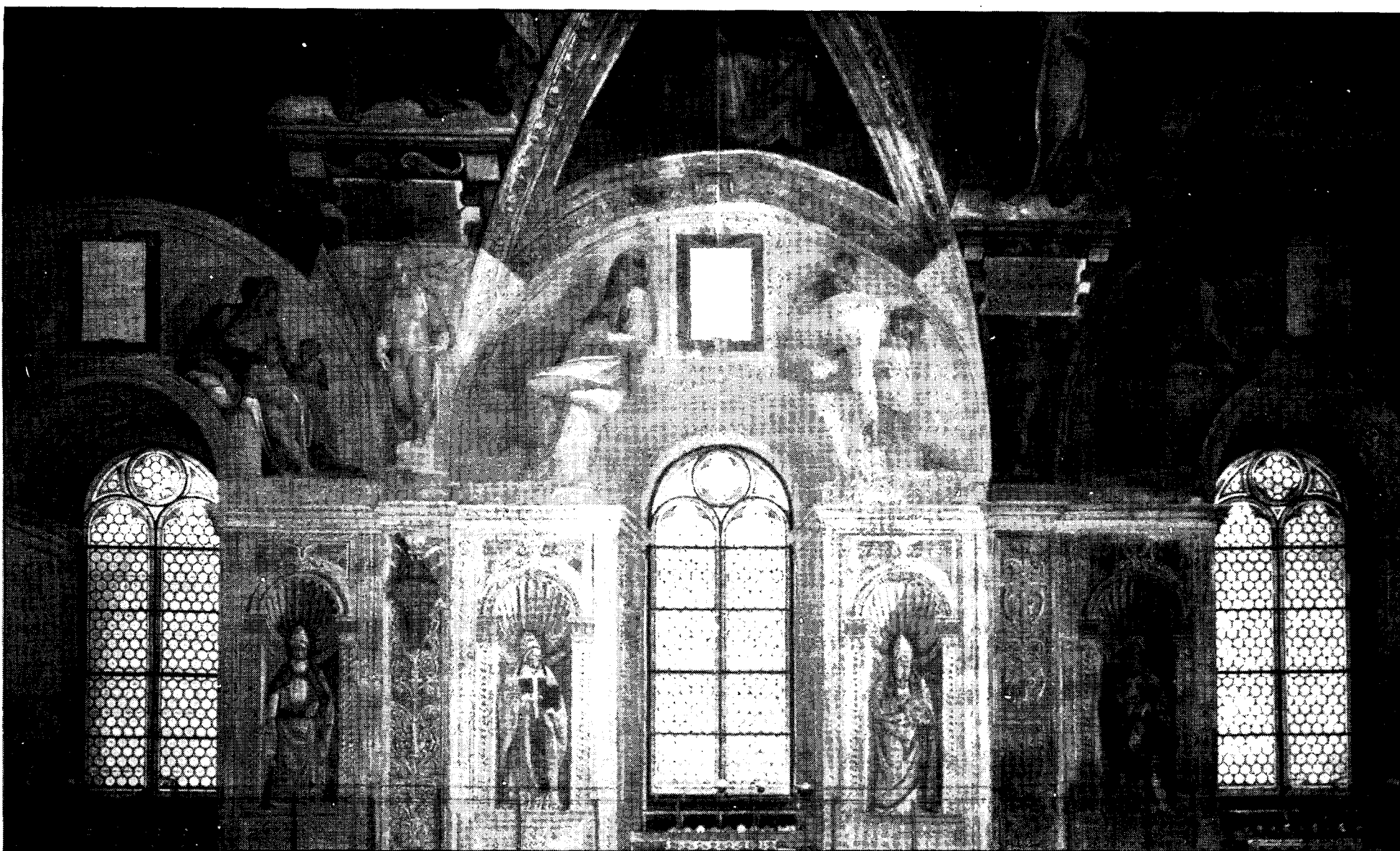
—El dia 17 d'abril (Divendres Sant) en
sessió única de 3 a 8,30 del vespre.

DESPATX DE LOCALITATS

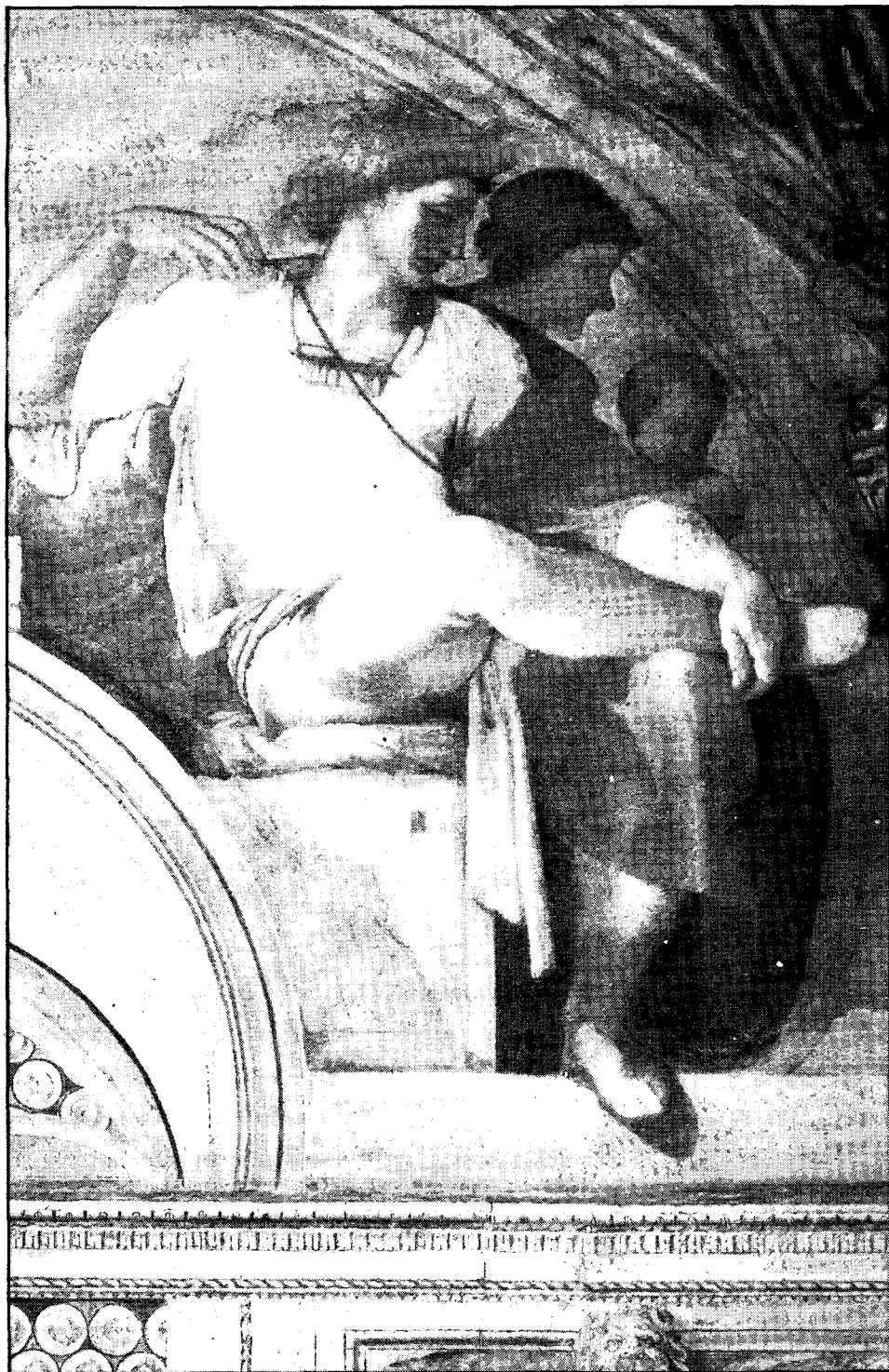
CERVERA

Complex Turístic de La Passió
Passeig Balmes, 2-4. Tel. 973 / 53 13 50

Descomptes als Col·legis i grups col·lectius.

Miquel Àngel era un pintor de colors vius. El contrast entre la part no restaurada i la part netajada de capes de sutge de pols i de vernís és evident.

Aquesta lluernia d'Eléazar i Mattan va ser possiblement la primera que va fer Miquel Àngel.

La Sixtina recob

Els frescos de Miquel Àngel van recobrant el seu esplendor, tota la seva lluminositat gràcies als treballs de restauració i neteja que va decidir fer la Direcció dels Monuments Pontificis del Vaticà. Els primers resultats són sorprenents i ens permeten de conèixer un Miquel Àngel totalment diferent. El genial artista era un home de colors vius. La restauració es començà l'any 1980 i es perllongarà fins al 1992.

Els milions de turistes i pelegrins que visiten cada any el Museu del Vaticà i la capella Sixtina tenien, fins fa poc, la idea que Miquel Àngel era un pintor de tons obscurs, tenebrosos, com corresponia, segons molts, a un caràcter apassionat i turmentat. Res més lluny de la realitat. Pocs tenien en consideració que l'únic quadre del genial artista, la Santa Família, que és al Museu dels Oficis de Florència, brilla amb els colors més esplendorosos.

El filòsof Goethe també va opinar sobre l'obra de Miquel Àngel. No podia suportar que les "tenebres" del cerimonial catòlic ombragessin l'obra d'un geni. Va dir exactament: "El dia 2 de febrer vàrem anar a la Capella Sixtina per la benedicció dels ciris. Ve't aquí que vaig adonar-me que els ciris ennegreixen aquelles pintures tan extraordinàries de tal manera que acaben submergint-se en les tenebres".

Lloc de culte

No es pot oblidar, tanmateix, que la Capella Sixtina, ultra ser el museu més prestigiós del Vaticà, és un lloc de culte que va ser concebut per ser la capella del Sant

Pare per a cerimònies excepcionals i per als conclaves. Molts turistes semblen oblidar aquest fet en visitar la Capella. Pels altaveus s'ha de recomenar sovint silenci.

La restauració, com és fàcil suposar, és un procés difícil, tècnicament delicat. Es fa en tres etapes de quatre anys cadascuna. Del 1980 al 1984 es restauraren 640 m² que inclouen pintures de la vida de Jesús i Moisès, els vint-i-vuit pontífexs de les parets laterals i obres de pintors del segle XV com Boticelli, Signorelli o Perugino. El 7 de novembre va iniciar-se la segona etapa que suposa la restauració de 750 m². La tercera fase va, del 1989 al 1992 i es dedica al Judici Final. Són 200 m².

Els resultats obtinguts en els treballs realitzats fins ara han estat sorprenents. Les pintures estaven desnaturalitzades per capes de sutge, de vernís i de pols acumulades durant molts segles. S'ha descobert un Miquel Àngel nou. Un llibre que s'acaba de publicar permet de veure clarament la increïble diferència de les pintures d'abans i de després. El canvi és dràstic, absolut, sorprenent.

Els restauradors són els mateixos durant els dotze anys que duren els treballs per aconseguir una unitat. Ginaluggi Colalucci és el cap del Laboratori de Restauració de Pintures dels Museus Vaticans. Compta amb el valuós ajut dels mestres Maurizio Rossi i Piergiorgio Bonelli.

Una feina absorbent

Michelangelo Buonarroti, conegut aquí per Miquel Àngel, va néixer l'any 1475 a Caprese (Toscana). De molt jove, als tretze

La lluernia de Jacob i Josep abans i després de la restauració.

ra la lluminositat

anys, sentia ja inquietuds artístiques i va entrar al taller de Domenico Chirlandaio. Sembla que col·laborà en els frescos de la bellíssima i estilitzada església de Santa Maria Novella de Florència. Als vint-i-nou anys escolpí el genial David, símbol viu del Renaixement clàssic. L'any 1505 el papa Juli II el cridà a Roma. Començava així una llarga i fecunda etapa de col·laboració amb nou Papes.

Miquel Àngel pintava sobre una capa de morter fresc. Quan se secava, el color n'esdevenia part integrant sense experimentar cap variació. Aquesta tècnica requeria una gran mestria i molta experiència. Les lluernes de mitja lluna, que amiden 6,50 x 3,40 d'alçada, es varen pintar cadascuna en tres dies. Miquel Àngel era un home lliurat a la seva feina, l'absorbia totalment. En més d'una ocasió s'aixecà a la nit per fer la darrera correcció a una pintura abans que el morter s'assequés.

Filtracions d'aigua

El problema de l'aigua que es filtrava per la teulada de la Sixtina ha provocat l'aparició de grans taques blanques a molts llocs. No sempre s'ha actuat correctament per solucionar aquest problema. Al segle XVIII s'hi aplicaren capes intenses de cola animal calenta per fixar els colors i aclarir-los. El remei, en aquest cas, va ser pitjor que la malaltia. Les lluernes són a la part alta de les parets verticals que és un lloc més fred que la volta. Recullen, per tant, amb més facilitat els fums dels ciris. Aquestes lluernes, a més, eren oblidades sovint a l'hora de fer neteja. No varen ser netejades a fons fins al 1980. La cola animal que s'hi va

posar al segle XVIII va fer que s'hi fixessin tots els fums. Els restauradors van començar el treball per les lluernes. S'ha seguit el procés invers al de Miquel Àngel que va pintar-les al final. En tots aquests frescos s'observa una audàcia sorprenent i uns colors vius i frescos. Els productes utilitzats són fiables i s'han provat prèviament per garantir l'èxit absolut dels treballs. S'ha fet servir fins i tot una fórmula especial per dissoldre les florescències salines sota les quals s'han retrobat els colors originals intactes.

La cadena de televisió Network Corporation finança el projecte que requereix la inversió de vuit milions de dòlars USA en dotze anys. La televisió té, a canvi, l'exclusiva mundial per a la difusió de les imatges cinematogràfiques, televisives i impreses fins després de tres anys de finalitzada cadascuna de les etapes.

Capella de Sixt IV

El papa Sixt IV va fer construir, l'any 1477, la gran capella del Palau del Vaticà. Les tasques de construcció, que es varen fer a un ritme molt ràpid, finalitzaren l'any 1481. La capella es batejà amb el nom de Sixtina. Un equip d'artistes toscans va decorar els murs. Eren els Botticelli, Ghirlandajo, Pinturicchio, Cosimo, Rosselli, Luca Signorelli i Perugin. La seva obra ha estat sovint poc valorada en benefici de Miquel Àngel. Aquestes pintures varen ser netejades a partir del 1963 i recobraren llurs colors originals. En els espais que hi ha entre les finestres, s'hi varen pintar els retrats dels primers Papes.

TOMÀS PUNTÍ

La restauració és un procés difícil, tècnicament delicat.

CALENDARI

Diumenge, 8 de març. I de Quaresma. Sant Joan de Déu, fundador i sant Julià, arquebisbe.

El sol surt a les 6,15 i es pon a les 5,50 (hora solar).

Dilluns, 9 de març. Sant Pacià, bisbe de Barcelona i santa Francesca Romana, vidua.

Dimarts, 10 de març. Sant Melitó, màrtir; sant Macari, bisbe; sant Simplicí, papa i sant Caius, màrtir.

Dimecres, 11 de març. Sant Eulogi, prevere i màrtir. Sant Sofroni, bisbe i santa Àurea de Villavieja (Oria), verge.

Dijous, 12 de març. Sant Bernat, bisbe i sant Teòfanes, monjo.

Divendres, 13 de març. Sant Roderic i sant Salomó, màrtirs i santa Patricià, màrtir.

Dissabte, 14 de març. Santa Matildé, reina i Santa Florentina, verge; sant Afrodisi, màrtir.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

8 de març. Diumenge I de Quaresma. Lectures: Primera, Gn 2,7-9; 3,1-7, S 50, segona Rm 5,12-19, tercera Mt 4,1-11.

9 de març. Dilluns de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Lv 19,1-2.11-18, S 18, segona Mt 25,31-46.

10 de març. Dimarts de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Is 55,10-11, S 33, segona Mt 6,7-15.

11 de març. Dimecres de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Jn 3,1-10, S 50, segona Lc 11,29-32.

12 de març. Dijous de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Est 14,1.3-5.12-14, S 137, segona Mt 7,7-12.

13 de març. Divendres de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Ez 18,21-28, S 129, segona Mt 5,20-26.

14 de març. Dissabte de la I setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Dt 26, 16-19, S 118, segona Mt 5,43-48.

Litúrgia de les Hores: Setmana I.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Homilia i sermó

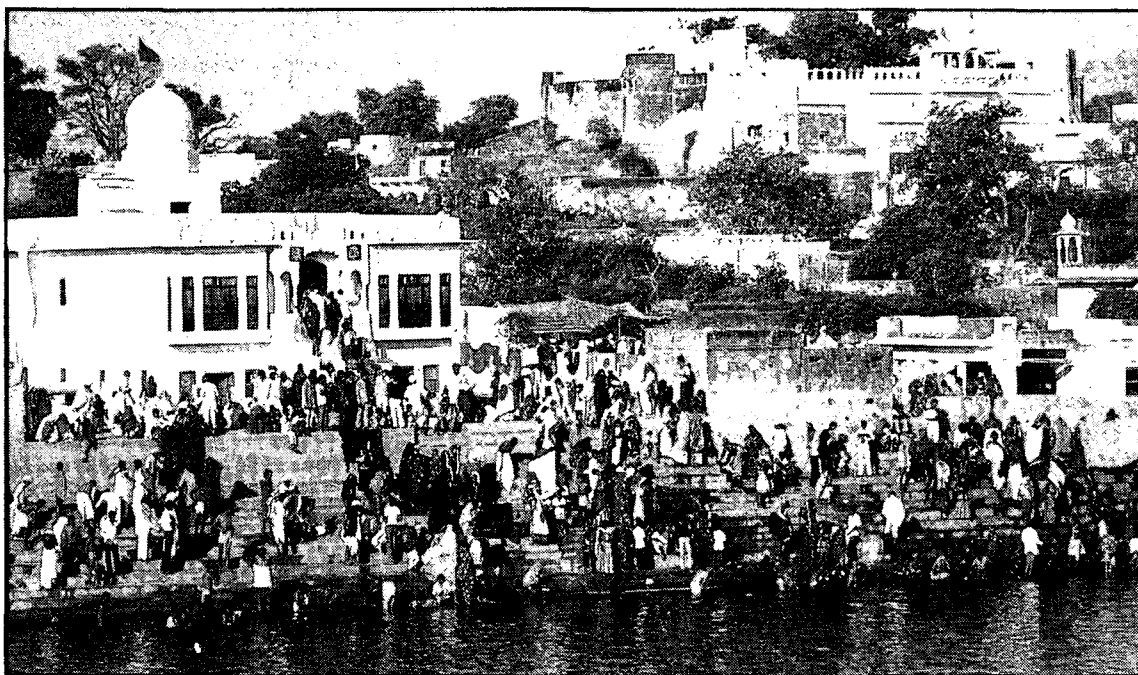
Hi ha una forma capellanesca de fer l'homilia sense variacions naturals de veu i, encara pitjor, sense posar cap colorit a les idees. És molt greu que els sacerdots no tinguem la preocupació de donar ajuda als fidels per tal que vencin la peresa espiritual i la manca d'atenció. Llegint el llibre **El Riure**, el seu autor, Bergson, m'ha fet gràcia quan diu que és llàstima que d'un sermó, l'única cosa viva capaç de desvetllar els devots és l'esternut invencible que sobrevé al pesat predicador amb l'anunci al nas d'agradables i molestes pessigolles. Els sacerdots no solament hem de saber servir-nos d'un llenguatge imaginatiu, sinó que l'obligació de fer-ho és sagrada. Naturalment, la gràcia pot fer el miracle que vencé Pau prop de Damasc, però no podem desentendre'ns de les lleis psicològiques que desembarassen d'obstacles el camí de la voluntat. "Estimats germans —vaig dir un dia— avui haureu d'aguantar-me un sermó molt llarg perquè no he tingut les dues hores necessàries per a preparar-lo curt". Això també passa amb l'escriure. Feu la prova.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Comenta un missioner de l'Índia

TVE no fou exacta

Pere Julià i Mayor, missioner a l'Índia, remarca en l'article que publiquem tot seguit, unes informacions que Albert Oliveras, exposà en el programa televisiu que ell mateix dirigeix. Considerem interessant els aclariments de l'insigne missioner.

N. de la R.

Escric des de la nostra comunitat cristiana "Sanjivan Ashram", de Nasik, a l'Índia. Abans de tot em plau manifestar que el propassat octubre vaig tenir una gran alegria en rebre un grup de persones de Catalunya, sota el guiatge del Dr. Joan E. Jarque, director de "Catalunya Cristiana". Amb la seva visita, es va omplir de gom a gom l'Església de Sanjivan Ashram, reforçant els nostres vincles d'unió en la mateixa fe, que es féu més patent en l'Eucaristia que celebràrem plegats.

El vertader motiu que justifica aquest escrit meu és el fet que fa un any aproximadament, TVE presentà en el programa el meu pelegrinatge a l'Himàlaia. En general es reflectí la meua identitat com un "sadhu" cristià. Reconec que és difícil presentar amb exactitud la idiosincràsia dels habi-

tants de l'Himàlaia, però alguns punts de reflexió exposats per Albert Oliveras necessiten una matisació.

Després de referir-se a la noció que els hindús tenen del pecat, Oliveras diu: "Pere Julià s'identifica tant amb les opinions dels indis, que arriba a fer-se'ls seus". Haig d'aclarir que en els meus esforços per identificar-me amb el poble indi procuro només assimilar aquells principis que són compatibles amb la fe cristiana. Així, un dia vaig preguntar a un sadhu: "Quan peca l'home, ¿qui peca, el cos o l'ànima? Em va respondre: "El cos; l'ànima no pot pecar". Convençuts els indis d'això, es banyen en el Ganges o en qualsevol riu sagrat per purificar-se. En aquest sentit no és exacte el que diu Oliveras: "Pere Julià practica els mateixos ritus i es purifica en

les aigües del Ganges". Els cristians creiem que la nostra purificació prové i és eficaç per mitjà dels sagraments que Jesús instituí, especialment pel baptisme i la reconciliació o confessió. Banyar-se al Ganges té un significat purament simbòlic.

Altres creences hindús incompatibles amb la religió cristiana, i que jo no he fet mai meves, són, entre altres, la reencarnació; les múltiples encarnacions de Déu; les castes; el sofriment entès com a càstig pels pecats comesos en vides anteriors; la tendència a identificar el Creador amb les criatures, etc. Penso que podem acceptar el valor simbòlic d'aquests creences i procurar interpretar-les a la llum de la revelació cristiana.

Fou una llàstima que Albert Oliveras i jo no poguéssim veure'ns personalment durant la preparació del programa de TVE, i no preparat i emès a través d'intermediaris. Hauria guanyat en precisió i fins i tot en contingut. Encara confio poder disposar d'una ocasió per informar sobre "la meua aventura personal" amb l'amic Albert Oliveras.

PERE JULIÀ i MAYOR
Nashik (Índia)

ADULTS EN LA FE

L'Antic Testament

JOAN GUITERAS i VILANOVA

La litúrgia, en la reforma del Vaticà II, llegeix als fidels la Bíblia sencera. En un cicle triennal els diumenges i biennal els dies ferials. Ja es veu que la litúrgia, sempre bevent en la veritable font, vol que estimem, venerem i acomplim allò que és la paraula escrita inspirada. És l'Església, mare i mestra, que educa els seus fills i indica el ritme de llur espiritualitat.

Amb tot i això, per a molts cristians la Bíblia és encara només un llibre molt gruixut, al qual fa basarda apropar-se. Sí, no és fàcil, atansar-se a una obra que duu quatre mil o dos mil anys a l'esquena. No obstant, els cristians no comprendrem mai prou bé el Nou Testament, si no sabem relacionar-lo amb l'Antic. Pot semblar una tasca difícil. Però és així de senzill: cal el coratge de llegir-lo.

La història de la salvació

L'Antic Testament descriu com la vida dels homes, la història, sempre ha estat amarada del do de Déu. En ordre a la salvació de tots els homes, el Senyor es trià un poble, el qual esdevingué dipositori de les promeses. Una història llarga. Féu un pacte amb Abraham i després, per Moisès, amb tot el poble d'Israel. Es mostrà com l'únic Déu, vivent i veritable. Israel visqué l'experiència de la protecció divina. Els profetes ajudaren la interiorització de l'aliança. I els camins de Déu foren difosos per

l'Israel missioner.

Aquesta història, esdevinguda paraula de Déu escrita, és continguda en l'Antic Testament. Amb una finalitat actualitzadora, segons l'expressió de sant Pau: "...tot allò que en altre temps s'ha escrit, s'ha escrit per a la nostra instrucció a fi que per la paciència i la consolació que donen les Escripures tinguem esperança".

L'Antic Testament i els cristians

El valor de l'Antic Testament rau a ser funció —si fem servir el llenguatge de la matemàtica— del Nou. És a dir, l'Antic prepara i anuncia la vinguda de Crist. A l'evangeli de Mateu es fa apel·lació constant a les profecies i Crist apareix com el nou Moisès. Quan instituirà l'Eucaristia, Jesús mateix no dubtarà a dir que en ell es realitza una Nova Aliança, fent-se eco de la del Sinai. Els pares de l'Església, conseqüents amb aquest esperit, veuran en la sang vessada del just Abel, la del Senyor en el Calvari o en

Isaac, carregat amb la llenya del sacrifici, al Senyor que puja cap al patíbul duent ell mateix la creu.

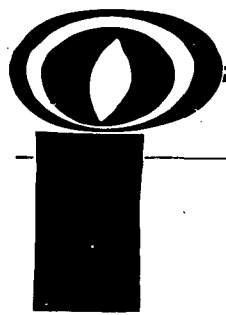
És clar que l'Antic Testament, des del punt de vista cristià, és incomplet. Però hi ha una colla d'elements no negligibles: el coneixement de Déu i de l'home. I, sobretot, les gestes del Déu just i misericordiós que trobarem culminades en l'encarnació, vida, mort i resurrecció del seu Fill.

No cal cercar-hi, certament, la perfecció del Nou. Però si que s'hi ha d'admirar la pedagogia divina. De fet, l'Església es nodreix a bastament de l'Antic Testament. Li manlleva tots els seus textos per a la litúrgia. I, de sempre, ha tingut una predilecció per als salms. De tal manera que han estat i són la seva pregària.

Unitat dels dos testaments

Hi ha un fet primordial que connecta els dos testaments i en fa una unitat: és que Déu és l'inspirador i l'autor d'ambdós. A més a més, hi ha, en realitat, un anar i venir de l'un a l'altre. "El Nou Testament resta latent en l'Antic i l'Antic es palesa en el Nou".

Els llibres de l'Antic Testament són rebuts en la proclamació de l'Evangelí. I ho són íntegrament. L'Església no ha abandonat mai, ni en els inicis, l'Antic Testament. Això sí, el llegeix a la llum del Nou.

"CREACIÓ I PECAT DELS PRIMERS PARES"

Enguany comencem les lectures quaresmals del diumenge amb la narració impressionant de la creació i primer pecat dels homes. La imatge de l'home i de la dona creats per Déu i cridats a la comunió amb Ell es desfigura amb la ruptura de l'obediència amorosa, i amb la desconfiança envers aquell que és la font de tota bonesa. Aquesta lectura no ens parla només del punt de partida del nostre retorn a Déu, ni només ens introdueix a l'antitesi oferta per l'evangeli d'avui, en presentar-nos l'home nou, Jesucrist. La narració del Paradís constitueix la punta d'una gran inclusió que té l'altra punta en les celebracions del Triduum pasqual: "...per la passió de Crist, Vós, oh Déu, heu destruït la mort, fruit del pecat que es perpetuava en toda la descendència d'Adam. Concediu-nos que, semblants a Crist, així com per exigència de la naturalesa hem heretat la imatge de l'home terrenal, així portem també, per do de la gràcia, la semblança de l'home celestial" (oració d'entrada del Divendres Sant).

Lectura del llibre del Gènesi (2:7-9;3:1-7a)

El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat. Llavors el Senyor-Déu plantà un jardí a Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil totes les varietats d'arbres que fan goig de veure i donen fruits gustosos. Al mig del jardí hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Digué, doncs, a la dona: "¿Així Déu us ha dit que no mengueu dels fruits de cap arbre del jardí?". La dona li respongué: "Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig del jardí, Déu ha dit que no en mengem ni els toquem, perquè moriríem". La serp digué a la dona: "No moririeu pas! Déu sap que, si un dia en menjàveu, se us obriren els ulls i seríeu iguals que els àngels: coneixeríeu el bé i el mal". La dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella, i se'ls obriren a tots dos els ulls. Llavors s'adonaren que anaven nus i cosiren fulles de figuera per fer-se'n faldars.

"COMPADIU-VOS DE NOSALTRES, SENYOR, PERQUÈ HEM PECAT"

Tota l'assemblea cristiana es fa seva aquesta pregària. Els versets seleccionats descriuen tot el procés de la conversió: reconeixement del pecat i confiança en la salvació de Déu. Són com un programa integral de la quaresma cristiana.

Salm 50:3-4,5-6a,12-13,14 i 17 (R.: cf 3a)

Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant: vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes; renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels meus pecats.

R.: Compadiu-vos de nosaltres, Senyor, perquè hem pecat.

Ara reconec les-meves faltes, tinc sempre present el meu pecat. Contra vós, contra vós sol he pecat, i he fet el que és dolent als vostres ulls. R.

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur, feu renèixer en mi un esperit ferm. No em llenceu de la vostra presència, ni em prengueu el vostre esperit sant. R.

Torneu-me el goig de la vostra salvació, que em sostingui un esperit magnànim. Obriu-me els llavis, Senyor, i proclamaré la vostra llança. R.

La Quaresma Catecumenal

Una de les finalitats més tradicionals del temps de Quaresma és l'acompanyament, per part dels que ja són cristians, dels que es preparen per a ser-ho: els catecúmens. En les Esglésies joves —especialment les africanes— això és ben viu actualment. En les nostres diòcesis de la vella Europa no comptem pas, normalment, amb aquests grups de persones que, després de preparar-se amb una catequesi intensa, són cridats i acceptats per a rebre el baptisme en la propera Pasqua. Tanmateix, si que hi ha cristians, ja batejats, que es preparen per a la confirmació, o per a la primera comunió, o també pares que preparen, durant la Quaresma, el baptisme del seu fill. Totes aquestes situacions poden considerar-se ben bé situacions de tipus catecumenal, sobretot les dues primeres.

Més enllà d'aquests grups concrets, tots els cristians podem sentir-nos solidaris d'aquests germans que, aquí, o en altres llocs, es preparen per acollir el do de Déu. Enguany, els textos litúrgics quaresmals, especialment les lectures, remarquen amb força aquesta dimensió de la Quaresma.

• El ritu de l'elecció

Una ajuda per a entrar en aquest esperit pot conèixer el ritu que, en els llocs de l'elecció en començar, es fa el primer diumenge de Quaresma. És el ritu de l'elecció. "S'anomena elecció, diu el Ritual de la iniciació cristiana d'adults, perquè l'admissió feta per l'Església es fonamenta en l'elecció de Déu, en nom del qual actua l'Església".

Aquest ritu consisteix, doncs, a determinar públicament el pas dels catecúmens al grup dels "elegits", això és, els que rebran el baptisme en la propera Pasqua. El bisbe, en principi, el presideix, i hi són presents la comunitat dels fidels, i els padrins amb els catecúmens.

Després de l'homilia, en la qual el celebrant "tindrà presents no sols els catecúmens, sinó també tota la comunitat dels fidels, per tal que aquests mirin de donar bon exemple i emprenguin, juntament amb els elegits, el camí del misteri pasqual" (Ritual, n. 142), es fa la presentació dels candidats. Després de la presentació, heus aquí el diàleg que s'estableix entre el celebrant i els padrins:

"L'Església santa de Déu desitja cerciorar-se de si aquests catecúmens són idonis per a ser comptats entre els elegits quan celebrarem les solemnitats de la Pasqua que s'acosta. Per això, padrins, us prego que doneu testimoniatge:

¿Han escoltat fidelment la paraula de Déu, anunciada per l'Església? Padrins: —Sí, l'han escoltada fidelment.

¿Han començat a caminar a la presència de Déu, complint la paraula rebuda? Padrins: —Sí, ho han fet.

¿S'han unit a la comunitat dels germans i a les seves pregàries? Padrins: —Sí, s'hi han unit".

Amb aquestes preguntes, el celebrant fa un resum del que és la finalitat del catecumenat: l'aprenentatge de la vida cristiana, a partir de la fidelitat a la paraula de Déu. Tot seguit, interroga els mateixos candidats, i ells donen els seus noms, per a formar part de la llista dels que seran batejats. El celebrant, en rebre-la, la llegeix en veu alta, afegint: "Heu estat elegits per ser iniciats en els misteris sagrats en la pròxima Veïlla Pasqual".

Després de confiar-los a l'atenció dels padrins, el celebrant convida la comunitat dels fidels a fer una pregària pels elegits, en aquestes termes:

"Germans estimats: avui comencem el camí de la Quaresma bo i preparant-nos per als misteris salvadors de la passió i de la resurrecció. Els elegits, que amb nosaltres acompanyem cap als sacraments pasquals, esperen l'exemple de la nostra pròpia renovació. Preguem, doncs, el Senyor per ells i per nosaltres, a fi que, animats per la mútua renovació, ens fem dignes de les gràcies pasquals".

Després de la pregària, el celebrant acomiada els elegits amb aquestes paraules plenes de significació:

"Estimats elegits: heu començat amb nosaltres el camí de la Quaresma. Crist us serà el camí, la veritat i la vida, sobretot en els propers escritoris, en els quals us tornareu a reunir amb nosaltres. Ara, aneu-vos en pau".

Els elegits surten de l'església, i els fidels s'hi queden per continuar la celebració de l'Eucaristia, a partir de l'oració dels fidels. Els catecúmens, en efecte, no són encara "fidels", i per això no participen en aquesta oració universal, pròpia de la condició sacerdotal, intercessora, dels batejats.

• La maternitat de l'Església

Aquest ritu, tan simple i significatiu alhora, ens ensenya, més que moltes paraules, la situació que ens correspon durant la Quaresma com a membres de la comunitat de fidels. Els Sants Pares la compararen moltes vegades a la situació de la mare que es prepara immediatament al part: sent el fill viu dintre seu, comparteix amb ell els seus moviments, l'alimenta misteriosament encara que no de la manera que ho farà després, i si té algun sofriment a causa del seu estat, el considera per bo en vistes a l'esperança de l'infantament. ¿Per què no hem d'experimentar, anàlogament, aquests sentiments els fidels que, com diu el Concili, exercim una veritable maternitat en relació amb els que s'acosten al baptisme?

La nostra Quaresma es convertirà, tot d'una, en plena de perspectives i de motivacions. Deixarem una visió massa estreta i potser massa tancada i intimista per donar una amplitud generosa al nostre esforç, sota la gràcia de l'Esperit. I nosaltres mateixos quedarem renovats, pensant en els altres.

"COM MÉS ABUNDAVA EL PECAT, MÉS HA ABUNDAT TAMBÉ LA GRÀCIA"

L'antítesis Adam-Jesucrist no és sols l'antítesis desobediència-obediència, sinó l'antítesis pecat-gràcia. En aquesta antítesis, la gràcia domina netament sobre el pecat, perquè la gràcia ve de Déu.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (5:12-19)

Germans, per obra, d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entra també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar.

[Abans que la Llei fos donada, el pecat ja existia en el món, encara que, mentre no hi ha llei, no consta quina és la pena dels pecats. Així i tot, la mort ja imperava durant tots els temps que va d'Adam fins a Moisès, fins sobre aquells homes que no havien transgredit cap precepte, com ho havia fet Adam. I Adam prefigurava l'home que havia de venir més tard. Però el do no té comparació amb la caiguda perquè, si tants han mort per haver fallat aquell tot sol, molt més ha abundat la gràcia de Déu i el do generós que s'ha estès a tants per la gràcia d'un sol home, Jesucrist. Es veritat: el do de Déu no es pot ni comparar amb tot allò que va venir per haver pecat un sol home: el judici d'un de sol tingué per desenllaç una condemna, mentre que el do de la gràcia fa justos els homes després de moltes caigudes.]

Així, doncs, si per haver fallat aquell tot sol va imperar la mort per culpa d'ell, amb molt més motiu els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do generós que els fa justos viuran i regnaran gràcies a un de sol, que és Jesucrist. Per tant, així com per haver fallat un sol home es va estendre a tots la condemna, també per haver estat just un de sol tots els homes són absolts i obtenen la vida; així com, per haver desobeït aquell home sol, els altres van esdevenir pecadors, també per haver obeït un de sol, esdevindran justos els altres.

"JESÚS DEJUNA QUARANTA DIES I ÉS TEMPTAT"

Fa segles que l'Església escolta cada any, en aquest dia quarantè abans de Pasqua, la narració evangèlica dels quaranta dies de dejuni de Crist en el desert. Hi ha trobat sempre, i nosaltres encara hi trobem, el paradigma de l'experiència que ens disposem a repetir, en comunió amb el Senyor.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (4:1-11)

En aquell temps, l'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés. Feia quaranta dies i quaranta nits que dejunava, i quedà extenuat de fam. El temptador se li acostà i li digué: "Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans". Jesús li respongué: "Diu l'Escriptura: 'L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu'".

Llavors el diable se l'enduu a la ciutat santa, el deixa dalt la cornisa del temple i li diu: "Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix; l'Escriptura diu: 'Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les mans de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres'".

Jesús li contestà: "També diu l'Escriptura: 'No temptis el Senyor, el teu Déu'".

Després el diable se l'enduu dalt una muntanya altíssima, li fa veure tots els reialmes del món i la seva glòria i li diu: "Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores". Llavors li diu Jesús: "Vés-te'n d'aquí, Satanàs! L'Escriptura diu: 'Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol'".

Llavors el diable el deixà estar, i vingueren uns àngels per proveir-lo.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Confessió creient

Comencem la quaresma contemplant la realitat ancestral de l'home. La humanitat és pecadora des dels seus orígens. Marxa des del principi per un camí d'invençió pròpia, que s'obre pas paral·lelament al camí de Déu. Aquest, no sols mena a la vida, sinó que la porta en el seu mateix traçat. Aquell altre, el camí de l'home, mena a la mort per sempre. És el camí del desequilibri, dels ensurts, de la dissort, i al final, de la destrucció. D'aquí arrenca la realitat misteriosa de la humanitat. El fonament del seu mal és la voluntat tossudament executada sempre d'apartar-se de Déu. De fugir-ne, fins a voler prescindir-ne del tot. Enderiada a posseir el secret del bé i del mal i a administrar-lo al seu albir, la humanitat es troba perduda enmig del pèlag del mal, sense poder aconseguir mai les platges del bé. I aquesta trista història col·lectiva, és també el drama individual de tots i cadascun dels homes. L'orgull ens ha cegat i ens ha precipitat al fossat sense sortida d'arribar a idolatrar el nostre error, a fer passar com a veritat el nostre fals projecte de realització humana. I així anem pel món, mancats d'alegria, amb el cor entotsolat, eixarregats d'egoisme, amb la mirada esbarriada per la feixugor del nostre mal. Som com un malalt terminal, escriuixit per la seva situació que, a més, sap que ha estat creada estúpidament per la seva exclusiva voluntat i mantinguda suïcidament amb tossudesa.

Només hi ha una manera de fugir d'aquesta absurda situació: el reconeixement humil i sincer de la nostra realitat. És el que fa el nostre salmista en els vv. 5-6. **Ara reconec les meves faltes, tinc sempre present el meu pecat. Contra vós, contra vós sol he pecat, i he fet el que**

Acte de contrició

(Salm 50 -H. 51-: 3-4. 5-6a. 12-13. 14 i 17
R.: cf. 3a)

JOSEP M. ARAGONÈS

és dolent als vostres ulls. És el primer pas. La confessió sincera del pecat, de la pròpia situació de misèria. Així es podrà emprendre el camí del retorn al pare, sense el farcell de mal. Amb la confessió pura i simple, però, no n'hi ha prou. Cal que aquesta confessió sigui creient, que arrenqui de la fe i avanci segura pel camí de l'esperança. Altrament ens podem trobar abocats a l'estimball de la desesperació. Per això el salmista ha començat el seu acte de contrició fent una solemne professió de fe en l'amor i en la bondat de Déu. **Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant; vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes; renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels meus pecats** (vv. 3-4).

La joia del retorn

La confessió creient ens ha posat en marxa. Ara caminem cap al Pare, atrets i confiats en el seu amor misericordiós. És l'itinerari de la conversió. Sortir de la "nostra" realitat per endinsar-nos en la realitat acollidora de Déu. Aquesta ruta és també un do de Déu. Per això el salmista, després de la pregària de contrició, en dibuixa una altra que és la pregària de la conversió. **Déu meu, creieu en mi un cor ben pur, feu renèixer en mi un esperit ferm** (v.

12). Es tracta realment d'una nova creació. De la creació de l'home nou. No és que es vulgui tornar enrera en un fictici túnel del temps. Allò ja és història passada, per més que continuï pesant damunt de la vida present. El salmista demana a Déu la gràcia d'un nou origen, perquè vol una nova oportunitat. Per això, tal com va fer amb Adam, prega que Déu li creï en ell **un cor ben pur**. I alligonat per l'amarga història de la seva desviació, suplica també el do d'una gran fermesa d'esperit. **Feu renèixer en mi un esperit ferm** (v. 12). Amb aquests dons i amb la confiança al cor i la pregària als llavis, anem a trobar el Pare, demanant-li: **No em llenceu de la vostra presència** (v. 13a). Com és viu en la inspiració del salmista poeta el record del paradís perdut per culpa pròpia! Davant de la "naturalitat" del refús de Déu —nosaltres actuaríem així— el salmista acut a l'amor de Déu i li demana "sobrenaturalitat": indulgència i acolliment. I com que el camí és llarg, dur, i ens hi podem perdre, necessitem forces i una companyia que ens animi constantment a arribar fins al final desitjat. És el prec ardent del v. 13b: **No em prengueu el vostre esperit sant**. Ara la pregària es fa desig d'alegria. Hem estat massa temps sumits en la tristesa de la misèria. Que Déu ens faci la gràcia de l'alegria del bon camí retrobat. Torneu-me el

goig de la vostra salvació (v. 14a). El camí de la conversió ens ha retornat la nostra dignitat perduda. La confessió creient i la conversió no són cap procés humiliant. Són, això sí, professió d'humilitat, però no humiliació. Ben al contrari, són accentuació de l'autèntica veritat. Per això, en ruta cap a Déu, preguem amb el salmista: **Que em sostingui un esperit magnànim** (v. 14b). La "dignitat" de Déu —la seva glòria— i la dignitat humana s'han trobat i s'han fos en l'abraçada de la comunió.

Caminem amb Jesús

Aquest salm de contrició, com tots els altres salms, el recitem a l'Església amb Jesucrist. L'autor del salm —David com vol la tradició judeo-cristiana (Cf. v. 2), o algun altre pecador penedit—, mogut per l'Esperit Sant, presta la seva veu a Jesús. No és que Jesucrist necessiti penedir-se de res, ell que no ha fet pecat ni s'ha trobat mentida en els seus llavis (Cf. 1Pe 2:22), sinó que havent baixat del cel per nosaltres els homes i per la nostra salvació, tal com professem en el credo, emprèn el camí de retorn al Pare. Ell, sortit de Déu, torna a Déu (Cf. Jo 16:28), però Cap de la humanitat nova, hi torna amb tots els redimits per la seva sang. Així el camí de la nostra vida, a partir del baptisme, és el camí de la nostra conversió, que fem amb Jesús, per Ell i en Ell. Amb el seu misteri pasqual viscut en l'Església, confessem la nostra realitat misteriosa i proclamem la meravella de la seva acció salvadora. Amb Jesucrist, doncs, i amb tots els germans salvats per ell, caminem cap a Pasqua —és el camí quaresmal— tot pregonant les grandeses de Déu. **Obriu-me els llavis, Senyor, i proclamaré la vostra lloança** (v. 17).

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

Hem vist com el citoplasma de la cèl·lula, sota la direcció del nucli, és una factoria molt complicada amb moltes instal·lacions: els minúsculs ribosomes són fàbriques de proteïnes, l'aparell de Golgi classifica, transforma i envia a altres parts de l'organisme les proteïnes que els ribosomes han construït, els mitocondris són les centrals energètiques de la cèl·lula, els cloroplasts fabriquen els aliments... S'acaba aquí la complicació d'aquesta indústria? No encara! Noves troballes ens donen raó d'altres funcions que fa la cèl·lula i que cal tenir en compte:

Dels microsomes als microcossos passant pels lisosomes

Abans de la invenció del microscopi electrònic els citòlegs ja havien observat que a més dels mitocondris, cloroplasts i aparell de Golgi hi havia alguna cosa més en el citoplasma que no arribava a distingir-se bé i que anomenaren amb el nom genèric de **microsomes** (cosos petits, en grec). En la centrifugació fraccionada de les cèl·lules la tercera de les fraccions, o sigui la més lleugera, després de nucli i mitocondris, era la integrada per això que havien batejat amb el nom de microsomes. Avui dia sabem que allò era en realitat el conjunt dels ribosomes amb una barreja de fragments de reticle endoplasmàtic i... algunes altres cosetes. Es va suprimir el nom de microsomes.

Aquesta petita resta intriguava: què hi feia dins de la cèl·lula? En unes cèl·lules n'hi havia més

quantitat que en altres. En certes cèl·lules animals la primera cosa que hom va aconseguir identificar-hi amb el microscopi electrònic fou una vesícula de 0,2 a 0,8 microns de diàmetre, que contenia enzims capaços d'hidrolitzar, i així descompondre, moltes substàncies. L'embolcallava una membrana unitària, o sigui senzilla, no doble. El nom que rebé fou el de **lisosoma** (cos que deslliga; "lysis", deslligament, en grec). Avui dia s'ha vist que en totes les cèl·lules animals, i també en moltes vegetals, hi són presents els lisosomes, que ja es divideixen en primaris i secundaris. Els enzims que contenen actuen en la digestió intracel·lular, tant de substàncies que vénen de fora com de pròpies. Per exemple, els glòbuls blancs de la sang que destrueixen per fagocitosis allò que es posa en contacte amb ells i es nociu a l'organisme, ho fan gràcies als enzims dels seus lisosomes. S'ha vist també, que la cèl·lula fa servir de vegades els enzims dels lisosomes per a digerir part del citoplasma propi en el moment de sobreexforç a fi de no morir ella (autofàgia). I fins i tot sabem ara que quan es mor una cèl·lula s'allibera el contingut dels seus lisosomes per destruir el "cadàver" i eliminar-lo. Tot això mostra que no és pas menyspreable la funció que fa aquest orgànel dins de la factoria cel·lular.

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de
Teologia de Catalunya

Però encara quedaven coses per descobrir. Era el 1951 quan un estudiant suec, **Johannes A. Rodin**, explorant cèl·lules renals de ratolí al laboratori de l'Institut Carolí d'Estocolm, va veure-hi un corpuscle que no es podia identificar amb cap dels descrits fins aleshores. També estava rodejat de membrana unitària i media 0,5 micró de diàmetre, però no era un lisosoma. Li donà el nom de "**microcòs**", que no compromet a res, evitant així l'obsolet "microsoma". Pels volts de 1955 **Christian de Duve** i els seus col·laboradors en el laboratori de la universitat catòlica de Lovaina analitzaven els lisosomes d'unes cèl·lules pel mètode de la centrifugació diferencial i a l'hora d'analitzar els enzims d'aquells cromosomes trobaren que n'hi havia un que no era digestiu sinó oxidant: l'urica, o urac-oxidasa en nomenclatura actual. No provindria d'un corpuscle diferent dels lisosomes? **Robert Wattraux** demostrà que era així injectant una substància que s'acumula en els lisosomes i permet destruir-los i en aquella centrifugació la quantitat d'urica es mantenia; no sortia, doncs dels lisosomes. **Pierre Baudhin** i **Henri Beau-fay** n'identificaren la proceden-

cia amb els microcossos de Rodin. Ben aviat es veié que aquell nou orgànel cel·lular tenia molta difusió en el regne animal i a més de l'urica podia contenir altres oxidases. Aquests enzims feien pensar en una cadena respiratòria secundària.

Dels peroxisomes als glixisomes i... viceversa

Christian de Duve el 1965 va proposar el nom de **peroxisomes** per aquests nous orgànuls, per expressar així la seva acció de reduir l'oxigen a peròxid d'hidrogen. Aquest terme ha rebut acceptació general, amb preferència a **uricosomes**, amb què alguns els van anomenar. Però no tots els microcossos de Rodin eren peroxisomes. **Hans L. Kornberg** d'Oxford, deixeble de Hans Krebs, havia aconseguit descriure el cicle del glixil·lat en les plantes. L'americà **Harry Beevers** va transportar d'Oxford als Estats Units, a Purdue, l'interès de la troballa i amb la col·laboració de **Rowland W. Breidenbach** localitzà en llavors de ricí el parell d'enzims que catalitzen la derivació del glixil·lat; les partícules que els contenen tenien les característiques morfològiques dels microcossos però no eren peroxisomes. Beevers en digué **glixisomes**. Altres també els han anomenat **glicosomes**.

Hi haurà alguna relació entre

els peroxisomes de cèl·lules animals i els glixisomes de cèl·lules vegetals? **James F. Hogg** descobrí que en els peroxisomes del protozou **Tetrahymena pyriformis** hi havia també els dos enzims del cicle del glixil·lat. No podria ser que els altres peroxisomes també els tinguessin i que els glixisomes tinguessin urac-oxidasa?

Era el 1967. Els investigadors de Purdue es posaren a analitzar les substàncies contingudes en els glixisomes de les cèl·lules de llavors de ricí i... hi trobaren urac-oxidasa i altres oxidases. Ja no quedà cap dubte: glixisoma = peroxisoma. Cal afegir, però, que recerques posteriors han demostrat que en general no tenen els mateixos graus de funcionament —en els dos aspectes de peroxidar i intervenir en el cicle del glixil·lat— els microcossos de cèl·lules vegetals que els de cèl·lules animals, però això també passa amb altres corpuscles. I les recerques sobre els peroxisomes no han parat. Ara se sap que poden tenir moltes altres dotacions enzimàtiques a més de les fonamentals. Ja passen de 40 els enzims que hom hi ha detectat, si bé no tots en el mateix peroxisoma. I se n'han vist de tipus molt diferents, tant que fins i tot s'han inventat noms nous per a designar-los... També en això dels microcossos s'ha vist que la cosa era complicada.

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

És en esperança que hem estat salvats (rom 8,24)

Memento mori

El dimecres proppassat, el Dimecres de Cendra, inaugurava el temps litúrgic de la Quaresma, i ho feia, parcialment, sota el signe del **memento mori** (recorda que has de morir); encara que sortosament l'accent és ara sobre la **conversió**. De fet, el record de la mort és l'etern company de la vida de l'home, malgrat que l'home sovint vulgui oblidar-ho: l'esdeveniment de la pròpia mort s'inscriu anticipadament en tots els esclats, més o menys reeixits, de vida.

Un optimisme insensat

El **memento mori** serà sempre un consell oportú. Hi ha un optimisme insensat en l'individu que engreixa la seva ànima amb projectes invariablement eficaços: "Ànima meva, tens molts béns emmagatzemats per molts anys; reposa, menja, beu, diverteix-te. Però Déu li digué: Necil! Aquesta mateixa nit et reclamaran l'ànima, i tot el que han acumulat, per a qui serà?" (Lc 12,19-20). I també hi ha un optimisme històric, no menys insensat, que vol conjurar el malefici de la mort en nom del progrés indefinit de la humanitat: la construcció d'una ciutat permanent sobre els fonaments d'uns cadàvers irreversibles és, ni més ni menys, la negació mateixa de l'èxit històric. Ho diu també l'Es-critura: "Tot això que veieu, vindran dies que no en quedarà pedra sobre pedra que no sigui destruïda" (Lc 21,6).

No hi ha altra solució que el pessimisme?

Si la mort planeja universalment sobre la vida, ¿no hi ha altra solució que el pessimisme? N'hi ha una altra, de solució: rebaixar el significat de la mort, convertint-la en el destí normal de tot allò que és vivent. Es tracta d'un procediment practicat i conegut arreu, en totes les cultures, que consisteix a anivellar-ho tot en el nivell més baix; un procediment que no és aliè a la mateixa experiència històrica d'Israel: "Jo penso dels homes que Déu els prova perquè sàpiguem que, d'ells mateixos, són com les bèsties. Perquè és igual la condició dels homes i la de les bèsties: la bèstia és mor i l'home es mor, uns i altres tenen un alè de vida semblant; l'home no és pas més que la bèstia; tots són en va. Tots acaben al mateix lloc: van sortir de la pols, i a la pols tornaran. ¿Qui sap què se'n fa de l'alè de l'home? ¿És que el seu puja damunt i el de les bèsties baixa avall, a la terra? Jo entenc que l'home fa molt bé de fruir del seu treball, i això és el seu destí, perquè, ¿qui és capaç de conduir-lo a un lloc des d'on podria veure el que vindrà després?" (Eccl 3,18-22).

D'aquest procediment i d'aquesta actitud davant la mort hom en diria que són un procediment i una actitud, pel cap baix, alienadores. com ho és, d'alienadora, qualsevol "explicació" de la mort que vulgui dissimular o anul·lar el seu aspecte realment anorreador. Certament que és més coratjosa l'actitud existencialista que pren seriosament la mort i la qualifica d'absurd, encara que sigui amb el preu de reduir a l'absurd tota la vida de l'home: contra el poder anorreador i anivellador de la mort s'alçarà sempre el crit de la llibertat

Josep Gil i Ribas, és un prevere de l'església de Tarragona, professor d'Escatologia de la Facultat de Teologia de Catalunya. Director de l'Institut de Teologia de Tarragona i professor del de Barcelona, explica també Ecclesiologia i Antropologia Teològica I. "CATALUNYA CRISTIANA", al llarg de les cinc setmanes de la Quaresma, ofereix als seus lectors l'oportunitat d'aprofundir el "misteri de la fe". Gil i Ribas serà el nostre predicador quaresmal.

Que la seva paraula, a l'escalf de l'Esperit, trobi terra adobada i fruiti abundantament.

Els qui desitgin aprofundir en aquesta temàtica, els pot ajudar eficaçment l'obra del mateix autor: "Els nostres morts no envelleixen", d'Editorial Herder.

humana i de l'amor humà, que escriuen damunt la corba biològica de l'home la corba autobiogràfica de cada persona humana. Si, la mort és la gran enemiga de l'home, la violència de la qual es manifesta precisament en el fet que amenaça amb la destrucció total la llibertat de l'home que, quan estima, s'autoafirma en una vida per sempre.

Explicacions de la mort

D'"explicacions" de la mort n'hi ha i n'hi ha hagut sempre. Hom ha dit, per exemple: la mort és l'alliberament de l'ànima; en un context dualístic d'ànima i cos i en una concepció pejorativa del cos en favor de l'excel·lència de l'ànima, la mort esdevé el moment en què l'home realitza la seva altíssima vocació espiritual; una "explicació" que no s'adiu a la tradició juevo-cristiana que entén l'home com una unitat i més aviat com un "esperit encarnat" a tots els efectes. Això no vol dir que l'home no experimenti sovint el pes feixuc del seu cos, i si aquesta experiència s'ajunta a l'experiència de comunió amb el Crist és normal que Pau digui: "Per a mi viure és Crist, i morir, un guany... tinc el desig d'anar-me'n i d'estar amb Crist, cosa, en veritat, molt més preferible" (Flp 1,21.23); "més ens estimem emigrar del cos i anar a viure prop del Senyor" (2 Cor 5,8); però Pau, que sap que "per quan es desfaci aquesta casa nostra terrenal, on habitem com en una tenda, tenim al cel una casa que és obra de Déu, no feta de mà d'home, eterna", reconeix que "gemeguem, perquè voldríem que la nostra mansió del cel fos sobreposada al nostre vestit... gemeguem apesats, ja que no voldríem deixar el vestit, sinó que ens fos posat al damunt l'altre vestit, a fi que allò que és mortal fos absorbit per la vida. I qui ha fet néixer en nosaltres aquest desig és Déu, que ens ha donat les arres de l'Esperit" (2 Cor 5,1-5).

Aquesta és, parcialment, l'"explicació" cristiana de la mort; ja hi tornarem. I és "cristiana", aquesta "explicació", perquè neix de l'experiència del Crist, és a dir, d'allò que Déu ha obrat en Jesús de Natzaret, ressuscitant-lo d'entre els morts. Al costat d'aquesta "explicació" n'hi ha una altra, que també endinsa les seves arrels en la tradició jueva: l'"explicació" que relaciona la mort amb el pecat. Sant Pau ens la recorda: "Així com per un sol home va entrar el pecat al món, i pel pecat, la mort, així la mort s'estengué a tots els homes,

perquè en ell tots pecaren" (Rom 5,12).

L'home mor perquè és pecador. Entenem-ho bé: això no vol dir que el pecat s'interposi entre el cos i l'ànima, evitant així que l'ànima doni vida al cos; la biologia no permetria aquesta interpretació del "pecat mortal"; com tampoc no seria bo fer de la mort l'objecte d'un decret positiu de Déu, com una mena de càstig en el sentit literal del mot. Això vol dir dues coses: d'una banda, que la mort és un mal i que, d'aquest mal, Déu no n'és el responsable sinó l'home, i que la mort, des d'aquesta perspectiva, significa realment l'exclusió de l'àmbit de l'Aliança amb el Déu vivent; i d'una altra, que el pecat és, un cop introduït per l'home en el món, un o el veritable agent de tot el mal que hi ha en el món, un agent que es manifesta particularment victoriós en la mort de cada home.

En qualsevol cas, el mite "pecat-mort" expressa amb el llenguatge que li és propi la fondària inexplicable de la tragèdia humana, tal com l'home l'experimenta des de la finitud de la seva existència. Passa, però, que la fe d'Israel en el Déu vivent no podia deixar les coses de tal manera que la mort tingués la darrera paraula; i per això, en el llarg i fosc camí de l'experiència religiosa d'Israel, s'anaren encenent petites lluminàries que feien entrellucar la victòria final de Déu sobre la mort i el pecat, petites lluminàries que en les darreres etapes d'aquest camí anunciaven per als fidels d'Israel i per a tots els homes justos la **resurrecció dels morts**.

En aquest context, l'**experiència pasqual** vol dir, entre altres coses, el convenciment que **Déu ha obrat escatològicament** en el món dels homes i que, per tant, **la mort ha estat vençuda**. La conseqüència és evident: "Ja que per un home vingué la mort, també per un home ha de venir la resurrecció dels morts. Perquè, així com per Adam tots moren, així també per Crist tots tornaran a la vida... I quan aquest cos corruptible s'haurà revestit d'incorruptibilitat, i aquest cos mortal s'haurà revestit d'immortalitat, aleshores es complirà la paraula que està escrita: La mort ha estat engolida en la victòria. On és, oh mort, la teva victòria? ¿On és, oh mort, allò que t'esperona? L'espero de la mort és el pecat, i el que fa fort el pecat és la Lleï. Donem, però, gràcies a Déu, que ens concedeix la victòria per mitjà de nostre Senyor Jesucrist" (1 Cor 15,21-22.54-57).

Vençuda la mort, ¿per què morim els cristians?

¿És que, aleshores, la mort ha canviat d'estatut? Si la mort ha estat vençuda, ¿per què moren els cristians? ¿Hi ha, en la mort del cristià, quelcom més que el cessament de la vida? Sant Pau ho veu així: "Però ara, alliberats de l'esclavitud del pecat i esdevinguts esclaus de Déu, doneu com a fruit la santedat, i la fi és la vida eterna. Perquè la paga del pecat és la mort; en canvi, el do gratuït de Déu és la vida eterna en el Crist Jesús, Senyor nostre" (Rom 6, 22-23). La mort encara avui és **paga** del pecat; la vida eterna és **do gratuït**. ¿Com s'explica això?

En realitat, la mort del cristià és la culminació d'un procés que es va iniciar en el baptisme, pel qual ha madurat la comunió amb la mort del Crist, que és "mort al pecat" i "nova vida": "Així vosaltres tingueu-vos per morts al pecat, però vius per a Déu en el Crist Jesús" (Rom 6,11). És cert que el pecat ha estat foragitat del nucli existencial del cristià—"Justificats per la fe, tenim pau amb Déu per nostre Senyor Jesucrist" (Rom 5,1); "Per tant, ja no hi ha cap condemna per als qui estan en el Crist Jesús" (Rom 8,1)—; però el pecat resta d'alguna manera en els nostres "cossos mortals", en la perifèria humana, i hi resta amenaçador, fins al punt que l'experiència cristiana és una experiència de lluita constant contra el pecat. I aquesta situació només pot ser superada per l'**esperança**. Aleshores, amb la mort biològica, el pecat és definitivament vençut, pel que fa a l'home que mor, precisament quan el pecat esdevé realment "mortal": talment com l'abella que, quan clava el seu fibló, mor.

La mort: moment de plenitud

Des d'aquesta perspectiva, la mort significa per a l'home que creu en Jesucrist el moment de plenitud de la vida. Però, ¿podem parlar de plenitud quan el moment de la mort és realment l'últim moment de la vida d'una persona? ¿O no és veritat que amb la mort s'acaba la vida d'una persona? La mort, efectivament, és l'acabament de la vida, però ho és en el sentit d'acabament d'un procés, com ara parlem de l'acabament d'un edifici o de l'acabament d'una carrera. Més encara: si la mort és el moment de plenitud, és perquè és l'últim moment de la vida, és a dir, el moment en el qual aquesta vida assumeix el caràcter de "vida acabada"; perquè, en rea-

litat, viure és anar omplint aquest darrer moment de tot l'excés de vida que els homes no aconseguim viure durant la nostra vida. I morir seria, en aquest cas, entrar en possessió de la plenitud de la nostra vida.

Salvats en esperança

Però, en qualsevol cas, l'home, en el moment de la seva mort, només pot entrar-hi per a morir-hi. I és aleshores quan la gran notícia de l'esperança cristiana adquireix tot el seu significat: hem estat salvats, és veritat, i posseïm ja ara l'Esperit del qui va ressuscitar el Crist Jesús d'entre els morts: "I si l'Esperit del qui va ressuscitar Jesús d'entre els morts habita en vosaltres, el qui va ressuscitar el Crist Jesús d'entre els morts vivificarà també els vostres cossos mortals per mitjà del seu Esperit que habita en vosaltres" (Rom 8,11); però hem estat salvats **en esperança**, és a dir, la salvació que posseïm emergeix victoriosa del gemec del món i del nostre propi gemec, un gemec que es fa definitiu a l'hora de la nostra mort.

¿On és "el lloc" de la nostra esperança? L'Església ha repetit des de sempre: **Ave, crux, spes unica!** I si la creu del Crucificat és "el lloc" de la nostra esperança, també ho són les altres creus i el sofriment del món; i "esperar", en aquest cas, és "compartir" i vol dir "compromís" amb el sofriment.

Vet aquí, doncs, que el **memento mori** esdevé, per al cristià, un compromís constant i creixent amb la seva pròpia mort i amb tota mena de morts que se succeeixen en el món. I aleshores la urgència de la invitació a convertir-nos, que ha inaugurat la nostra Quaresma, és, a més d'un canvi profund de mentalitat, una invitació a la lluita contra el pecat i contra la mort.

En aquest breu punt no ho hem dit tot el que la teologia cristiana és capaç de dir sobre la mort. Però potser sí que hem suggerit el suficient per a "mirar" la mort amb ulls cristians; per exemple, potser sí que podríem interpretar d'una altra manera aquella vella "definició" de la mort que parla de "separació d'ànima i cos". ¿Voleu que en parlem una mica més la setmana que ve? D'altra banda, la vida més enllà de la mort, que segur que n'hi ha, necessita un tractament expositiu que no faci la impressió que l'home, després de la mort, "continua durant"... I també, d'això, n'hauríem de parlar.

Resumint

Si més no, avui hem pogut comprendre que la mort, a més de ser un esdeveniment biològic, és també un esdeveniment teològic. Malgrat totes les seves aparences i atès el seu caràcter anorreador, la mort esdevé el moment de la màxima explosió vital: "En veritat, en veritat us dic que, si el gra de blat que cau a la terra no mor, resta ell tot sol; en canvi, si mor, dona molt de fruit" (Jo 12,24).

¡Que els creients no oblidem mai que la mort no ens pot separar de l'amor del Crist! "Ningú de nosaltres no viu per si mateix, com ningú no mor per a si mateix; si vivim, vivim per al Senyor; i, si morim, morim per al Senyor. Tant si vivim, doncs, com si morim, som del Senyor. Ja que per això Crist morí i tornà a la vida, per tenir sobirania sobre els morts i sobre els vius" (Rom 14,7-9).

JOSEP GIL I RIBAS, *pvre.*

Les relacions entre l'Església cubana i el govern de Fidel Castro i la possibilitat d'una visita de Joan Pau II a Cuba constitueixen els punts essencials d'una entrevista que el director de l'Oficina per als Afers Religiosos, José Felipe Carneado, ha concedit en exclusiva al diari catòlic "Avvenire".

Comunista de la primera hora i marxista-leninista convençut, Carneado s'explica amb franquesa sobre els punts conflictius en les relacions entre l'Església i l'Estat i entre l'Església i el partit.

"Si comparem la situació actual amb la que hi havia fa vuit o deu anys, actualment es pot parlar de festeig entre l'Estat i l'Església catòlica —afirma Carneado—. Dins els òrgans de govern del partit, no hi ha la més petita divergència respecte al diàleg amb l'Església". Amb tot, precisa que "els militants de base tenen el record d'una Església conservadora i reaccionària. Som en un procés lent que podria accelerar-se si l'Església adoptés posicions oportunes sobre certes qüestions. Per exemple, quan avions espies nord-americans han sobrevolet el nostre territori, el desembre darrer, l'Església no ha dit res".

Sobre un possible viatge del Papa a Cuba, Carneado explica: "Nosaltres vam convidar el Papa a fer una escala tècnica a Cuba quan va anar a Mèxic el 1979. Va refusar la invitació adduint que ja tenia programada una escala tècnica a les Bahames. No em sembla un argument prou convincent... Per altra banda, el Papa ha expressat públicament el seu desig de venir a Cuba. Fidel Castro ha dit que aquesta possibilitat no s'havia pas d'excloure.

Apropament Església-Estat a Cuba

Segons Carneado, la postura del govern de Fidel Castro és d'apropar-se a l'Església catòlica i començar el diàleg.

Tant el Vaticà com el govern cubà són conscients que aquesta visita s'ha de fer en el moment oportú".

José Felipe Carneado no va estar-se de recordar la propera visita de Joan Pau II a Miami, el proper setembre, durant el seu viatge als Estats Units: "Miami és la segona ciutat de Cuba. Hi ha un milió d'exiliats contra-revoluciona-

ris que intentaran treure profit de la visita del Papa per servir la seva causa. Però nosaltres confiem en Joan Pau II, que ha sabut fer front a situacions més delicades que aquesta".

Per acabar, Carneado explica que el fet que Fidel Castro encara no s'hagi trobat amb els bisbes catòlics, significa que "la situació no és tan

greu com perquè requereixi l'atenció del Cap d'Estat". També afirma que subscriu el document adoptat a l'Assemblea Eclesial que va tenir lloc a Cuba el febrer de 1986.

Al costat d'aquesta entrevista, "Avvenire" dedica un article a les Missioneres de la Caritat de la Mare Teresa de Calcuta que treballen a L'Havana. El diari recorda que hi van arribar el novembre dar-

rer, acompanyades de la Mare Teresa, i que si bé aquesta darrera només va estar-se un sol dia a l'illa, Fidel Castro va voler trobar-se amb ella. "Avvenire" subratlla l'admiració del Cap d'Estat cubà per les religioses catòliques en general: "El que fan aquestes religioses, tot bon comunista ho hauria de fer", han declarat fa poc.

C.C.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les festes de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadració de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

10.000 malalts de lepra al Perú

Actualment, hi ha més de deu mil persones afectades per la lepra al Perú, segons es desprèn del que ha declarat a Lima, César Montoya Obregón, metge encarregat del control d'aquesta terrible malaltia al Perú. "Malgrat el creixement de casos observats, el Perú no té actualment cap programa nacional per detectar, prevenir i tractar eficaçment aquest mal", va declarar també César Montoya.

Només quatre mil leprosos segueixen un tractament, mentre que els altres sis mil no reben pràcticament cap atenció mèdica. Es fa difícil trobar ambulatoris a algunes regions del país, especialment a l'Amazònia —on es propaga més la malaltia— i a la zona petrolera d'Aucayacu.

Segons César Montoya, les mesures irrisòries que s'apliquen avui dia amb la finalitat de combatre la lepra no són suficients, sobretot en els camps de la detecció i la prevenció de la malaltia. Actualment, hi ha cinc leproseries a l'Amazònia, una a la regió central —a Abancay—, i a una a Lima, que

acull 120 pacients. Totes aquestes leproseries són dirigides per religiosos o missioners.

La lepra era una malaltia desconeguda al Perú i a l'Amèrica precolombina. La seva aparició coincideix amb la colonització espanyola, ja que el 1591, 28 anys després de la fundació de Lima per Francisco Pizarro s'inaugurà en aquesta ciutat l'hospital de "San Lázaro", la primera leproseria de l'Amèrica Llatina actual.

De tota manera, l'expansió de la malaltia de Hansen al Perú és més recent. Es remunta a finals del segle XIX, principis del XX, període en què la gran explotació del camperol, va conduir-lo a les regions frontereres amb el Brasil, on la lepra fa estralls.

Les regions tropicals i humides són particularment propícies a la propagació de la bacterià de la lepra, d'aquí el gran nombre d'afectats al Brasil, el Perú, l'Índia i certs països africans.

P.R.

REIXACH - CAMPANYÀ

Paseo de Gracia, 117 - Tel. 217 82 44 - 08008 BARCELONA

Més de cent anys
al servei de la
comunitat cristiana

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

Santa Maria de Siurana, la joia del Priorat

Església parroquial de Santa Maria. D'una nau, volta apuntada que arrenca d'una imposta amb doble fris en zig-zag. Absis amb finestra de doble esqueixada, arquivolta, dues columnes i capitells. Porta al nord; una arquivolta en zig-zag i tres rodones; tres capitells per banda, amb figures i quatre animals i pinyes i flors; timpà: Crist entre el sol i la lluna i quatre apòstols a cada costat. Campanar de torre. (V. Burón).

Aquesta petita vila del Priorat és avui un lloc privilegiat perquè hi facin una visita obligada tots els que volen conèixer indrets singulars de Catalunya. El seu emplaçament dalt d'aquell alterós cingle us farà fruir d'una panoràmica que ben segur no podreu oblidar.

Quant a la població, el que més sorprèn el visitant, és el conjunt harmoniós de les seves construccions. Totes les cases han estat reconstruïdes o restaurades amb encert, respectant l'estil primitiu i rústic, no permetent-se ni l'improvisació ni l'anarquia que l'anomenat progrés tant de mal ha fet en moltes de les nostres viles.

L'església romànica de Santa Maria és la construcció més interessant del petit nucli, destacant la seva portalada esculpida, d'un gran valor iconogràfic i artístic.

Aquest poble és, com he dit, una petita meravella i voldria amb aquest escrit, retre un homenatge a l'home que va aconseguir aixecar de la ruïna la seva vila nadiua. Aquest home singular s'anomenava Genari Martorell; fou durant molts anys, com a batlle de la vila, l'ànima i l'impulsor de la renaixença de Siurana, un poble que restava mort i abandonat i que avui és una vila digna de tots els elogis.

L'últim reducte dels sarraïns

És un fet prou conegut que la fortalesa de Siurana fou el darrer baluard dels sarraïns en terres catalanes. Feta la conquesta de les ciutats de Tortosa, Lleida i Gandesa per part dels exèrcits de Ramon Berenguer IV, sols quedaven dos reductes inexpugnables; aquests eren Miravet i Siurana. El primer fou conquerit pels Templers als inicis de 1153, i el dia 29 d'abril d'aquell mateix any s'iniciava el setge de Siurana, comandant els exèrcits cristians el noble Bertran de Castellet, que va aconseguir rendir aquella fortalesa natural després d'un setge molt llarg i d'una batalla final tan aferrissada com feia temps no se'n coneixia d'altra.

En agraïment a aquesta gran victòria, el monarca català atorgà al noble Bertran el títol de marqués de Siurana.

Aquesta és a grans trets la veritable història de la conquesta de la fortalesa de Siurana, però donat que fou tan difícil de prendre-la i pel motiu de ser l'últim reducte sarraí del Principat, es van teixir un seguit de llegendes i contalles, les quals crec que és interessant que conegueu.

La primera la podriem anomenar "la maledicció del jueu", i s'hi explica que durant l'assalt a la fortalesa de Siurana, l'exèrcit cristià es veia incapaç de trencar les defenses de la vila i tots els atacs s'estavellaven contra aquells cingles impressionants; quan tot feia pensar en una retirada, aparegué un jueu que, presentant-se davant la tenda del comandament, els prometé aconseguir-los les claus de la fortalesa amb la sola condició de respectar les vides i les hienes dels assetjats.

El tracte fou pactat i gràcies a aquelles claus, la fortalesa fou presa en un atac per sorpresa; l'acord amb el jueu, però, no es respectà, incendiant totes les cases i matant a tots els defensors. En aquell moment el jueu, decebut i fortament enutjat, maleí els vencedors i tota la seva descendència. Aquesta maledicció la tingueren molt present els habitants de Siurana, un poble que visqué sempre en unes condicions molt difícils i migrades, i que acabà en una total despoblació i la consegüent ruïna, una ruïna que, com he explicat abans, sembla que ha acabat per sempre, amb la restauració duta a terme els últims anys.

La segona llegenda i potser la

lloc l'anomenen el "salt de la reina mora", i fins i tot amb una mica d'imaginació podreu veure en la roca el senyal que deixà aquell cavall pocs moments abans de caure a l'abisme.

L'última narració de fets fantàstics ocorreguts en aquest poble del Priorat ve referit també a una altra princesa, en aquest cas la filla del comte de Prades anomenada Na Blanca. És una història protagonitzada per dos joves amants i per un amor impossible.

Diu així: La filla del comte de Prades s'enamorà apassionadament d'un dels patges de la petita cort. Aquell esclat d'amor entre la jove parella arribà al coneixement del comte. Aquest recriminà la seva filla pel seu comportament i pel fet inadmissible de l'amor entre una princesa i un vassall. Aquesta, però, mantingué davant el seu progenitor l'orgull del seu amor i el desig de renunciar a les seves possessions per unir-se eternament al jove servent.

Foto: Arxiu Gavín.

L'església és a Cornudella del Montsant, a la comarca del Priorat.

més coneguda és la que fa referència a l'anomenat "salt de la reina mora", un episodi que expliquen gairebé tots els llibres que tracten d'esdeveniments de tradició popular.

La narració s'inicia en el moment en què les forces cristianes tenien assetjada la fortalesa de Siurana. En un d'aquells atacs perdé la vida el valí que comandava les forces sarraines; en aquell moment difícil per als assetjats, una princesa mora de nom Abdelàcia, filla d'aquell sarraí principal, prengué el comandament de les seves tropes i defensà aquell reducte amb tanta fermesa, que res no tenien a fer les tropes de Ramon Berenguer IV.

Un dia la princesa reuní els seus guerrers principals en un gran àpat, convençuda que aquell alterós castell no el podia conquerir mai ningú; però heus aquí que en un moment donat d'aquell banquet, es clavà sobre la taula una sageta enemiga; quin no fou l'enrenou en adonar-se que les tropes cristianes eren ja dintre la fortalesa. En aquell moment de confusió, la princesa féu ensellar el seu millor cavall per fugir d'aquella batalla que tenia lloc a l'interior del castell. Esperonà fort el seu corser en direcció als cingles buscant un camí per escapar dels seus enemics amb tan poca fortuna que l'animal, encabritat, perdé peu i tant el cavall com la reina caigueren pel barranc i s'estavellaren contra les roques que voregen el riu.

Aquest fet tràgic ocorregut fa tants anys, encara es recordat en aquesta població, i si aneu a Siurana encara us ensenyaran el lloc on aquella princesa mora perdé la vida de forma tan esgarriosa; el

molts anys, sortint sols els diumenges per anar a l'església de Siurana a oir la Santa Missa. A la seva mort, la comunitat d'aquella població la portà a enterrar en un sepulcre que encara es conserva vora les parets de l'església romànica, considerant que per la seva vida de santedat, mereixia descansar eternament prop de la patrona de la població, a qui tant havia implorat.

Amb l'assentament de la comarca del Priorat dins la corona catalana, la fortalesa de Siurana perdé tot el seu valor estratègic i de defensa, i es pensà que per aprofitar aquella construcció tan sòlida res millor que utilitzar-la com a presó de màxima seguretat, i d'aquesta sort es convertí en l'estada dels presos que mereixien pel seu llinatge més atenció, i, sobretot, per tenir la total seguretat de no poder ser deslliurats pels seus lleials o simpatitzats.

De la llista de personalitats que passaren anys d'angoixa i privacions dintre la fortalesa de Siurana, ens ha arribat el nom i la història d'alguns d'ells, i volem esmentar-los en aquest treball, esperant que podrà ser d'utilitat per als curiosos de la nostra història.

Del primer que se'n té esment és de Roger Barnat comte de Foix. Aquest personatge intrigant i lluitador encapçalà una revolta de part de la noblesa catalana en contra del rei Pere III el Gran. La lluita de les dues faccions acabà amb la derrota dels revoltats, i foren capturats els principals rebels a la ciutat de Balaguer. El rei fou magnànim amb els seus enemics, els perdonà i els donà la llibertat; sols un d'ells, l'esmentat comte de Foix, fou condemnat i empresonat a la fortalesa de Siurana.

L'estada en aquella presó fou de tres anys, és a dir, del 1280 a 1283. En acomplir la pena i obtenir la llibertat, continuà amb el seu tarannà revolucionari, lluitant al llarg de la seva vida en contra del rei Pere essent sempre un fort obstacle pel bon govern del monarca català.

Un altre dels presoners principals que feren estada en aquella fortalesa fou el patriota Sicília Alaimo de Lentini, un dels més importants col·laboradors tant de la monarquia catalana com de la

de l'illa italiana, que pertanyia en aquella època a la corona d'Aragó.

Segons sembla per unes diferències amb el rei Pere el Gran, Alaimo va escriure unes cartes molt compromeses al rei francès Felip el Bell, en les quals s'oferia a posar-se al seu servei. Aquestes misives foren interceptades i donades a conèixer al monarca català; aquest el féu detenir i empresonar al castell de Siurana, era l'any 1287.

El presoner més famós però, de tots els que passaren per Siurana fou sense dubte el príncep de Salern Carles II d'Anjou. Aquest gran personatge lluità durant molts anys en contra del rei Pere el Gran per la possessió de l'illa de Sicília. En una d'aquelles batalles era derrotat per les forces de Roger de Llúria i fet presoner, i el seu destí el portà a la presó de Siurana.

En aquesta fortalesa, hi féu una llarga estada, fins que, per un acord amb el rei i tot buscant una solució al llarg enfrontament dels seus partidaris, fou alliberat amb la condició que fossin enpresonats en el seu lloc tres dels seus fills. I així mentre el príncep Carles sortia d'aquell captiveri, els seus fills Lluís, Robert i Ramon Berenguer, entreren a la fortalesa del Priorat.

El llarg captiveri d'aquells joves prínceps finí quan el monarca català Jaume II el Just, fill de Pere el Gran, arribà a un acord amb Carles i firmaren un tractat de pau. Aquest tractat se segellà amb el compromís matrimonial del nostre monarca amb la filla de l'esmentat Carles II i amb el consegüent alliberament dels seus tres fills.

Aquesta presó-fortalesa que havia tingut una tan llarga història fou enderrocada l'any 1651 per ordre del monarca espanyol Felip IV, un cop finida la guerra dels segadors.

La meua recomanació primera és de fer una visita a Siurana; espero que amb aquest bagatge històric que posseeix, no podreu eludir la tentació de fer-hi una escapada i, un cop allí, ben segur que m'ho agraïreu.

JÓSEP Mª BROTO I.TWOSE

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Sta. Puig.

La destrucció de Jerusalem i el temple (II)

1ª fase de les operacions: ocupació de Galilea. Seforis, la capital, que s'havia passat als romans, és atacada per Josep Flavi, però és derrotat i es retira a Tiberiades des d'on demana a Jerusalem reforços. Com que aquests no arriben, es refugia amb el seu exèrcit a **Jotapata**, ciutat fortificada al dalt d'un turó, prop de Canà. A penes hi arriba a temps, perquè l'endemà mateix Vespasià ataca Jotapata trobant-hi, però, una aferrissada resistència. El setge durà 47 dies. Cal llegir el relat de Josep Flavi, protagonista de la defensa. És un dels escrits militars més interessants i vius que ens ha transmès l'antigor (III, 7; III, 141-339 segons la numeració de Ricciotti).

Hi varen morir 40.000 jueus. La ciutat fou arrasada al sol. Josep Flavi, que s'havia amagat dins una cisterna, als tres dies es lliurà als romans. Conduït a presència de Vespasià i de Titus, astutament es fa el profeta i prediu als dos que seran emperadors. Afalagats, en comptes d'enviar-lo a Neró com a presoner insigne, el retenen al seu costat: pot ser-los útil com a intèrpret e informador durant la futura campanya.

Vespasià entra a **Tiberiades** sense oposició. En canvi, **Tariquea**, dominada pels zelotes, ofereix a Titus una fanàtica resistència. Al final els zelotes fugen en barques pel llac de Tiberiades. Els romans els persegueixen amb jaugades improvisades. Batalla naval. Sobre el llac evangèlic, tenyit de sang, floten centenars de cadàvers de zelotes.

A finals del 67 Vespasià havia conquerit Galilea i Samaria. Dels presoners, 1.200 varen ser jutjats i executats; 6.000, enviats a excavar el canal de Corint que Neró havia projectat; i 30.000, venuts com a esclaus.

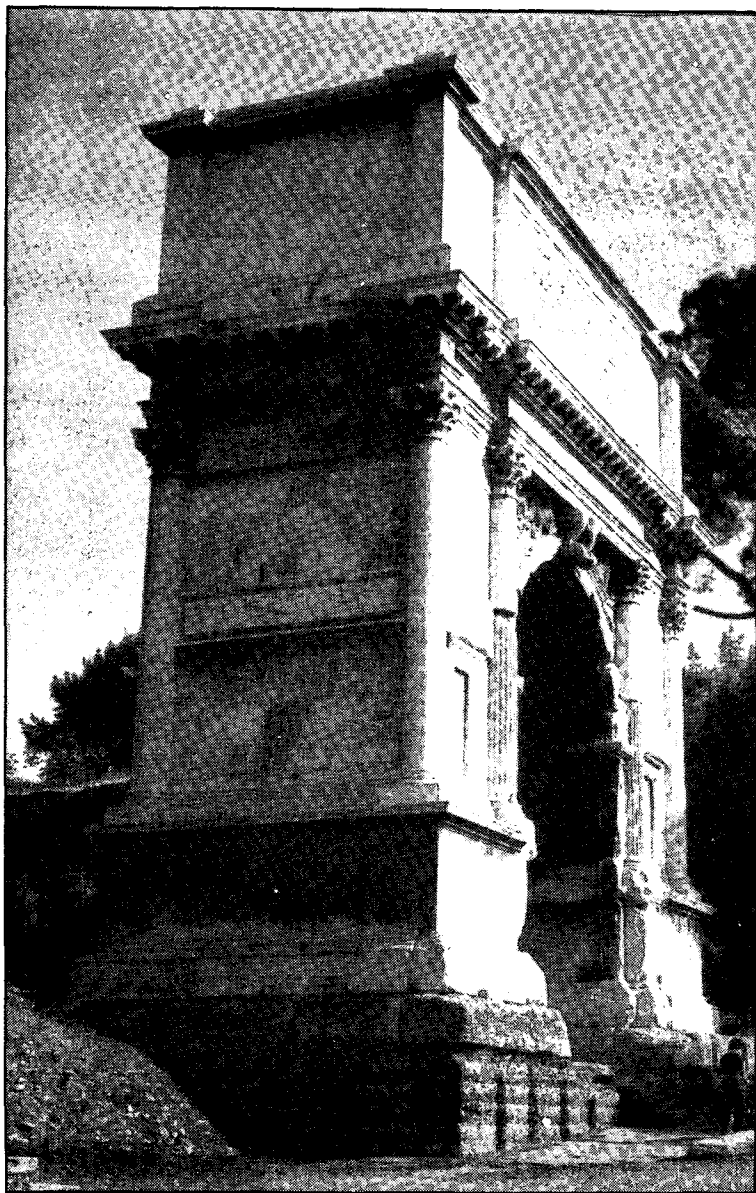
Vespasià deixa la Legió X de guarnició a Escitòpolis, i amb les legions V i XV se'n va a hivernar a Cesarea del Mar.

Guerra civil a Jerusalem. Mentrestant, a Jerusalem s'han format dos partits: el dels **ciutadans** capitanejats per l'ex gran sacerdot Anàs, i el dels **zelotes**. Aquests s'apoderen del Temple, estenen la seva tirania a la ciutat i elegeixen il·legítimament un nou gran sacerdot, Fanies, un picapedrer ignorant.

Llavors Anàs s'alça en armes. Violentes lluites entre ciutadans i zelotes. Aquests es fan forts en el Temple, i criden en auxili als eterns enemics dels jueus, els idumeus. De nit un exèrcit de 30.000 idumeus entra a la ciutat i mata aquella mateixa nit 8.500 ciutadans. Assassinen Anàs i 12.000 aristòcrates. Els carrers de la ciutat i els atris del Temple, queden coberts de cadàvers. Tips de matar, els idumeus es retiren a la seva regió.

Els zelotes queden com els únics amos de Jerusalem. Però aviat es fraccionen en dos bàndols rivals. **Joan de Giscala**, que havia fugit de Galilea a Jerusalem, instaura un règim de terror: roben, maten, violen. Per tal d'alliberar-se'n, els ciutadans criden en auxili **Simó Bar-Giora**, que s'havia fet fort a Masada. Els dos capítosts s'ataquen abraonadament. Però els dos resisteixen. I així, a l'any tercer de la guerra, la ciutat santa es troba dilacerada entre les dues faccions extremistes.

2ª fase: aïllament de Jerusa-

L'Arc de Titus sobre la Via Sacra del Fòrum romà.

lem. A la primavera del 68 Vespasià envia destacaments a ocupar la **Perea**, excepte la fortalesa del Maqueront que queda en mans dels zelotes.

Després baixa des de Cesarea del Mar per la costa i ocupa Antipatris, Lidda, Emaús, Jàmnia. A través de la Idumea arriba a la vall del Jordà, i conquereix **Jerico** a finals de maig. La legió X s'hi queda de guarnició. Els essenis de Qumran, prop del Mar Mort, cuiten a amagar els seus manuscrits a les coves properes amb l'esperança de recuperar-los en temps millors. Però un destacament de soldats romans ataca el monestir. Els essenis pogueren salvar els llibres, no les vides. Foren exterminats i Qumran incendiat.

D'aquesta manera Jerusalem quedava vigilada tot al voltant per una cadena de guarnicions.

Greus esdeveniments a Roma. Vespasià tornà a la base militar de Cesarea per tal de preparar els plans de l'ofensiva sobre Jerusalem, quan rebé la notícia de la mort de Neró, esdevinguda el 9 de juny del 68. La situació política de l'Imperi es complicava. Les legions d'Hispania i de les Gàl·lies, i els pretorians de Roma, proclamen emperador Galba; i les legions de Germània, Viteli. Galba fou assassinat el 15 de gener del 69, i Otó ocupà el seu lloc. Viteli baixà de la Germània i, Otó, derrotat, se suïcidà el 17 d'abril.

Vespasià i Titus esperen a Cesarea el curs dels esdeveniments. Les seves legions no s'han mogut ni políticament ni estratègicament. Les operacions bèl·liques de Judea resten paralitzades tot un

any, del juny del 68 al juny del 69.

El primer juliol del 69 Vespasià és proclamat emperador per les legions del Pròxim Orient: Egipte, Palestina i Síria. El nou emperador (69-79) es recorda aleshores de la profecia de Josep, l'alliberà, i Josep, en agraïment, afegí al seu nom el de Flavi. Vespasià es traslladà en companyia de Josep Flavi i del seu fill Titus a **Alexandria**. Havent rebut aquí la notícia de l'assassinat del seu rival Viteli (20 de desembre del 69), ordenà que Titus continués la guerra de Judea, mentre ell esperava fins a l'estiu del 70 per embarcar-se cap a Roma, on fou acollit enmig de l'entusiasme popular.

A Jerusalem, la situació empitjora. Sorgeix un tercer partit de zelotes capitanejat pel sacerdot **Eleazar**, el qual s'atrinxera en els Atris Interiors del Temple, mentre Joan de Giscala es fortifica en la resta del mateix Temple, i Simó ocupa la ciutat.

Mentre Eleazar i Joan batallen devotament dintre el recinte sagrat, continua el servei litúrgic. Sovint els projectils maten pelegrins i sacerdots al voltant de l'altar. I les incursions de Joan de Giscala i de Simó Bar-Giora, cadascú en el sector contrari, destueixen les enormes provisions acumulades amb vistes a la guerra contra Roma.

En resum: Jerusalem, la ciutat santa de Jahvè, s'havia convertit en una gàbia de feres que es destrossaven mútuament, mentre des de fora s'anava acostant metòdicament el domador amb l'espasa i el foc. És aleshores quan els cristians de Jerusalem, seguint el

consell de Crist (Lc 21,21), abandonen la ciutat santa amb el seu bisbe Simeó, i s'estableixen a Pella. (Transjordània o Perea) a 100 kms. de Jerusalem (Eusebi "Hist. Ecl." 3,5).

3ª fase: atac a Jerusalem. Titus des d'Alexandria se'n va a Cesarea, i a les tres legions ja esmentades incorpora la XII **Fulminata**, vinguda d'Antioquia. L'exèrcit romà surt de Cesarea a principis del mes de Nisan (març-abril) de l'any 70. Els camins estan abarrotats de pelegrins de Palestina i de la diàspora que pugen a Jerusalem per celebrar la Pasqua (14 Nisan); així i tot, els romans no impedeixen el pelegrinatge, de manera que la ciutat santa es va emplenant més i més.

Arribat a la vista de Jerusalem, Titus estableix tres **campaments**: el seu quarter general amb les legions XII i XV al Nord, a uns 400 m. del Calvari; la legió V a l'oest (actual Hotel David); i la legió X, vinguda de Jericó, al Nord de la muntanya de les Oliveres.

Efectius: més de 60.000 homes.

El mateix dia de la Pasqua s'esdevingué un fet nou dins la ciutat. Aprofitant la gran afluència de pelegrins, Joan de Giscala disfressa els seus soldats de pelegrins, entren desaparebuts en els Atris Interiors ocupats per Eleazar, treuen les espases, i es fan amos de tot el recinte del Temple. Queden, doncs, només dos partits: el de Joan a dins del Temple i el de Simó a la ciutat.

L'atac a Jerusalem només era factible des del Nord, donat que estava protegida al Sud, Est i Oest per profunds barrancs. Titus féu talar tots els arbres de la rodalia, i féu allisar el terreny per acostar les màquines de guerra el màxim possible. I tot seguit intimà la rendició enviant Josep Flavi com parlamentari. Resultat negatiu. Al contrari, la imminència del perill fa que els dos cabdills es reconcil·lin i lluitin des d'ara units contra els romans.

Immediatament entren en acció els ginyers balístics. Les **ballestes** envien núvols de grosses fletxes. Les **catapultes** (cada legió en disposava de 55) engegaven pedres d'un talent de pes (uns 40 qgs.) a una distància de fins 2 estadiis (1 est.: 185 m.). Els sentinelles, en

veure venir el blanquinós projectil, criden en arameu: "Que ve el fill! (de la catapulta)", i els defensors de la muralla es posen a cobert. Adonant-se'n els romans, embruten de negre les pedres, que escomben d'enemics la part superior de les muralles.

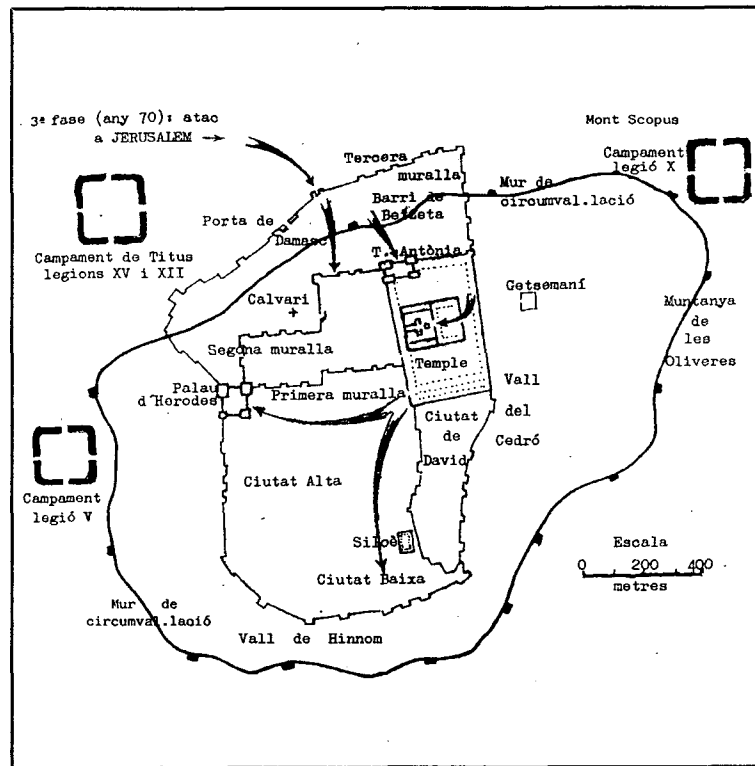
Mentrestant, els **ariets** martejegen la **Tercera Muralla** (construïda poc després de Crist per Agripa I, rei de Palestina del 37 al 44); els assetjats aconseguixen incendiar-ne alguns. Llavors els romans construeixen 3 **torres** mòvils de fusta per protegir la feina dels ariets. Al cap de 15 dies el superariet Nikon (Victoriós) obre una gran bretxa, irromp la tropa i s'apoderen de la Tercera Muralla i del barri immediat de Betzeta. Era el 25 de maig.

El 30 de maig ataquen la **Segona Muralla**, obren nombroses bretxes, i se'n apoderen. Un furios contraatac dels jueus els expulsen, però els legionaris la recuperen després de repetits assalts.

Titus sospèn l'ofensiva durant quatre dies per donar repòs a les tropes i distribuir-los la soldada. Ho aprofita també per passar revista al gros de l'exèrcit, a fi d'impressionar als assetjats, els quals pugen dalt les muralles i als terrats de les cases per contemplar aquell espectacle extraordinari; però, de la rendició sempre esperada per Titus, ni se'n parlà.

Al cinquè dia es reprenen les operacions. Els objectius són ara la **Torre Antònia**, defensada per Joan de Giscala, i el sector de la **Ciutat Alta**, defensada per Simó Bar-Giora. Per a tal fi, Titus fa construir 4 **bastions**, mena de baluards avançats fets de terraplens amb capes de troncs i de terra: 2 contra l'Antònia i 2 contra la Ciutat Alta. Mentre es construïen, Josep Flavi es presentà davant les muralles i exhortà en arameu els seus compatriotes a capitular. L'odi apòstata i traïdor no recollí més que burles i malediccions. A punt els 4 bastions, entren en acció. Però els jueus, a través de galeries subterrànies, hi calen foc. Un cop duríssim per als romans, entre altres raons, perquè era molt difícil de renovar-los per manca de fusta, molt escassa en els contorns.

ALBERT VIDAL I CRUAÑAS

LLIBRES

Biblioteca de teologia 8

Norbert Brox

Historia de la Iglesia primitiva

Herder

Els primers cinc-cents anys d'història de l'Església(1)

Aquesta obra d'introducció a la història de l'Església primitiva ofereix una visió de conjunt dels processos i fets que marcaren el camí del cristianisme des de la comunitat primitiva fins a l'Església imperial de finals de l'edat antiga. Els temes tractats es trien i formulen d'acord amb l'orientació habitual dels plans d'estudi de les facultats de teologia i cada capítol es redacta tenint en compte l'estat actual del consens científic. El text, en el seu conjunt, es presenta de tal manera que el lector vagi adquirint progressivament un més gran coneixement de la matèria tractada. Malgrat tenir l'obra un caràcter de resum, es mira de donar una informació precisa i concreta en comptes de perdre's en descripcions vagues. El volum té les qualitats necessàries per servir de llibre de text per als estudis superiors de teologia, però també per a informació bàsica sobre la història de l'Església en l'antiguitat.

En concret permet d'aclarir una sèrie de conceptes sobre

els quals hi ha més d'un error. Per exemple, encara que hi van haver moltes conversions personals, més importants foren les familiars. També cal dismutificar la idea que les principals conversions foren d'esclaus i dones. Foren molt nombroses les de persones de classe mitjana i fins i tot d'intel·lectuals. També es parla sistemàticament de les conversions de Grècia i Roma, quan foren molt més destacades, en quantitat i en qualitat en la conca sud del Mediterrani i Àsia Menor. I així podríem seguir amb els exemples que proposa l'autor N. Brox.

Nobert Brox, nascut el 1935, és professor d'història de l'Església primitiva i patrologia en la Universitat de Rabatona. És conegut pels seus treballs científics sobre el cristianisme dels tres primers segles i sobre la història de la teologia i de la literatura en l'Església primitiva.

(1) NOBERT BROX. HISTORIA DE LA IGLESIA PRIMITIVA. Biblioteca de Teologia, n.º 8. 1986 - Editorial Herder - Barcelona.

Organitzat per Justícia i Pau de Barcelona

"Congrés català per la pau, el desenvolupament i els drets humans"

PROGRAMA

Dijous, 26 de març

18 h. Lliurament de credencials i documentació.
19 h. Acte inaugural. Presentació, per Joan Gomis. Paraulles institucionals.

"L'UNESCO et l'éducation pour la paix et les droits humains", conferència per Georges B. Kutukdjian, director de programes del Departament de Drets Humans i Pau de la UNESCO.

Divendres, 27 de març

9.30 a 13.30 h. Sessions informatives d'experiències educatives.

16 a 18 h. Tallers.
18.15 h. Taula rodona: "Què és l'educació per la pau?" per Alfons Banda, Fabrici Caivano, Vicenç Creus, Rafael Grasa, Maria Massip i Frederic Roda. Moderador: Víctor Rios.

19.45 h. "Mes expériences dans la tâche pour la paix", conferència per Bernard Benson.

Dissabte, 28 de març

9.30 a 13.30 h. Sessions informatives d'experiències educatives.

16 a 19 h. Tallers.
19.30 h. Tres conferències simultànies: "L'educació per la pau, el desenvolupament i els drets humans a EGB", per Sara Blasi. "L'educació per la pau, el desenvolupament i els drets humans a l'ensenyament secundari", per Rosa Borràs. "L'educació per la pau, el desenvolupament i els drets humans a l'ensenyament universitari", per Octavi Fullat.

Diumenge, 29 de març

9.30 a 11.30 h. Tallers.
11.45 h. Acte de cloenda. Punts conclusius. "Ètica y Paz", conferència per José Luis Araguren.
12.45 h. Concert per la coral "Primavera per la pau".

Sessions informatives d'experiències educatives

—Una experiència d'educació pro-social (Robert Roche).
—El llibre de la pau de Bernard Benson a Mallorca (Guillem Ramis).

—Estudi de llibres de text des de la perspectiva del desenvolupament, els drets humans i la pau (Equip Educació i Desenvolupament).

—La Fundació per la Pau (Toni Soler).

—Cultura mundialista per la pau (J.M. Casas-Huguet).

—Seminari permanent d'educació per la pau de Badalona (Equip del seminari de Badalona).

—Educació per al desenvolupament (Equip Intermón i Mans Unides).

—El dia escolar de la no-violència (Llorenç Vidal).

—Escoles associades a la UNESCO (Equip Centre Unesco de Catalunya).

—Experiències d'educació dels drets humans (Eudald Vendrell).

Tallers

A - Valors i educació per la pau i els drets humans (Jordi Cots).

B - Entrenament per a l'acció no-violenta (Lluís M.ª Xirriacs).

C - Aprendre en la pròpia pell jocs de rol, jocs de simulació i programació (Rafael Grasa).

D - Juegos cooperativos (Antonio Poleo).

E - Què és i què pretén l'educació per al desenvolupament? (Santiago Martínez Orozco i Agustí Viñamata).

F - L'educació per la pau a EGB (Araceli Vilarasa).

G - L'educació per la pau a l'ensenyament secundari i formació professional (Pere Fontan).

H - L'educació per la pau a la universal i extra-escolar (Salomó Marquès).

Durant el Congrés hi haurà als mateixos locals de la Universitat l'exposició CATALUNYA PER LA PAU, i una aula oberta per a la projecció de vídeos.

TOTS ELS ACTES DEL CONGRÉS ES CELEBRARAN A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA. PLAÇA DE LA UNIVERSITAT.

Tota la informació i correspondència a l'entitat organitzadora, JUSTÍCIA I PAU, Rivadeneyra, 6, 10è. 08002 Barcelona. Tel (93) 317 61 77.

LA SARDANA I LA DANSA

APLECS DE SARDANES DE L'ANY 1987

Programats a les comarques gironines i barcelonines.

Març

Dia 8 - Celrà i Cerdanyola.
Dia 15 - Flaçà i Marresa.
Dia 22 - Calonge.
Dia 29 - Sant Jaume de Llierca.

Abril

Dia 5 - Besalú i Arenys de Mar.
Dia 12 - Breda.
Dia 19 - Sils, El Masnou i Sentmenat.
Dia 26 - Santa Coloma de Farners i Premià de Mar.

Maig

Dia 1 - Mollet del Vallès.
Dia 3 - Lloret de Mar i Santa Perpètua de Mogoda.
Dia 10 - Caldes de Malavella, Barcelona (Gràcia) i Olesa de Montserrat.
Dia 17 - Figueres i Sant Andreu de Llavaneres.
Dia 24 - Sitges i Montmeló.
Dia 31 - Pineda de Mar i Santa Coloma de Gramenet.

Cadaqués ha de decidir si farà aplec el dia 24 o el 31.

Juny

Dia 6 - Cornellà de Llobregat.

Dia 7 - L'Escala i Calella.
Dia 14 - La Bisbal d'Empordà.
Dia 21 - Anglès i Cardedeu.
Dia 24 - Roses.
Dia 27 - Granollers.
Dia 28 - Torroella de Montgrí i Montcada i Reixac.

Juliol

Dia 5 - Banyoles, Vilassar de Mar i Artés.
Dia 12 - Olot i Sabadell.
Dia 19 - Ripoll i Sant Celoni.
Dia 26 - Palamós.

Agost

Dia 2 - Llançà.
Dia 9 - Port-bou.
Dia 23 - Peralada.

Setembre

Dia 16 - Ripoll.
Dia 13 - Canyamars.
Dia 20 - Badalona.
Dia 27 - Sant Cugat del Vallès.

Octubre

Dia 3 - L'Hospitalet de Llobregat.
Dia 4 - Malgrat de Mar i Sallent.
Dia 11 - Mataró.
Dia 18 - Barcelona (Les Roquetes).
Dia 25 - Sant Andreu de la Barca.

Novembre

Dia 15 - Súria.
Dia 22 - Sant Climent de Llobregat.

PINTURA

Casanovas Molist exposa a Vic

Fins el 13 de març estarà oberta l'exposició del pintor J. Casanovas Molist.

Les vint-i-set teles que es mostren han merescut un interessant comentari de F. d'A. Pujol que en part reproduïm:

—UN DELS MÉS PRESTIGIOSOS paisatgistes vigatans, en veure les teles d'En Casanovas Molist, comentà que l'artista taradellenc sap resoldre molt bé les distàncies —els termes— l'atmosfera en totes les seves pintures.

—AQUESTA QUALITAT suau exposada, si bé cal donar-li tota valoració de la crítica d'un Vilà Cañellas, no és pas l'única valoració que hom pot llucar en els paisatges d'En Joan Casanovas. En les teles que ha amoxiat amb els seus pinzells, hi conflueixen certs dolls d'atractiva interpretació.

—EN LA FAMILIARITAT dels paisatges, que transfereix amb la seva peculiar sensibilització, rau aquesta facultat apresada plantant el cavallet davant la natura. I ho fa amb tota la plenitud de la seva entrega: conscient, sincer, conseqüent. No hi plany pas la dedicació en mirar i admirar el

paisatge; en descobrir un nou tema; en endevinar una nova composició. Taradell, Sant Feliu de Pallarols, la Costa Brava... són transvasaments a les bucòliques teles d'En Casanovas.

—DEIEM EN UNA PRESENTACIÓ ANTERIOR, i ens afermem ara com mai en el concepte, que ens hem pogut atalaiar del ritme constant i ascendent del camí artístic d'aquest artista de Taradell. Ha seguit tothora una línia amb confluències d'evident perfeccionament, enamorat d'uns ambients sentits els quals tradueix amb pulcre sinceritat, equilibrant dibuix i color.

—A CADASCUN DELS SEUS QUADRES, hom hi endevina l'afecte, que s'esdevé efecte d'harmonia, de tots els ingredients que poden formar i formen un aspecte pictòric del paisatge.

—I A MÉS, QUELCOM IMPORTANT assolit per l'artista: un procediment, una tècnica, unes gammes, una temàtica i una interpretació —en definitiva— que li han donat la personalitat necessària que consagra a tot bon artista.

10.000 adreces
10.000 nous lectors

5 persones de la vostra coneixença

CATALUNYA CRISTIANA *UNEIX!*

És el moment de donar **un bon impuls a l'expansió de CATALUNYA CRISTIANA**. També **vós podeu participar en aquesta tasca**. Probablement coneixeu moltes persones de les més diverses professions: enginyers, mecànics, mestresses de casa, agricultors, artistes, venedors... o d'altres que pensen com vós. Ens els voleu presentar?

- Ompliu les butlletes amb les adreces d'aquests amics vostres als qui veieu que pot interessar CATALUNYA CRISTIANA i envieu-nos-les.
- Nosaltres els farem conèixer el nostre setmanari. És molt fàcil però molt important!
- Col·laborareu així a fer possible l'augment de lectors que requereix el moment actual. Faciliteu-nos el màxim d'adreces possible.

Nom	Nom	Nom	Nom	Nom
adreça	adreça	adreça	adreça	adreça
.....tel	tel	tel	tel	tel
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....

Encara podeu fer més

Aquell amic vostre que té interès per CATALUNYA CRISTIANA, doneu-li a omplir la butlleta de subscripció.

Envieu-nos-la

**Catalunya
Cristiana**

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom.....
Domicili.....nº.....Població.....D.P.....

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat

☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc.....Data.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa.....Agència.....

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu comptellibreta nº..... se serveixin pagar els rebuts que els presentarà EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A. per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc.....Data.....

Catalunya Cristiana a cada llar cristiana **Catalunya Cristiana**

181 originals participen als Premis Recvll

El diumenge, 8 de març, es faran públics a Blanes, els guanyadors dels Premis RECVLL, en la seva XXIII edició.

La proclamació i lliurament dels PREMIS RECVLL, tindrà lloc en el transcurs de la Festa Recvll, que enguany serà presidida per l'Honorable President de la Generalitat, Sr. Jordi Pujol, a més d'altres personalitats destacades en la cultura i la política catalana.

Enguany concuren als Premis Recvll 156 autors, amb un total de 181 treballs.

TREBALLS QUE CONCUREN:

Premi "Francesc Puig i Llena" de NARRACIÓ - 93 originals.

Premi "Ribas i Carreras" de POESIA - 75 originals.

Premi "Josep Ametller" d'ASSAIG - 4 originals.

Premi "Rafel Cornella" RETRAT LITERARI - 1 originals.

Premi "Salvador Reynaldos" de TEATRE - 8 originals.

Procedència dels Treballs:

Barcelona ciutat - 51
Comarques Barcelona - 51
Girona i comarques - 20
Lleida i comarques - 8
Tarragona i comarques - 19
País Valencià - 18
Les Illes - 10
Blanes - 3
Bilbao - 1

• En relació a passades edicions, hi ha un increment notable de participants de comarques i del País Valencià.
El Jurat dels Premis Recvll, està format per:
Joan Colmines y Puig, Presidente; Joan Argenté, Benet Ribas, Mn. Jaume Reixach, Salvador Roca, Maria Ribas, M^a del Vilar Puig, secretaria.

RIALLS de Catalunya

març '87

DISSABTE

7

•**ESPARREGUERA**
Teatre de la Passió, 18 hores
El grup **FOC FOLLET** presentarà el popular personatge televisiu El senyor cordill i l'obra per a teatre de titelles **L'ESPASA EMBRUIXADA**

DIUMENGE

8

•**BLANES**
Esbarjo Parroquial, 17,30 hores
L'espectacle d'animació **DANSES I CANçons** amb el grup **ARA VA DE BO**

•**FIGUERES**
Teatre Jardí, 12 hores
L'espectacle festiu **CITY KANSAS, SEW** amb l'orquestra **GIRASOL**

•**IGUALADA**
Ateneu, 12,15 hores
Teatre de titelles amb **LES AVENTURES DEL SENYOR CORDILL** a càrrec dels grups **FOC FOLLET** i **L'ESPIADIMONIS**

•**LLAGOSTERA**
Casal Parroquial, 17 hores
Representació de l'obra teatral original de Marta Mera, **EL PAÍS DE LES CENT PARAULES**, a càrrec del grup sabadellenc **JOVENTUT DE LA FARÀNDULA**

•**RUBÍ**
Casal Parroquial, 12 hores
L'aula de Teatre de la Institució Montserrat representará l'obra d'Alexandre Dumas **ELS TRES MOSQUETERS**, adaptació lliure de Jaume Batiste

•**SALT**
Jardí de Sant Dionís, 12 h.
Espectacle d'animació **NO SIGUIS GANDUL I REMENA EL CUL**, amb el grup **BAUXA**

•**SANT CELONI**
Auditori La Salle, 12 hores
Projecció de la pel·lícula txecoslovaca, en color i personatges reals, **EL PRÍNCIP I L'ESTRELLA** dirigida l'any 1979 per Václav Vorlíček

•**SANT CUGAT DEL VALLES**
La Unió Santcugatena, 12 hores
L'espectacle de pàssos **SI PLOU, MARXEM** a càrrec de la parella **PEP I BOCOI**

•**SANT JOAN DESVERN**
Centre Catòlic, 17,30 hores
Projecció de la pel·lícula noruega de ninfes animats

GRAND PRIX A LA MUNTANYA DELS INVENTS, dirigida i realitzada l'any 1975 per Ivo Caprino

•**TERRASSA**
Centre Cultural de la C.E.T., 12 hores
El grup teatral **L'ESTUFA** representarà l'obra de Guillem d'Efak **EL DIMONI CUCARELL**

DISSABTE

14

•**MOLLERUSSA**
L'Amistat, 18 hores
L'espectacle de pàssos **SI PLOU, MARXEM** a càrrec de la parella **PEP I BOCOI**

•**REUS**
Teatre Bartrina, 18,30 hores
El grup teatral **LA TREPA** representarà **L'AUCA DELS FRAIRES**

DIUMENGE

15

•**AMPOSTA**
Unió Filharmònica, 16,30 h.
L'espectacle d'il·lusionisme **LA MÀGIA EN LLIBERTAT** a càrrec d'en XEVI

•**GAVÀ**
Centre Cultural, 12 hores
El circ de les **GERMANES GRATAKOFF**, un espectacle de dansa, música i llum a càrrec del grup **TABA**

•**L'ESPLUGA DE FRANCOLI**
Teatre del Casal, 12 hores
El grup teatral **LA TREPA** representarà l'obra, original de Macià G. Olivella, **LA RATETA JA NO ESCOMBRA L'ESCALETA**

•**LA BISBAL D'EMPORDÀ**
Cinema Olímpia, 12 hores
JOVENTUT DE LA FARÀNDULA de Sabadell representarà l'obra **LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN**, segons la novel·la de Josep M. Folch i Torres

•**OLOT**
Teatre Principal, 12 hores
El rondallaire **CESC SERRAT** representarà els seus **CONTES D'IMATGE ELÈCTRICA**

•**SABADELL**
Teatre Municipal La Faràndula, 18 hores
El grup **ROSELAND MUSICAL**, representarà el seu espectacle de dansa clàssica **BLAU MARI**

•**SANT FELIU DE GUÍXOLS**
Centre Excursionista Montclar, 12 hores
El teatre d'ombres de **LA FANFARRA**, representarà l'obra **LES AVENTURES D'EN MALIC**

•**SOLSONA**
Cinema Espanya, 17 hores
El grup **TEATRE DE VAPOR** representarà **LA GALLINA DELS OUS D'OR I ALTRES ROMANÇOS** basats tots ells en faules de De La Fontaine

•**TORREDEMBARRA**
Sala d'Actes de la Caixa d'Estalvis Provincial, 17,30 hores
L'elenc infantil de teatre **PETIT ESTEL** de Terrassa representarà l'obra **ELLA** original de Montserrat Sala, directora del grup

•**TORROELLA DE MONTGRÍ**
Explanada del Poliesportiu, 12 hores
DANSES I CANçons amb el grup local **XERINOLA**

•**VILANOVA I LA GELTRÚ**
Cercle Catòlic, 12 hores
La **CAMERATA DE CANÇÓ TRADICIONAL** representarà l'espectacle musical **LA CANÇÓ MÉS BONICA DEL MÓN**, segons text de Miquel Descot

DIJOUS

19

•**BADALONA**
Centre Parroquial Sant Josep, 12,30 hores
Festa de Sant Josep amb l'orquestra **GIRASOL** que l'anirà amb el seu espectacle musical **CITY KANSAS, SEW**

DIUMENGE

22

•**BLANES**
Esbarjo Parroquial, 17,30 hores
Projecció de la pel·lícula xinesa de dibuixos animats **LA REBEL·LIÓ DEL REI KUN-FU-SUL**

KUN-FU-SUL, dirigida i realitzada l'any 1962 per Wan Lai-Ming

•**CERDANYOLA DEL VALLES**
Casal Parroquial, 12 hores
Representació de l'espectacle musical **BLOC DE NOTES** a càrrec del grup **TOC DE RETRUC**

•**CERVERA**
Casal, 12 hores
L'espectacle d'il·lusionisme **EL VAIXELL PIRATA** que representarà el grup **LA CAPSA MÀGICA**

•**FIGUERES**
Teatre Jardí, 12 hores
El grup **TEATRE GENT** representarà l'obra **EL REI I EL DRAC**

•**IGUALADA**
Ateneu, 12,15 hores
Projecció de la pel·lícula nordamericana de dibuixos animats **EL LLÉO, LA BRUIXA I L'ARMARI**

•**L'ARMENTERA**
Sala Catalunya, 12 hores
L'elenc infantil de teatre **PETIT ESTEL** representarà l'obra **ELLA** de Montserrat Sala

•**MOLINS DE REI**
Joventut Catòlica, 17,30 hores
Projecció de la pel·lícula noruega de ninfes animats **GRAND PRIX A LA MUNTANYA DELS INVENTS**, d'Ivo Caprino

•**PALAFRUGELL**
Teatre Victòria, 17 hores
JOVENTUT DE LA FARÀNDULA representarà l'obra, original de Josep M. Folch i Torres, **LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN**

•**RIPOLL**
Teatre Comtal, 11,30 hores
Projecció de la pel·lícula xinesa de dibuixos animats **LA REBEL·LIÓ DEL REI KUN-FU-SUL**

•**SABADELL**
Teatre Municipal La Faràndula, 18 hores
Projecció de la pel·lícula xinesa de dibuixos animats **LA REBEL·LIÓ DEL REI KUN-FU-SUL**

•**SALT**
Can Panxut, 11,30 hores
Teatre de titelles amb el grup **MARDUX TITELLES** i l'obra de COM SANT FRANCESC VA AMANSIR EL LLOP

•**SANT CELONI**
Auditori La Salle, 12 hores
El rondallaire **CESC SERRAT** representarà els seus **CONTES D'IMATGE ELÈCTRICA**

•**SANT JOAN DE LES ABADESSES**
Centre Catòlic, 17,30 hores
TITELLES BABI representarà el seu muntatge **CONTES D'AHIR I D'AVUI**

•**TARRAGA**
Ateneu, 12 hores
L'aula de Teatre de la Institució Montserrat representará l'obra **ELS TRES MOSQUETERS** segons adaptació de Jaume Batiste

•**TERRASSA**
Centre Cultural de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, 18 hores
Projecció de la pel·lícula mexicana-catalana **EL TIMBALER DEL BRUC**, dirigida el 1979 per Jordi Grau

DISSABTE

28

•**SANTA COLOMA DE FARNERS**
Cinema Catalunya, 18 hores
L'espectacle de pàssos **QUE NO ESMORZEM?** a càrrec del grup lleidatà **XIP-XAP**

DIUMENGE

29

•**BADALONA**
L'espectacle de titelles **Cooperativa Laboral** 18 hores.
CONTARELLES a càrrec de L'ESTENEDOR

•**GAVÀ**
Centre Cultural, 12 hores
El grup de titelles **ELS AQUILINOS** representarà l'obra **SOPA DE LLETRES** basada en contes de Gianni Rodari

•**LA BISBAL D'EMPORDÀ**
Cinema Olímpia, 12 hores
El grup **LA TREPA** representarà l'obra, original de Macià G. Olivella, **LA RATETA JA NO ESCOMBRA L'ESCALETA**

COSTUMS I TRADICIONS

Ermitans i eremites d'ara i d'abans

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

No fa gaire temps, un reportatge televisiu ens presentava unes ermitanes tarragonines. Millor diria unes persones que fan vida eremítica lliurades al treball i a l'oració. L'Arquebisbe Primat ha autoritzat l'establiment d'aquestes persones dedicades a la vida contemplativa. Si he dit eremites és perquè vulgarment entenem per ermitans o ermitanes, aquelles persones que tenen cura d'una ermita. A Catalunya n'hi ha molta tradició.

Quan vaig escriure "Montgrony entre la història i la llegenda" tingué a les mans un vell llibre de comptes d'aquell santuari. Comença l'any 1758 essent ermità Jaume Monclús, fadrí, i obrer Martí Puigbò i Casamira, pagès. Acaba el 1869 amb el capellà custodi Josep Ballester.

A través del llibre vaig poder-me fer una idea aproximada de com eren i vivien allí els ermitans. Més o menys com en d'altres indrets, sense fer allò que correntment entenem per vida eremítica. És a dir, els eremites cercaven els camins de la santedat fent vida ascètica en la solitud de les ermites, i els ermitans els encarregats de mantenir la vida dels santuaris. En certs casos, tenint cura d'una hostatgeria per atendre els pelegrins o romeus.

Els primers, podríem dir que estaven interessats en el negoci de l'ànima. Els segons en el negoci pròpiament dit. Res de culte, car d'això ja en tenia cura algun sacerdot custodi o de la parròquia a la qual pertanyia l'ermita.

Per això resulta interessant saber que entre els ermitans —a vegades matrimoni com el de "Solitud", de Víctor Català— i els capellans-custodis o els administradors s'originaven pactes o contractes curiosos i que quan es trencaven ocasionaven plets. Així, un dels pactes del llibre que cito, preveu que a més a més d'un sou anual, s'havia de donar a l'ermitana, menjar, vivenda, vestit i, potser com una propina, una camisa de tela.

Per la seva banda l'ermitana es comprometia a no cisar els donatius que es feien a l'ermita i presentar els comptes clars. No sempre, però, els ermitans complien el tracte, com es demostra que en algunes ocasions hagueren de ser acomiadats, amb dues o tres setmanes de temps, perquè no sols cisaven, sinó que... robaven.

D'ací que hagin desaparegut molts d'aitals ermitans i en els santuaris on hi ha hostatgeria, els rectors o encarregats del culte parroquial, haguessin hagut de tenir cura d'aqueixos força temps. Amb tot, de mica en mica s'ha tornat a posar ermitans en els més importants santuaris. O almenys mossos i criades que, val a dir-ho, també en tingueren els ermitans montgronyesos d'aquells reculats temps, segons és després del llibre de comptes referit. La qual cosa fa creure que la vida dels ermitans no tenia massa a veure amb l'ascètica o eremítica. Que és la que viuen, segons el desús dit reportatge, les ermitanes tarragonines.

Curs de danses del folklore basc

L'ESCOLA SUPERIOR DE DANSA DE L'INSTITUT DEL TEATRE de la Diputació de Barcelona, organitza un Curs de Danses del folklore basc, que impartirà el professor IÑAKI ARREGUI, ex-director de Goizaldi, grup guipuscoà de folklore basc.

Les classes tindran lloc a partir del pròxim dia 2 de març fins el dia 20 del mateix mes de març, els dilluns, dimecres i divendres, de 10,30 a 12 hores, a les aules de l'Escola Superior de Dansa.

Els interessats poden formalitzar la inscripció a la Secretaria de l'Institut del Teatre, Sant Pere més Baix, 7, d'11 a 13 hores i de 17 a 19 hores.

Sant Joan de novel·la catalana

Augmentat enguany a un milió i mig de pessetes

El Premi Sant Joan de Novel·la Catalana entra aquest any 1987, en la seva setena edició; aquest premi, instituit per la Caixa d'Estalvis de Sabadell l'any 1981 per tal de dotar d'un contingut propi les campanyes de tipus promocional que l'Entitat realitza tradicionalment amb motiu de la Diada del Llibre, ha esdevingut una fita important dins dels premis literaris catalans, principalment pel nombre i la destinació dels llibres editats, que són distribuïts entre els clients de la Caixa. La dotació, a partir d'enguany, és d'un milió i mig de pessetes.

Podran aspirar al Premi Sant Joan les novel·les originals i inèdites, les quals hauran de tenir una extensió d'uns dos cents fulls de mida holandesa, mecanografiats a doble espai i escrits d'una sola cara. Les obres hauran de ser escrites i presentades en català.

El jurat serà compost per Joan Peruchó, Dolors Oller, Agustí Pons, Joaquim Sala-Sanahuja i Joan Ripoll.

El termini de presentació d'originals s'obrirà el dia 2 de març i es tancarà el dia 1 de juny d'aquest any 1987. La presentació es farà a la Secretaria de l'Obra Cultural de la Caixa d'Estalvis de Sabadell (Carrer d'En Font, 1, Sabadell). El veredict del jurat, que serà inapel·lable, es farà públic el dia 29 d'octubre.

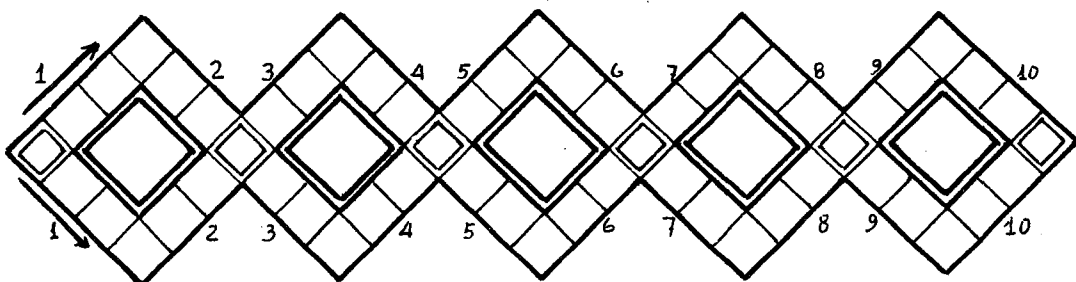
Cal destacar en aquesta ocasió que el Premi Sant Joan ha augmentat la seva dotació, establint-se l'import del guardó en un milió cinc-cents mil pessetes.

El Premi Sant Joan compta entre els seus guanyadors amb Antoni-Lluc Ferrer, Margarida Aritzeta, Vicenç Villatoro, Gabriel Janer Manila, Antoni Turull i Manuel Bofarull.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

LA CORDA

Línia de dalt

- 1- Dotat d'ales.
- 2- Defecte.
- 3- Palmípede.
- 4- De veritat, segur.
- 5- Part posterior del peu.
- 6- Adorna, engalana.
- 7- Cert licor.
- 8- Pere —l'apòstol—
- 9- Castell que hi ha prop de Tòrró.
- 10- Número ordinal.

Línia de baix

- 1- La nit passada.
- 2- Roba per fer vestits, etc.
- 3- Última part de l'aparell digestiu.
- 4- Empapat de suor.
- 5- Ferrocarril.
- 6- Fenomen atmosfèric.
- 7- Estimat.
- 8- Brau, bou no castrat.
- 9- Lloc on hom muny i fa formatges.
- 10- Element no metàl·lic, pertanyent a la família dels halògens,

- 1- Alab.
- 2- Tara.
- 3- Anecl.
- 4- Cert.
- 5- Taló.
- 6- Orma.
- 7- Anís.
- 8- Simó.
- 9- Orís.
- 10- Setè.

FILATÈLIA

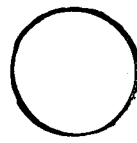
Per ENRIC GRAUPERA

La ciutat del Vaticà, el 27 de novembre del 1984 féu una emissió de targetes postals (o entors postals). Tiratge: 100.000 sèries completes de 5 entors postals, de valor 400 l. Format: 14,50 x 10,50, il·lustrats amb cinc colors. Darrera porta el segell imprès en color, de 26 x 32 mm., presenta les claus creuades i coronades per la tiara. Impressió: Institut Poligràfic i Casa de la Moneda de l'Estat Italià. Avui parlarem breument dels tres primers. Un presenta el papa Pau VI i les sales destinades l'any 1611 a Seu de l'Arxiu secret vaticà, obra de Robert Sabbatucci. L'altre, la figura del papa Lleó XIII i la làpida-record de l'obertura de l'Arxiu secret als estudiosos el 1880. Disseny: Robert Sabbatucci. El tercer presenta una composició de documents de l'Arxiu vaticà. Dibuix: Tiziano Cipriani. Dels dos restants en parlarem la propera setmana.

JEROGLÍFIC

Per SNOOP

QUÈ DIU O C A
L'ANUNCI L

Solució 388

MIRALLS

MIRA LLS

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL• FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
At. Madrid-Ath. Bilbao 2-0	PJ GF GC Ptos.	1. At. Madrid-Ath. Bilbao (X) 1	Hugo Sánchez (Real Madrid) 24	Valladolid-Ath. Bilbao
Sevilla-Valladolid 2-1	1. Barcelona 29 40 17 42 + 12	2. Sevilla-Valladolid (1) 1	Lineker (Barcelona) 14	R. Madrid-Sevilla
Sabadell-R. Madrid 0-1	2. R. Madrid 29 51 25 41 + 13	3. Sabadell-R. Madrid (X) 2	Magdaleno (Mallorca) 14	Espanol-Sabadell
Cádiz-Espanol 0-2	3. Espanyol 29 47 26 38 + 10	4. Cádiz-Espanol (2) 2	Ramón (Sevilla) 14	R. Murcia-Cádiz
R. Mallorca-R. Murcia 1-0	4. R. Mallorca 29 37 35 31 + 1	5. Mallorca-Murcia (X) 1	Calderón (Betis) 13	Las Palmas-R. Mallorca
Santander-Las Palmas 1-0	5. S. Gijón 29 40 32 30 + 2	6. Santander-Las Palmas (1) 1	"Pichi" Alonso (Espanol) 12	S. Gijón-Santander
Barcelona-S. Gijón 0-4	6. Sevilla 29 36 28 30	7. Barcelona-Gijón (2) 2	Contreras (Las Palmas) 11	Zaragoza-Barcelona
Osasuna-Zaragoza 1-0	7. R. Sociedad 29 34 30 29 + 1	8. Osasuna-Zaragoza (X) 1	Flores (S. Gijón) 11	R. Betis-Osasuna
R. Sociedad-R. Betis 1-0	8. Ath. Bilbao 29 34 32 29 - 1	9. R. Sociedad-Betis (1) 1	Sarabia (Ath. Bilbao) 9	R. Sociedad-At. Madrid
	9. At. Madrid 29 32 32 29 - 1	10. Hércules-Logroñés (1) 1	Marina (Atl. Madrid) 9	
	10. R. Betis 29 29 37 29 + 1	11. Coruña-Málaga (X) 1	Julio Salinas (At. Madrid) 9	
	11. Valladolid 29 27 28 27 - 3	12. Cartagena-Valencia (X) 2	Andrés (Las Palmas) 8	
	12. Zaragoza 29 24 28 27 - 1	13. Castellón-Celta (1) X	"Perico" Alonso (Sabadell) 8	
	13. R. Murcia 29 27 39 26 - 2	14. Sestao-R. Vallecana (X) X	Cholo (Sevilla) 8	
	14. Osasuna 29 19 31 24 - 4		Rincón (Betis) 7	
	15. Santander 29 28 41 24 - 6		Valdano (R. Madrid) 7	
	16. Cádiz 29 19 32 23 - 7		Butragueño (R. Madrid) 7	
	17. Las Palmas 29 34 45 22 - 6			
	18. Sabadell 29 25 45 21 - 9			

P E T I T S

A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

ADMINISTRATIU i oficial electricitat.
Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

CAMBRER, o neteja general. INEM 38.082.106.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

BIÒLOGA i llicenciada en farmàcia. Contracte mercantil.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

ADMINISTRATIU amb experiència o portar botiga o una altra feina. INEM 37.050.357.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

VARIS

DONARIA classes d'anglès particulars. Bon preu a convenir.

RESIDÈNCIA 3.ª EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mèdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.ª. Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

SEGELLS usats Espanya. Ofereix intercanvi Eloi Oró, c/. Bassa, 12, Artesa de Lleida.

SOLTERA 34 anys desitja amistat sincera amb noi cristià i si arribem a entendre'ns casar-nos. Apartat de Correus 6.005 Barcelona 08080.

ES VEN col·lecció segells del món meitat preu. T. 212 04 70.

OCASIÓ: Per necessitat veng panteó amb capella interior de marbre per 6,5 milions. Interessats escriviu a l'apartat de correus 23.333 de Barcelona.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

TENS inquietuds espirituals, apostòliques? Vols ser missioner/a, sacerdot? Tel. 318 53 01. c/. Carmen, 18, pral. Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. 08007 - BARCELONA

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Mateu, capítol 4, versets de l'1 a l'11 (Mt 4, 1-11).

Reflexionem: 1. Aquesta narració evangèlica és una catequesi molt bonica que ens endinsa en l'esperit de Jesús de Natzaret. El **desert** recorda el llarg camí del poble d'Israel des d'Egipte fins a Palestina. El **número 40** és una xifra simbòlica que vol dir un període de temps important (el poble 40 anys pel desert; Jesús, 40 dies al desert). La figura del **diable**, és una viva personificació de l'esperit del mal, present en el nostre interior de pecadors i en la maldat del món. Les **temptacions** palesen que fer la voluntat de Déu demana lluitar contra tot allò que, en nosaltres i fora de nosaltres, podria ser un destorb.

2. Jesús, en les seves respostes als suggeriments de l'esperit del mal, dóna a entendre que la salvació que ell ha de portar a terme és "obra de Déu" i no dels homes. Aleshores els mitjans humans (glòria, poder, diners, força) són ben poca cosa. Jesús sabia que el Pare li demanava plena disponibilitat, i realitzar la salvació pel camí de la humilitat, la pobresa, l'amor i el lliurament fins a la mort.

3. La temptació es presenta sempre bonica; és clar, sinó no n'hi fariem mai cas. Però, finalment, no porta enlloc i és ben inútil. La fidelitat a Déu, en canvi, omple el cor de joia, de pau i d'esperança. Aleshores, el Senyor, fet presència viva prop nostre (els àngels de la narració) ens parteix ell mateix el pa de l'amor i de la felicitat.

El mossèn

II CONCURS BÍBLIC

EXTRA

Si vols millorar la teva puntuació i t'agrada entretenir-te, completa el teu treball amb aquestes dues **SOPA DE LLETRES**

J	E	R	U	S	A	L	E	M	T	S
J	O	M	A	A	S	C	M	R	E	E
E	R	E	P	E	U	S	A	P	P	D
S	A	M	O	T	E	E	U	R	Q	A
U	U	E	H	A	S	L	S	V	I	I
S	S	T	S	O	C	C	R	T	O	R
S	O	J	S	R	E	A	L	S	Q	E
U	I	O	E	C	R	N	E	U	R	B
A	G	A	L	I	L	E	A	N	S	I
E	N	N	S	E	V	C	E	U	R	T
E	A	N	E	L	A	D	G	A	M	J

EMAÜS
JERUSALEM
GALILEA
TIBERIADES
CENACLE
SEPULCRE
MAGDALENA
PERE
JOAN
TOMÀS
JESÚS
PAU

Completa aquest resum amb els noms adequats i marca aquests noms en el requadre.

..... sortí ressucitat del, s'aparegué a la i li digué que el veurien a
Ella anà a dir-ho a i a Aquella tarda s'aparegué a dos deixebles que anaven de a
Aquell vespre s'aparegué als apòstols en el, i no hi era. També se'ls aparegué en el lloc de I sant diu que una vegada s'aparegué a més de 500 deixebles.
Amb les lletres sobrants, trobaràs el text de l'evangeli que s'indica al darrer requadre.

Combinant bé les lletres, trobaràs el nom de cinc apòstols. Amb les lletres que queden podràs fer una frase que va dir Jesús.

Escriu els noms i la frase.

J	O	S	O	C	L	A
J	R	E	S	U	R	R
A	P	I	L	E	F	P
U	E	C	C	I	O	E
M	I	L	A	V	I	R
E	N	A	O	J	D	E
A	N	D	R	E	U	A

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 345

Històries d'Eixerits

Què és això de la quaresma?

Estic segur que molts de nosaltres ens fem un petit embolic a l'hora de pensar, ¿què és la Quaresma? Mireu, em sembla que us pot interessar un interviu que l'altre dia, a la Catequesi, vàrem fer a mossèn Josep.

—Mossèn, ¿què vol dir el mot "Quaresma"?

—Vol dir "quaranta", perquè abasta cinc setmanes (5 x 7 = 35 dies), + 5 del dimecres de cendra al diumenge següent, total: 40 dies.

—¿A què ve el dimecres de cendra?

—Marca el començament de la Quaresma. La cendra, matèria feta pols, ha estat des d'antic signe de penediment, de purificació i de pobresa. El ritu litúrgic de la imposició de la cendra ens recorda la necessitat d'un cor net i penedit per acollir els dons de Déu.

—¿Què vol dir "dia de dejuni"?

—Fer l'esmorzar i el sopar més lleugers que no pas els altres dies.

Però això és pels majors d'edat. Vosaltres a menjar i a créixer. Ara, potser no us aniria malament fer una mica de dejuni "de capricis i de llamineries". Què significa? Que els cristians hem de tenir "fam" de conèixer i estimar Déu cada dia més i millor.

—¿Què vol dir "dia d'abstinència"?

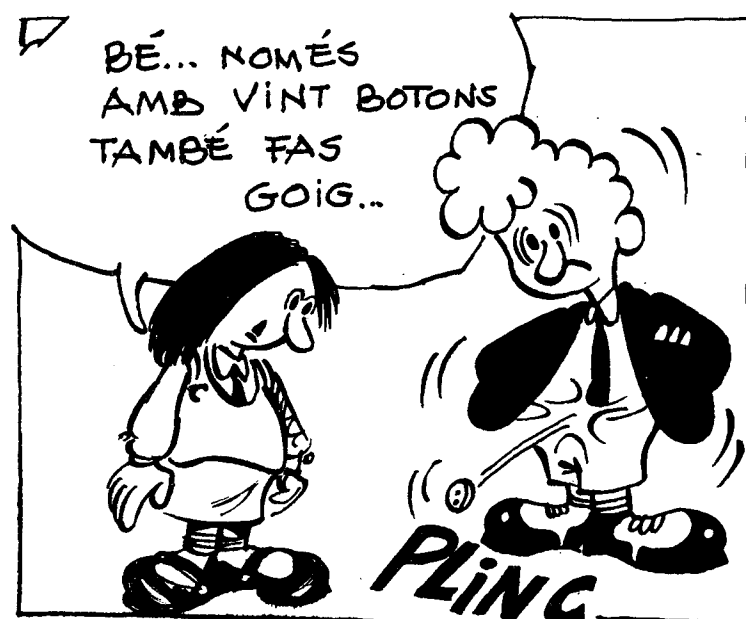
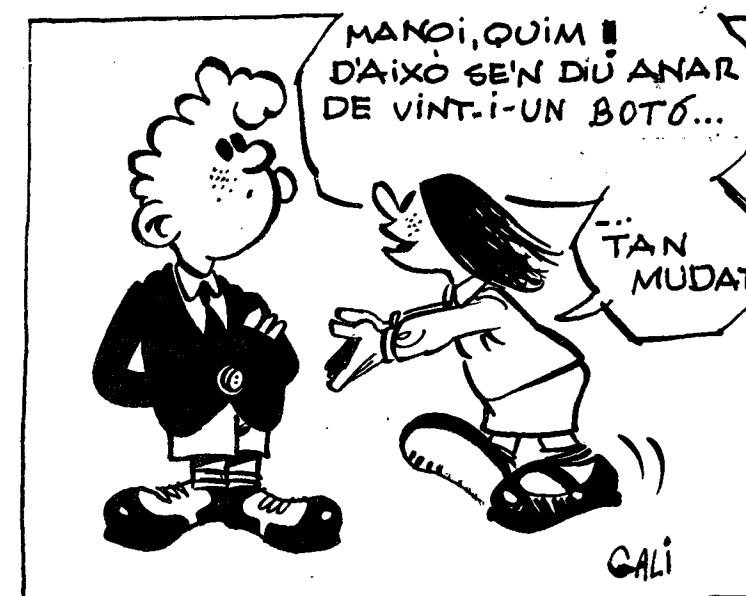
—No menjar carn. La importància no la té la "cosa", sinó allò que vol significar: Que tots els cristians estem prompts a renunciar al que sigui per tal de fer nostra i complir la voluntat de Déu.

—¿Hi ha dies en què és alhora "dejuni i abstinència"?

—Sí, dos, dimecres de cendra i divendres sant. Els altres divendres són només "dies d'abstinència".

—I, què passa si un no ho fa?

—Mira, deixes de posar un signe cristià comú a totes les comunitats cristianes del món. Deixes de fer quelcom que té la importància de recordarnos a tots que la Quaresma-87 ens ha de fer créixer en la fe i l'amor a Jesucrist.

L'Eixerit

II CONCURS BÍBLIC PER A INFANTS

QÜESTIONARI DE LA 1ª CATEGORIA (Cicle Inicial)

1. ENDEVINALLA. Va néixer a Betlem i morí a Jerusalem.
2. A quina ciutat d'Israel va tenir lloc el diumenge de Rams?
3. Poseu els següents noms al dibuix que li correspon: RESURRECCIÓ, NAIXEMENT, MORT DE JESÚS.

4. Posa una lletra a cada un dels puntets i et sortirà una pregària molt bonica que la pots dir cada dia a Jesús.

e, u . e, i, o a, a, u a e o
J . s . s t . s t . m . , . j . d . ' m . s . r b .

5. Jesús el diumenge de Rams sobre quin animal cavalcava?
6. Dibuixa quan Jesús va fer l'últim sopar amb els seus deixebles.

7. Si marques una ratlla del número 1 fins al 18, et quedarà dibuixat on va morir Jesús. Diques el nom del dibuix que t'ha quedat.

1 18
3 2 17 16

8. Un deixeble de Jesús el va traïr. Com es deia? Explica perquè ho va fer.

4 5 14 15
6 13

9. Quin dia de la setmana va ressuscitar Jesús?

7 12
8 11
9 10

10. Resegueix amb vermell i busca el nom de PASQUA entre totes aquestes lletres. Qui va ressuscitar per la Pasqua?

18 J A Q S L A
O M T S U Z
R E T S U Z A

QÜESTIONARI DE LA 2ª CATEGORIA (Cicle Mitjà)

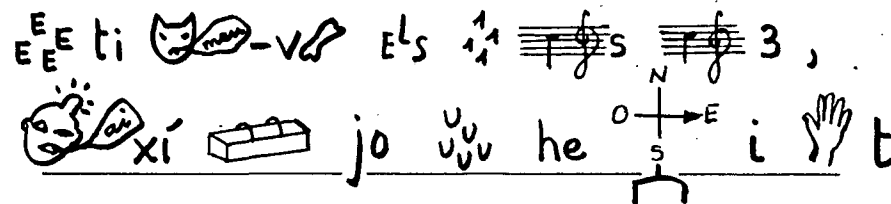
1. Marca les frases correctes.
La Quaresma és un temps de:
Penitència i oració.
De conversió.
D'alegria perquè ha nascut Jesús.
Que dura 5 setmanes.
Preparació per a la Pasqua.
2. Explica breument aquesta escena i digues com, actualment, anomenem aquesta festa i què fem.
3. Davant de quin personatge Jesús declara que és Rei?
4. Escriu una pregària a Jesús que faci referència a la seva Passió i Mort.
5. Escriu el nom de 10 personatges que surten a l'Evangeli des que Jesús és pres fins a la Resurrecció.
6. Com s'anomena la casa on Jesús va instituir l'Eucaristia?
7. Posa un número dins de cada rodona de manera que segueixi l'ordre en que es van succeir els fets:

☐
☐
☐
☐
☐
☐

- ☐ Mort de Jesús. ☐ Jesús és pres.
☐ Conversió d'un lladre. ☐ Resurrecció.
☐ Preparació del sopar Pasqual. ☐ Negacions de Pere.
☐ Crucifixió.

8. Per què la Pasqua és la festa més important pels cristians?
A quina dona s'aparegué Jesús després de ressuscitar? Busca-ho a l'Evangeli de St. Joan.
10. Escriu la frase que hi ha en aquest Jeroglífic.

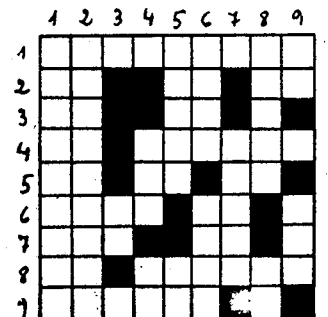

QÜESTIONARI DE LA 3ª CATEGORIA (Cicle Superior)

1. A Jesús se l'anomena de diverses maneres. Escriu totes les expressions que recordis (com a mínim 7). Consulta els Evangelis.
2. Sant Joan Baptista quan presenta Jesús al poble, com l'anomena?
3. Durant el Sopar Pasqual, Jesús institueix dos sagraments. Quins són?
4. Explica què volia significar Jesús quan va rentar els peus als deixebles. Joan 13, v.1-17.
5. Què vol dir la paraula Pasqua?
6. Com es deia el deixeble que no es creia que Jesús hagués ressuscitat? Quina prova exigia per creure-ho?
7. Sant Pau diu: «Si Jesús no hagués ressuscitat, la nostra fe no valdria res...». Per què creus que té tanta importància la Resurrecció de Jesús?
8. Fes un resum (no una còpia) del capítol 21 de St. Joan v.1-14.
9. Si pels israelites la Pasqua FOU EL PAS DE L'ESCLAVITUD d'Egipte a la llibertat... La Pasqua cristiana, de què ens allibera?
10. Jesús va ressuscitar algunes persones... Aquestes resurreccions foren igual que la d'Ell? Per què?

11. ENCREUAT.

HORIZONTAL. 1.- Capital de la Judea. 2.- 3ª pers. sing. present verb ser. -Al revés, negació.- Nota musical. 3.- Consonants.- Aliment.- Vocal. 4.- Interj. de dolor.- Festa cristiana en commemoració de la Resurrecció de Jesús. 5.- Noucents.- Terminació de l'infinitiu dels verbs de la 1ª conjugació.- Acció de fer servir una cosa. 6.- Diumenge abans de Pasqua.- Afirmació.- Consonant. 7.- Un dels pecats capitals.- Preposició.- Vocal. 8.- Sigles del Papa.- Estat del pròxim Orient. 9.- Edifici consagrat al culte d'una divinitat. Consonant.

VERTICAL. 1.- Segona Persona de la Santíssima Trinitat que es va fer home. 2.- Manament que ens féu Jesús. 3.- Consonant.- Membre del cos.- Xifra romana. 4.- Vocal.- Moviment que es fa en caminar.- Al revés, arbre. 5.- Àpat que va fer Jesús amb els apòstols.- Sigla comercial. 6.- Summe sacerdot dels jueus en temps de Jesús.- Adj., clar. 7.- Cinquanta.- Escorça de diferents arbres dels Andes i SE. d'Àsia. 8.- Poblet de Palestina on es va apareixar Jesús a dos deixebles després de la Resurrecció.- Al revés, anyell. 9.- Mil un.- Regió superior considerada com a sojorn de Déu i dels benaurats.

Les respostes, segons BASES publicades en el núm. 385 de "Catalunya Cristiana", pàgina 24, han de ser trameses a: Apartat de Correus núm. 147 - Terrassa o bé al carrer de l'Església núm. 5, Terrassa, fins el 14 d'abril del 1987. Per a més informació podeu trucar al telèfon 783 68 15, els dimarts, dijous i dissabtes, de 7 a 9 del vespre, o bé al núm. 785 22 91.

NOTA: Si algú té dificultats de contestar-ho en català pot fer-ho en castellà.

DIUMENGE - 8

10.05 Temps d'esperança.
10.45 Matinal a TV3.
13.30 Avanç informatiu.
13.33 Esports en acció (Rep.).
15.00 Telenotícies.
15.30 Fèlix, el gat.
16.00 No passa res (Repetició).
17.00 N'hi ha que neixen estrellats: Ep. 9.
17.30 Vida salvatge.
18.00 Identitats: "Lluís Pasqual".
19.00 Música vista.
19.30 El dia en què canvià l'univers.
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
21.30 A cort obert: "Cor nou".
22.30 Ràdio Cincinnati: Cap. 22.
23.00 Gol a gol.

DILLUNS - 9

12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta: "Jocs i festivals".
13.05 TV3, segona vegada: "Gol a Gol".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - Cap. 25.
15.50 L'express del temps - 1.
16.40 Digui, digui... - 49.
17.00 Music Box.
17.35 Universitat oberta: "Roma sota August".
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 Oliana Molls: "Betty Bis".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Informatiu cinema.
21.30 Cinema 3: "El sergent negre".
23.30 Telenotícies.

DIMARTS - 10

12.15 Servei d'informació agrària.
12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta.
13.05 TV3, segona vegada: "Trossos" i "Botó flux".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - Cap. 26.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 L'express del temps - 2.
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta.
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 Dolç i agre.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Perry Mason: "El cas de la morena llogada".
22.00 Galeria oberta: "Marc Antoni i Cleopatra".
00.50 Telenotícies.

DIMECRES - 11

12.15 Servei d'informació agrària.
12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta.
13.05 TV3, segona vegada: "Música vista" "Joc de Ciència".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 27.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 L'Express del temps - 3.
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta.
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 Dolç i agre.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Simon y Simon: "Deu mil dòlars deduïbles".
22.00 La bella Guillermina: "La no coronada".
23.10 Arsenal.
23.40 Telenotícies.

DIJOUS - 12

12.15 Servei d'informació agrària.
12.35 Avanç informatiu.
12.37 Universitat oberta.
13.05 TV3, segona vegada: "Informatiu Cinema".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 28.

15.50 Laurel i Hardy.
16.05 L'express del temps - 4.
17.00 Music Box.
17.35 Universitat oberta.
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 Dolç i agre.
19.50 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Vostè jutja.
22.30 A tot esport.
00.05 Telenotícies.

DIVENDRES - 13

12.55 Avanç informatiu.
13.07 TV3, segona vegada: "A tot esport".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 29.
15.50 Laurel i Hardy.
16.10 El vaixell espia - 1.
17.00 Divulgatiu.
17.40 Digui, digui... (19).
18.00 Scooby Doo.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.20 Dolç i agre.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 No passa res.
22.00 TV3, Presenta: "La recerca de la bellesa".
23.00 Trossos.
23.30 Telenotícies.

DISSABTE - 14

12.30 Agenda informativa.
12.32 Sardanes.
13.00 Oliana Molls: "El cas dels saltimbanquis".
13.20 Avanç informatiu.
13.22 Universitat oberta.
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Clau R.
16.50 Esports en acció.
18.20 Digui, digui... - 49.
18.40 El gran oceà del capità Harlock: Cap. 4.
19.30 Botó flux.
20.00 Joc de ciència magazine.
20.30 Telenotícies.
21.00 Pel·lícula: "L'abdicació".
22.45 Nascuts al vent: "El fill de Pedra Roja".
23.45 El món del cinema.

DIUMENGE - 8

9.00 L'art de viure.
9.30 Naturalesa ibèrica.
10.00 Santa Missa-El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 Soldats.
13.25 Curro Jiménez:
14.30 Set dies.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els snorkels: "Casey y el par unidos".
16.00 S'ha escrit un crim: "Asesinato en el oasis".
16.55 Punt de trobada.
17.50 Dibuixos animats.
18.20 De 7 en 7.
18.45 Estrenes TV: "Los crímenes del Golden Gate".
20.30 Telediari - 2.
21.05 L'arca de Noé.
21.35 Cançó trista de Hill Street: "Erupción cutánea".
22.30 Estudi Estadi.

DILLUNS - 9

7.30 Bon dia.
9.00 Follow me 35 i 36.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra:
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 El dominical. Rep.
11.30 Fortuna i poder.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 Tres per quatre.
13.30 La cuina de primavera.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Cabeza de turco".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Positron.
19.00 El joven Sherlock.
19.25 De pel·lícula.
19.55 Consum.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Programa Informatiu.
22.15 Classe mitja: "Los que no tenemos diez mil reales".

23.20 Viure cada dia.
00.10 Telediari 3-Telesport.

DIMARTS - 10

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 37.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra - Ep. 154.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Viure cada dia.
11.30 Fortuna i poder - 13.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Terenci a la fresca.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Triángulos".
16.25 La tarda.
17.55 Avanç informatiu.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Els electrofollets.
19.00 La quarta part.
19.30 Les noies d'or: Ep. 19.
20.00 Els comptes clars.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Les monarquies.
22.05 Sessió de nit: "Opera Prima".
23.40 Ahir i avui de l'aviació.
00.10 Telediari 3-Telesport.
00.40 Testimoni.

DIMECRES - 11

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 38.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa: "Llega un nuevo huesped".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Moments. Rep.
11.30 Fortuna i poder - 14.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Al ritme d'un temps.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Héroes".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 L'alegre pandilla. Ep. 13.
19.00 Tocata.
20.00 Parlament.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Aquí et vull veure.
22.15 Els Colby: "La luna de miel".
23.10 Espanya en guerra 1936-1939.
00.00 Telediari 3-Telesport.

DIJOUS - 12

7.30 Bon dia.
9.00 Follow me - 37.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa: "Magia negra".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Aquí et vull veure (Rep.).
11.30 Fortuna i poder - 15.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç informatiu.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Què vol veure? .
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Sentimientos encontrados".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 El quiosc.
19.00 El bigoti de Babel.
19.30 L'art de viure. Rep.
20.00 MASH: "No es cosa de risa".

20.30 Telediari - 2.
20.55 Bàsquet.
22.40 Debat.
00.10 Telediari 3-Telesport.

DIVENDRES - 13

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 38. Rep.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 Això s'enfonsa: "Una noche de juerga".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Fila 7.
11.30 Fortuna i poder - 16.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Avanç Informatiu.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Músic mots.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Retorn a Eden - 1.
16.25 La tarda.
17.55 Avanç informatiu.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Dibuixos animats.
18.55 Els visitants.
19.30 El llegat de les illes.
20.00 Val més prevenir.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Naturalesa ibèrica.
21.55 Divendres cinema: "El expreso de Chicago".
00.00 Telediari 3-Telesport.

DISSABTE - 14

9.00 Fi de segle. Rep.
10.35 Les aventures de Gulliver.
10.55 Gent jove.
11.55 La bola de cristall.
13.15 Loteria Nacional.
13.30 Objectiu-92.
14.30 Programa informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els Ewoks: "El árbol de la luz".
16.00 Primera Sessió: "La bruja novata".
18.00 Dibuixos animats.
18.30 La vall secreta: Ep. 9.
19.00 Les aventures dels ossos Gummy.
19.25 Futbol. Milla Atlètica-F.C. Barcelona.
21.40 Telediari - 2.
22.10 Informe setmanal.
23.15 Cas per a dos: "Socios".
00.15 Especial Musical: "Tú y yo y los demás".

DIUMENGE - 8

10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
14.45 Recull informatiu.
15.00 Estudi Estadi.
16.00 Connexió amb Madrid.
16.00 Sessió de tarda: "La tonta del bote".
17.45 Documental.
18.10 Les trapalleries d'Alvin i els esquirois.
18.40 Connexió amb Sant Cugat.
18.40 El dominical.
19.30 Connexió amb Madrid.
19.40 Moments.
20.40 Llum de lluna: "El retrato de Maddie".
21.30 Connexió amb Sant Cugat.
21.30 El debat.
22.30 Connexió amb Madrid.

22.30 Diumenge cinema: "La insurrección".

DILLUNS - 9

17.00 Plaça major.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 David el Gnom.
19.20 Fills i filles - 88.
19.40 Curs d'anglès 3.1.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Retrats.
21.00 Dilluns cinema: "El delator".
22.35 Últimes preguntes.
23.00 Jazz entre amics.

DIMARTS - 10

17.00 Digui, digui.
17.15 El carrer de l'espectacle.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Els nostres arbres.
19.20 Fills i filles - 39.
19.40 Curs d'anglès 3.2.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Música i músics.
21.05 Còmics.
22.00 La Revolució Romàntica.
22.50 L'ull de cristall.

DIMECRES - 11

17.00 Temes de Catalunya.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Prop de la natura.
19.15 Fills i filles - 40.
19.40 Curs d'anglès 3.3.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Amb les mans a la massa.
21.05 Contes impossibles.
22.00 Fi de segle.
23.45 La veu humana.

DIJOUS - 12

17.00 La vall de Shallowford (10).
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Atletisme.
20.30 El plumier.
21.00 Cinema club: "Amor en la ciudad".
22.45 Fila 7.
23.45 Metròpolis.

DIVENDRES - 13

17.00 L'agent secret.
18.00 L'assaig de l'orquestra.
18.30 Gaudi i música.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Fills i filles - 41.
19.20 Curs d'anglès 3.4 i 3.5.
20.00 Agenda informativa.
20.30 La comèdia de George Burns.
20.55 Concert 2.
22.40 Temps moderns.
23.35 Tendido cero.

DISSABTE - 14

10.00 Les aventures de Pepero: (17).
10.30 Picapuça.
11.00 Documental.
11.30 Pintors catalans.
12.00 Una història particular.
13.00 Canal 10.
13.30 Músics.
14.00 Els escolars.
14.30 Recull informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
19.30 Llargmetratge: "Las amigas".
20.50 Nit de teatre: "Un enemigo del pueblo".
22.45 Documents TV.
23.40 Filmoteca TV: "¡Oh, qué guerra tan bonita!".

El món de la televisió

TV-1

SESSIÓ DE NIT.—"Opera Prima", (1980-Color), de Fernando Trueba, amb Oscar Ladoire, Paula Molina, Kitty Manver i Antonio Resines. Comèdia decididament lineal, que fa un elogi de les realitats senzilles de cada dia. Matías, casat, separat i amb un fill, visita la seva esposa i fill, segons han convingut amb l'esposa, ocasió que aprofita el seu fill, per reconvenir en la seva conducta i que Matías ha d'acceptar. Enmarcada en el post-franquisme, la pel·lícula presenta gent desencisada, desorientada i passota. En l'estació "Opera", del metro madrileny, Matías trobarà la seva cosina, Violeta, de la qual estava enamorat. Adults (dimarts 10, a les 21,45).

PRIMERA SESSIÓ.—"La bruja novata", (1971-Color), de Robert Stevenson, amb Angela Lansbury, David Tomlinson, Sam Jaffe i John Ericson. Comèdia fantàstica, que barreja dibuixos animats amb actors i actrius, sortida dels estudis americans de Walt Disney. És viable i no desmereix. Una bruixa benèfica, bastant novençana en qüestió de sortilegis, bastant atabalada i patosa, ja que sovint ensopega i cau, s'enduu tres orfes londinencs cap a la costa, en coordinació amb el Ministeri de Defensa, enfront dels continuats bombardeigs de l'aviació alemanya sobre la capital d'Anglaterra durant la 2ª conflagració mundial. Usarà dels seus poders, davant la força invasora, en unes reeixides seqüències de gran comicitat. Apta per a tots els públics, per la seva qualitat. (Dissabte 14, a les 16,00).

TV-2

SESSIÓ DE TARDA: La comèdia espanyola.—"La tonta del bote" (1970-Color), de Juan de Orduña, amb Lina Morgan, Arturo Fernández i altres. En el Madrid dels anys 20, la senyora Engracia és la propietària d'una botiga de compra i venda de mobles i objectes usats. Conviven amb ella els seus fills i una noia anomenada Susana, hoscipiana recollida, que fa de serventa a la casa, i a la qual anomenen "la tonta del bote", en el barri. "La tonta del bote"—caritat perfumada—va cada matí, a portar-li un pot de burilles de tabac, que ella recull, al senyor "Sarasate", un captaire cec, que toca el violí a les portes d'una església. La senyora Engracia és bona, malgrat el seu geni, i també ho són els seus fills, Trini i Lorito, i Susana, amb tot i ser la que rep tots els cops, és feliç... Bona. Joves i grans. (Diumenge 8, a les 16,00).

JOAN SANS

PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA TRADICIONAL SORTEIG 1987

DIA 29 DE MAIG

12 PREMIS

UN VIATGE PER A
DUES PERSONES A
TERRA SANTA

1er PREMI

UN CICLOMOTOR
DERBI VARIANT
START AMB INTER-
MITENTS

2on PREMI

UNA MAGNÍFICA
CÀMARA FOTO-
GRÀFICA
**RICOH AF
SYSTEM**

3r. PREMI

UN TRANSISTOR
FM GRUNDING

4art, 5è, 6è PREMIS

UN RELLOTGE
DESPERTADOR
**QUARZ
REISEWECKER**

7è, 8è, 9è PREMIS

UNA
CALCULADORA
SHARP

10è, 11è, 12è PREMIS

DONEM SUPORT A CATALUNYA CRISTIANA

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT!